

DUHOVNI PASTIR.

Izhaja vsak mesec. — Velja 4 glid. na leto.

Letnik VIII.

V Ljubljani, maja 1891.

5. zvezek.

Peta nedelja po veliki noči.

I. Ali je res molitev nepotrebna?

Prosimo, in boste prejeli, da bode
vaše veselje dopolnjeno.

Jan. 16, 24.

O nobeni reči se tolikokrat s prižnice ne govori, kakor o molitvi; in vendar skoro o nobeni reči ljudje nimajo tako krivih zaumenov, kakor o molitvi. Krive zaumene o molitvi ima in moti se, kateri misli, da je že svojo dolžnost dopolnil, ker veliko moli, pa srce nič za to ne vé, kar jezik govori. O tacih pravi Bog po Izaiju: *To ljudstvo me časti z ustnicami, njih srce je daleč od mene.* Krive zaumene ima in moti se, kateri misli, da je že svojo dolžnost opravil, če le veliko moli, pa za pobožnost svojega srca ne skrbi, in vendar je molitev le pripomoček k svetosti, ne pa še sama svetost. Krive zaumene o molitvi ima, kateri sicer veliko moli in svoje telesne in dušne potrebe Bogu priporoča, sam od svoje strani pa nič ne stori, da bi res dosegel svojo časno in večno srečo. Sv. Avguštin pravi: *Sam stori, kar moreš; kar ne moreš, Boga pomoči prosi.* Najbolj pa se zastran molitve moti tisti, kateri celo nič moliti noče in še druge od molitve odvrta rekoč, da je molitev prazna, nepotrebna reč, ker Bog vselej stori, kar njemu dopade, naj ga kdo prosi ali ne. Bog hotel, da bi ne bilo v sedanjih brezverskih časih dosti tacih ljudi, kateri bi se te škodljive zmote sami ne držali in je drugim skrivaj in očitno ne oznanovali! Da bi se vi, ljubi kristijani! nauka teh zmotencev nikoli ne prijeli in njih izgleda ne posnemali, vam bodem danes pokazal,

da je 1. zmeta in 2. škodljiva zmeta misliti, kakor bi bila molitev sploh in molitev za druge ljudi prazna in nepotrebna reč. Pripravite se k zvestemu poslušanju!

1. Kdor kaj veruje, kar je božji besedi, nauku katoliške cerkve in zdravi pameti nasproti, ima krivo vero in v zmoti tiči. Kdor pa veruje, da je molitev prazna in nepotrebna reč, dela nasproti: 1. božji besedi, 2. nauku katoliške cerkve in 3. zdravi pameti. Kako zelo se torej tisti motijo, kateri nočejo Boga ničesar prositi in še druge zaničujejo, ki po molitvi pri Bogu pomoči iščejo!

1. Čas mi ne dopušča vsega dopovedati, kar so o molitvi pisali preroki v stari in aposteljni v novi zavezi, ki so bili zgolj od Boga razsvitljeni možje. Sami so pogostoma in veliko molili in so judovsko in krščansko ljudstvo ob vsaki priložnosti opominjevali, da naj z molitvijo v telesnih in dušnih potrebah pri Bogu pomoči iščejo. Vsi so imeli duha sv. Pavla, kateri je vernim pisal: *Neprenéhoma molíte;* in sv. Jakoba, kateri pravi: *Preljubi, molíte eden za družega, da boste ohranjeni.*

Ne samo preroki in aposteljni, temveč tudi učenik prerokov in aposteljnov, Jezus Kristus, božji Sin, vse osramoti, kateri ne marajo za molitev. Jezus je veliko molil, molil ne le po dnevi, temveč dostikrat cele noči. Molil je, predno je aposteljne izvolil, molil, predno mrtvega Lazarja v življenje obudil. Molil je v tempeljnu, v hiši, v puščavi, pri vsakem obedu. Molil je v življenji in ob smrti, na Oljski in Kalvarski gori. Ali ni tudi kristijanov, Jezusovih učencev, dolžnost, delati to, kar je naš Učenik delal? Ali nam ni molitve tolikrat goreče priporočal? V evangeliju današnje nedelje pravi: *Resnično, resnično vam povém, kar boste Očeta v mojem imenu prosili, vam bo dal . . . Prosite in prejeli boste, da bo vaše veselje dopolnjeno.* In v evangeliju križevega tedna pravi: *Prosite in prejeli boste . . .* Ako bi nas nebeški Oče brez molitve hotel prerediti in preskrbeti, zakaj nam veli Jezus prositi: *Daj nam danes naš vsakdanji kruh.* Če nas Bog hoče brez molitve vseh nevarnost in vsake nesreče obvarovati, zakaj nam je Jezus zapovedal, vsak dan moliti: *Ne vpelji nas v skušnjava, temveč reši nas od hudega.* Izgledi in nauki Jezusa Kristusa, ki je tako rad molil in molitev mnogokrat priporočal, spričujejo, kako se motijo oni, ki radi ne molijo in celo mislijo, da molitve ne potrebujejo.

2. Da smo molitve potrebni in eden za družega moliti dolžni, nas tudi katoliška cerkev uči; zato je zapovedala očitne molitve in

procesije na dan sv. Marka, in tri dni križevega tedna. Te procesije niso samo v naši fari in pri bližnjih duhovnijah, marveč po vseh deželah, kjer prebivajo katoliški kristijani. Te procesije niso bile še-le sedanje dni vpeljane, temuč so že silno stare. Procesijo sv. Marka je v 6. stoletji sv. Gregor, papež, in procesije križevega tedna sveti škof Mamert v 5. stoletju postavil. Dvanajststo let in še več so že procesije v katoliški cerkvi navadne; v posebnih stiskah in nadlogah so tudi druge procesije in očitne molitve dovoljene; in vsak dan pri sv. maši prosi katoliška cerkev v splošnih in posebnih nadlogah kristijanov, da bi jim Bog s svojo milostjo prišel na pomoč. Vse to dela sv. katoliška cerkev, katero sv. Duh vodi in katero sv. Pavel imenuje *temelj in steber resnice*.

Tudi sveti cerkveni učenički potrdijo potrebo in dolžnost molitve. Sv. Avguštin pravi: *Trdno verujemo, da nobeden ne more zveličan biti brez božje milosti, in da nobeden božje milosti ne prejme brez molitve. Milost vere nam je Bog brez molitve dodelil; za vse druge milosti pa moramo prositi, posebno pa za stanovitnost v dobrem do konca našega življenja*. Sv. Krizostom pravi: *Kakor potrebno je človeku dihanje, tako potrebna je kristijanu molitev*. Sv. Bazilij pravi: *Kakor potrebna je človeku hrana, tako potrebna je kristijanu molitev*. Vera nas uči, da noben odrašččen kristijan ne bo zveličan brez molitve. Kar je tedaj telo brez duše, vojščak brez puške, riba brez plavut, ptica brez perut, to je kristijan brez molitve. Kako zelo se tedaj motijo tisti, kateri nočejo ne sami, ne z drugimi moliti!

3. Kar je Jezus učil, kar njegova sv. cerkev uči, tega tudi naša pamet ne more ovreči. Človeška pamet je zmotam podvržena; Bog pa in njegova cerkev se ne more nikdar motiti. Poslušajmo, kaj zdrava pamet k temu pravi? Otroci prosijo očeta, podložni svojega gospoda, prijatelj svojega prijatelja kake dobrote. Ali ni Bog naš oče, gospod in prijatelj bolj, kakor vsak drugi? Ali se ne bomo do Boga vedli tako, kakor prijatelji, otroci in podložni? Bi bilo li prav, ako bi mi kakor Božji prijatelji, služabniki in otroci darov od Boga pričakovali, ne da bi dobro besedo Bogu za-nje dali in ga prosili? Bog res vé, česa potrebujemo, predno ga prosimo; in Bog ni trd oče, ojster gospod, samopriden prijatelj, kakor so ljudje, katerih je treba s prošnjami in nadlegovanjem omečiti; pa božji darovi so vredni, da dobro besedo za-nje damo in ker nam jih Bog ni dati dolžan, se jih moramo vsaj s ponižno prošnjo vredne storiti. Bog res ne potrebuje naše molitve, pa mi je potrebujemo, da mu svojo vero, upanje in ljubezen razodevamo in duši in telesu potrebnih dobrot dosežemo. Bog je

Gospod, in hoče za svoje dari prošeni biti, da spoznamo, da vse od njega pride; da brez njega nič nismo, nič nimamo in nič ne moremo. Ali ni nespameten, kateri bi miloščino tirjal brez prošnje in plačilo brez dela? Pa še bolj nespameten je tisti, kateri misli, da bo od Boga vse, kar za dušo in telo potrebuje, prejel, četudi moliti noče?

Ljubi kristijani! ne poslušajte tistih, kateri bi vas od molitve odvrčali rekoč, da je molitev prazna in nepotrebna reč. Njih besede so nasproti božji besedi, uku sv. katoliške cerkve in zdravi pameti, tedaj so zmota in prav škodljiva zmota.

II. Kdor misli, da je molitev prazna in nepotrebna reč, tudi začne opuščati molitev, in pride 1. ob vero in 2. ob lepo za-držanje.

1. Ako bi bila molitev naša prazna reč, bi tudi angelji in svetniki pri Bogu ne smeli za nas prositi, in mi bi se ne smeli Materi božji in svetnikom priporočevati. Če je naša molitev prazna reč, bi tudi ne smeli drug za drugega, za svoje stariše, dobrotnike, deželsko in duhovsko gosposko moliti. Ko bi naša molitev bila prazna reč, bi ne smeli moliti za duše v vicah. Po tem takem bi bila vsa vez ljubezni med nami, svetniki v nebesih in vernimi dušami v vicah raztrgana in člen vere: *občestvo svetnikov* bi bil ovržen; kar je pa zoper očitni nauk sv. pisma, zakaj sv. Jakob pravi: *Molite eden za drugega, da boste ohranjeni.*

Ne le zaveze s svetniki, temuč tudi zavezo z Bogom tisti razdere, kateri ovrže molitev in prošnjo za druge. Ako ni treba Boga kaj prositi, ga tudi ni treba za kaj zahvaliti; ker Bog ravno tako malo potrebuje naše hvale, kakor naše prošnje. Glejte, kam poslednjič zaide, celo ob vero pride, kateri molitev zavrže.

2. Pravični iz vere živi. Kako bo oni iz vere živel, kateri je ob vero prišel? Vera je korén dobrih del; kako bo drevo sad prineslo, če nima korenine? Kjer vere ni, tudi božjega strahu ni; in kaj more še človeka od grehov in krivic odvrniti, kateri se Boga ne boji? — Sploh se sliši tožiti zoper spačenost ljudi, pa spačenost je le samo sad krivih naukov in nevere. To nam potrdi sam Jezus Kristus, on, večna resnica, rekoč: *Varujte se lažnjivih prerokov, kateri pridejo k vam v ovčjih oblačilih, znotraj pa so zgrabljivi volkovi! Po njih sadu jih boste spoznali. Se li bere grozdje s trnja, ali fige z osata? Tako rodi vsako dobro drevo dober sad; malopridno drevo pa malopriden sad. Tako se pobožno življenje najde le pri tistih, kateri imajo živo vero v Boga in radi molijo; razuzdanost in hudobija pa je pri tistih*

doma, kateri so se veri in molitvi odpovedali. Kadar začne pravični molitev opuščati, začne tudi v grehe lezti in se od Boga odmikati; nasproti pa začne grešnik k Bogu se pomikati in boljšati, kadar začne moliti.

V zmoti je tedaj, kateri veruje, da Bog na molitev ljudi ne porajta, ker je ta vera božji besedi, nauku katoliške cerkve in zdravi pameti nasproti; in prav v škodljivi zmoti je, ker tisti, ki se molitvi odpove, sčasoma pride ob vero in lepo življenje. Torej vas, ljubi kristijani! zavolj zveličanja vaše duše in tudi zavolj časne sreče prosim, molite toliko več in bolj goreče, kolikor več jih vidite, kateri v molitvi omrzujejo. Molite zjutraj in zvečer, pred jedjo in po jedi, molite posebno veliko ob nedeljah in zapovedanih praznikih; zakaj če je Bog sklenil, nas lakote in pomanjkanja obvarovati in nam boljše letine dodeliti, je gotovo to sklenil zavoljo naše molitve. Oh! saj nimamo te žalostne čase nobene druge tolažbe kakor molitev; nobenega drugega upanja kakor v Boga. Kdor bi nam molitev odvezel, bi nam zadnjo tolažbo odjedel; in vsak mora poslednjič obupati, kateri v Boga ne stavi svojega zaupanja. — Molimo tedaj, kakor Jezus zapoveduje, v se lej i n e n e h a j m o ; saj ni nikjer drugje pomoči, kakor v imenu Gospoda, kateri je nebo in zemljo vstvaril. Amen.

† Jos. Rozman, dekan (1858).

2. Molitev: dobro delo.

Prosrite, in boste sprejeli, da bode
vaše veselje spolnjeno. Jan. 16, 24.

A. 1. Ljubi Jezus je bil marljiv in neutrudljiv v svojem zveličanskem poslu . . . pa je svojim učencem tudi to marljivost priporočil: *Jaz moram opravljati dela tistega, ki me je poslal, dokler je dan; pride noč, ko nihče ne more delati.* (Jan. 9, 4.)

2. Kakšno delo nam mili Zveličar veleva opravljati, dokler je dan — življenja našega? V današnjem sv. evangeliju nam to delo razločno imenuje in zapoveduje opravljati, molitev namreč: *Ako boste Očeta, kaj prosili v mojem imenu, vam bo dal . . . Prosrite in boste sprejeli . . . da bo vaše veselje spolnjeno.*

3. Nekateri ljudje radi delajo od jutra do večera; ne bojijo se ne vročine, ne zime . . . še ponoči ne mirujejo . . . Od Jezusa priporočeno delo — molitev pa zanemarjajo, se je celo sramujejo . . .

Zato vam, ljubljeni poslušalci! danes govorim o molitvi; in vam čem pokazati, da to delo je imenitno, naj se ga nihče ne sramuje! Da je molitev imenitno delo, spoznamo, če pomislimo: 1. kaj je? 2. kdo ga je opravljal?

B. 1. Bodoči teden imamo prošnice ali križevske obhode — čas združene molitve . . . Verniki se jih boste radi in obilno vdeležili, drugo delo na stran dejali . . . Molitev je najimenitnejše delo:

a) je častilno delo, ki Boga najbolj počasti . . . Že sveti apostol Pavel opominja: *Častite in nosite Boga v svojem telesu.* (I. Kor. 6, 20.) Jezus pa veli: *Vi tedaj tako molite: Oče naš, kateri si v nebesih, posvečeno bodi tvoje ime.* (Mat. 6, 9.) Imenitno!

b) je prosilno delo. Berači smo pred Bogom . . . Jezus zapoveduje: *Prositate in boste sprejeti . . . Nadležni prijatelj . . . trka . . . ruši . . . prosi . . . je sprejel . . .* (Luk. 11, 5—13.) Kako imenitna je torej molitev!

c) je zahvalivno delo. Za vse dobrote in dari se moramo Bogu zahvaliti po besedah sv. apostola Pavla, ki pravi: *Zahvalite Boga Očeta, kateri nas je vredne storil vdeležiti se dedščine svetnikov v razsvetljenju, kateri nas je otel od oblasti temè, in prestavil v kraljestvo svojega preljubega Sina* (Kološ. 1, 12—13.),

d) je spravno delo, ki jezo božjo potolaži, in nam odpuščenje grehov zadobi. Zato nas je Jezus učil moliti: *Odpusti nam naše dolge.* (Mat. 6, 12.) Sv. apostol Jakob pa opominja: *Molite vzajemno, da se zveličate.* (Jak. 5, 16.) Kdo bi se tedaj molitve sramoval ali izogibal, ko je tako imenitno delo? Radi bomo molili, posebno ako še pomislimo:

2. Kdo je to delo opravljal? Prostak imenitnega dela v roke ne dobi . . . imenitno službo le velikaši opravljajo. Tako je tudi sv. molitev imenitno delo, ker jo je opravljal: 1. Jezus, Sin božji. On na Oljski gori kleči . . . cele tri ure moli. (Mat. 26, 36—44.) Cele noči v molitvi prebedi . . . Vedno moli . . .

2. Molitev opravljala je Marija . . . v svoji hišici, ko je angelj prinesel pozdrav in oznanilo . . . šla je k svetkom v Jeruzalem . . . rada je molila . . . Imenitno delo!

3. Molitev opravljali so svetniki. Sveti Anton Padovan je molil cele noči, sv. Alojzij . . .

4. Molitev opravljajo še zdaj radi vsi dobri kristijani. Danes je god: Najdbe sv. križa. Koliko jih kleči in moli pred križanim Jezusom . . . Majnik se obslužava . . . Koliko pobožnih dušic kleči

pred Marijo Devico, sklepa svoje roke, ter moli: *Sv. Marija, mati Božja! prosi za nas uboge grešnike . . .*

C. Sv. apostol Filip je toliko rad molil, da so po smrti našli na njegovih kolenih žulje in kraste . . . dobil je stanovitnost . . . nebeško veselje . . . Molitev je imenitno delo . . . opravljajmo jo tudi mi radi . . . klečé pred sv. križem . . . pred Marijo Devico . . . in tudi mi zadobimo nebeško večno veselje, ker Jezus Kristus sam pravi: *Prosite in boste sprejeli, da bo vaše veselje dopolnjeno. Amen.*

Simon Gaberc.

Križev teden.

Velika družina Božja. ¹⁾

Tako nas je veliko eno telo v Kristusu, slehern pa smo eden družega udje.
Rimlj. 12, 5.

Sv. cerkev zbira te tri dneve pred vnebohodom Gospodovim svoje vernike k očitnim molitvam, ki se opravljajo med slovesnimi procesijami. Ona nas vodi takorekoč kakor svoje otroke ob roki k najboljšemu Očetu našemu, da bi od njega izprosili, česar potrebujemo. Vse svoje otroke brez razločka starosti in stanu, bogate in revne, učene in priproste, duhovne in posvetne, zdrave in oslabele, mlade in stare . . . kliče vkup, jih pelje od ene cerkve do druge, po ulicah ali po polji, jih spodbuja, naj svoje roke in svoje srce povzdigujejo proti nebesom, kjer prebiva naš skupni Oče, ki nam potrebnih darov, ako se jih bomo vredni storili, odrekel ne bo, kakor nam njegov Sin sam zagotavlja v sv. pismu, posebno v današnjem in večerajšnjem evangeliji, kakor ste slišali. — Pri vsaki procesiji obhajamo tudi daritev sv. maše, katera posreduje med nebom in zemljo ter odpira zaklade božjih milost. — Poslušamo besedo božjo, ki nas v tem prepričanji potrjuje ter spodbuja k neomahljivemu zaupanju v Očeta nebeškega. — Ker smo si pa svesti, kako majhne so naše zasluge pred očmi božjimi, se v svojih molitvah obračamo k svetnikom in kličemo v litanijah te prijatelje Božje, da bi tisto, česar naše moči ne premorejo, po njihovi priprošnji od Boga zadobili. — Ob sklepu procesije molimo še skupno za vse žive, za duhovske in deželске oblastnike in gosposke; ne pozabimo pa tudi tistih, ki so že dokončali svoj tek ali obhod na svetu, ko ponižno prosimo tudi za verne mrtve.

¹⁾ Lahko se porabi I., II., III. za vse tri prošnje dni.

Ali nam torej, dragi moji, ravno te dneve sv. katoliška cerkev ne stopi pred oči nekako v vsej svoji celoti? Ali nam ravno po teh obredih in prošnjah ne razodeva svoje vzvišenosti in imenitne naloge: svoje otroke časno in večno osrečiti ter jih pripeljati na blaženi dom Očetov, kamor je šel ob vnebohodu naš prvorojeni brat in Zveličar Jezus sam, nam stanovanja pripravljat? In procesije, ali nas ne spominjajo, da smo na potovanju proti tej pravi domačiji? Če se ozremo krog sebe in po krščanskem svetu, najdemo nešteto svojih bratov in sester, ki hrepenijo po istem cilju in posebno te dneve svoje prošnje pošiljajo proti nebu. Če pogledamo v večnost, spomnimo se vernih mrtvih, ki so pred nami šli odgovor dajat za svoje hiševanje in zato, da bi milost našli pred Očetom, molimo zanje. In če svoje oči povzdignemo proti nebesom, zapazimo nešteto trumo svojih zvoljenih bratov, svetnikov, ki so dosegli svoj cilj, zato kličemo nekatere v litanijah po imenu, naj tudi nam pripomorejo k tej sreči.

O kako lepa podoba se tu razgrinja pred našimi dušnimi očmi! Vsa velika družina Božja je pred nami, katere oče je Bog sam, katere mati je sv. kat. cerkev. Za to veliko rodovino skrbi Oče nebeški, z materino ljubeznijo pazi nanjo sv. cerkev. Pač bo koristno, ako si to družino Božjo nekoliko bolj natanko ogledamo. Že iz dozdej rečenega spoznate, da k njej spadajo: a) verniki na zemlji, b) duše v vicah, c) svetniki v nebesih. Od katere strani koli premišljujemo to versko resnico (o „občestvu svetnikov“), vselej se spominjamo imenitnih dolžnosti, ki nam jih naklada, in resnobnega klica, naj ostanemo v življenji in po smrti vredni udje te družine Božje.

I. Ko so šli Izraelci čez rudeče morje, morali so še dolgo pot storiti, da so dospeli v obljubljeni dežel. Šli so skozi puščavo in se morali bojevati zoper sovražne Amalečane; pa Gospod jih je vodil, varoval in čudežno podpiral. Glejte podobo družine Božje na zemlji! Sv. Avguštín naravnost pravi: *Po sv. krstu, čegar podoba je prehod Izraelcev skozi rudeče morje, (cf. Kor. 10. 1.) ne pridemo koj v nebeško domačijo, ki nam je obljubljena; prehoditi moramo še puščavo sedanjega življenja, premagati moramo sovražnike, ki na potu prežijo; pa Gospod je z nami. Vsi otroci družine Božje na zemlji so torej popotniki in vojščaki. Oglejmo si otroke, in njihov potovanje in boje.*

1. Po izhodu iz Egipta je moral Mojzes na povelje božje v puščavi sinajski Izraelce šteti ter jih po imenih zaznamovati v zapisnik.

(IV. Moz. 1.) Izraelsko ljudstvo pa je predpodoba sv. katoliške cerkve in s tem je bilo vpodobljeno, da so tudi njeni otroci po sv. krstu v bukvah sv. cerkve zapisani in da bodo, če živijo kot pravi katoličani, enkrat ob sodbi zaznamovani tudi v bukvah življenja. In če se ozremo po tej rodovini Božji, h kateri tudi mi pripadamo, najdemo različne ljudi vseh narodov in jezikov, bele in črne, učene in priproste, bogate in revne — povsod širom svetá. Vsi pa so skleneni po eni in isti veri, enih istih zakramentih, isti daritvi, istem poglavarju, istih postavah — zapovedih božjih in cerkvenih. Kje na svetu najdeš pri tolikih razlikah tako čudezno lepo edinost?

Vsi, ki spadajo h kaki družini, imajo skupno ime, ki se zove rodovinsko ime. Katero je pa splošno ime otrok družine Jezusove? To pa je: katoliški kristijan. To je prelepo ime, veličasten naslov, ki zahteva od nas, nikdar kaj tacega ne storiti, kar temu imenu nečast dela, ter nas opominja zmirom se spominjati časti, da smo po Kristusu imenovani in njemu obljubili zvestobo. Ali le redko so vsi otroci v rodovini dobri. Očak Jakop je imel 12 sinov, pa le Jožef je bil dober in pobožen. Noe je imel le 3 sine, in med temi je bil Kam hudoben. Izak dva sina, Ezava in Jakopa, pa le ta je bil Bogu dopadljiv. Ni čuda torej, da se v veliki božji družini sv. cerkve najdejo tudi slabi, hudobni in brezbožni otroci.

Če si to družino ogledamo, najdemo dvojni razred otrok. Ene je Kristus sam povzdignil, izmed drugih izvolil in jih postavil čez svojo družino (Luk. 12, 42.); to so predstojniki sv. cerkve, ki čujejo nad drugimi, jih po poti zveličanja vodijo in jim o pravem času dajejo hrano (Luk. 12, 42.) duhovno — božje besede, sv. zakramentov, sv. maše. En duhoven je le čez majhen del družine Jezusove postavljen, škof čez veliko večji, in imajo tudi višjo čast in oblast; papež pa čez vso družino Kristusovo in imajo najvišjo oblast čez vso rodovino. Papež so vidni duhovni oče kristijanov na zemlji; nevidni je v nebesih, papež so namestnik Kristusov. Kakor ima vsaka rodbina očeta, tako tudi Kristusova, in to so papež, naš sv. oče, poglavar vse družine.

Zato po pravici kliče sv. Pavel (Hebr. 13, 17.) vsem otrokom kat. cerkve: *Bodite pokorni svojim sprednikom* (papežu, škofom, mašnikom) *in bodite jim podložni; zakaj oni čujejo kakor taki, ki bodo odgovor dajali za vaše duše.*

2. Otroci Izraelovi so 40 let hodili skozi puščavo, predno so prišli v obljubljeni deželo, ki se je cedila mleka in medu. Tudi mi smo popotniki, tuji v puščavi tega življenja; naša domovina so nebesa, kjer nas bo Bog napajal s *potokom svoje sladkosti.*

(Ps. 35, 9.) Dokler smo v milosti božji, imamo pravico do nebes. Izraelci so morali skozi 40 letno potovanje vedno ohraniti vero, upanje, udanost do Boga in pokorščino. Enako moramo tudi mi storiti.

Kedo nam pa kaže pot v nebesa? Izraelce je Bog čudežno vodil po ognjenem stebru; nas vodi Bog po svoji cerkvi, ki je *steber in temelj resnice* (II. Tim. 3. 15.). Zatorej kličimo s prerokom: *Tujec sem na zemlji; ne skrivaj pred menoj svoje postave* (Ps. 118, 9.). In če te postave spolnujemo, s kako slastjo in blaženostjo nas navdajo?

Da pa na potovanji ne omagamo, nas redi mana sv. altarnega zakramenta in napaja voda iz skale, katera je Kristus, namreč potok njegovih milost.

Popotniki in tuji smo na zemlji. Zato ne smemo svojih sre na svet navezovati, na časno premoženje, blago, čast . . .

Mi le skozi gremo, nespametno bi bilo, ako bi se hotli tu kakor za vselej ustanoviti, ko bodemo morali vse časno kmalu zapustiti. Časne reči vživajmo kakor le memogredé, tako hodimo skozi časne blagre, da večnih ne zgubimo. (Orat. Dom. 3. Pentec.)

Iz tega tudi sprevidite, za kakšne reči naj zdaj Očeta nebeškega prosimo; ne bogastva in obilnosti zemeljskih blagrov, ampak v prvi vrsti duhovnih dobrot, in časnih reči le toliko, kolikor so nam v dosego nebeških potrebne. Imejmo se tudi le kot oskrbnike nam izročenega blaga, od katerega bomo odgovor dajali, ko dokončamo potovanje. Bodimo z malim zadovoljni, da bomo čez veliko postavljeni. Kot oskrbniki tujega blaga, od Očeta nebeškega nam izročenega, kot tuji memogredoči hrepenimo po pravi domačiji nebeški! Prizadevajmo si iti v tisti pokoj (Hbr. 4. 11.), v kraj, kjer je popolno veselje, nekaljeni mir. Ako resno premišljujemo večno življenje, je že to primerno trda srca ganiti, jih od posvetnega odtrgati in za nebesa pridobiti.

Ko je red sv. Dominika že zelo slovel, bil je pridigar Eginald, ki je z velikim vspedom v mestu Boulogne pridigoval. Tu je živel bogat, učen mož, ki iz strahu, da bi bil morda po pridigarju spreobrnjen, ni hotel iti ga poslušat, kakor mnogi dandanes storé. Vendar ga je enkrat na praznik sv. Štefana poslušal, ko je pridigoval ravno o besedah: *nebesa vidim odprta*; spreobrnil se je, postal menih ter se zveličal.

3. Potovanje Izraelcev v obljubljeni deželi ni bilo brez boja. Amalečani so jih napadali, Jozue je šel z vojščaki nad sovražnika, Mojzes pa na goro in je molil z razprostrtimi rokami. Če je Mojzes roke vzdignil, zmagoval je Izrael; če so mu omahnile, prevladal je Amalek. (II. Moz. 17.) — Tudi mi se imamo na svojem potovanji

v obljubljeno deželo nebeško s sovražniki bojevati, ki nas — po besedah sv. Gregorija Vel. — *kakor roparji ob cestah zalezujejo*. Meso, svet in satan so ti sovražniki. Vedno moramo torej biti na boj pripravljeni. *Moj sin*, pravi Sirah (2, 1.) *v službo Gospodovo stopiš, pripravi svojo dušo za skušnjavo*. Za čednost in svetost se mora zvesti služabnik Božji vedno bojevati.

Posebno pa morajo predstojniki družine Božje biti podobni Mojzesu in Jozuetu, — papež, škofje, mašniki — *vojščaki Kristusovi*, ker oni se imajo bojevati zoper sovražnike sv. vere in vernikov, oni jih vodijo, spodbujajo v boji za resnico, jih branijo in varujejo zvitih napadov. Gledé na vse to se družina Kristusova na zemlji po pravici imenuje: *vojskovalna cerkev*.

Ne zgrabimo poguma; saj je Kristus naš vrhovni vojvoda, sledimo njegovi zastavi, banderu sv. križa, kateri se ravno zato nosi pred nami v procesijah, sploh na potovanji našega življenja! Zatecimo se pa k njemu tudi v goreči molitvi, saj nas ón sam, kakor ste slišali v sv. evangeliju, saj nas sv. cerkev k temu spodbuja. Sv. cerkev zapoveduje v litanijah moliti za vse žive vojščake Kristusove, da bi njegovi zastavi nezvesti ne postali, ona moli za duhovsko in deželsko oblast . . . Ne pozabite, predragi, te dneve sukati tega orožja svete molitve; molite za papeža, škofa duhovne, da se vsikdar skažejo zveste poveljnike, da zamorejo spolnovati težke svoje dolžnosti; molite za se, da nikdar ne odstopite od poti čednosti in resnice.

Gospod bo uslišal tako molitev, in zavoljo zmage nad sovražniki nas bo obdal s častjo in slavo.

II. Sv. Duh tiste blagruje, ki so se na potu sedanjega življenja neomadežane ohranili. (Ps. 118, 1.) Pa kdo ne vé, kako težko je tu na zemlji greha se obvarovati v kljub mnogim pomočkom? Kdor po prašni cesti potuje, se lahko oprahi. Mi smo taki popotniki na zemlji, in ne manjka nam tacega prahu v duhovnem pomenu. *Kajti vse, kar je na svetu*, pravi apostelj (I. Jan. 2, 16), *je poželenje mesa, poželenje oči in napuh življenja*. To je duhovni prah, ki se povsod na svetu najde, koderkoli hodimo, in ki tako lahko, če nismo previdni, našo dušo omadežuje. *Celo verna srca se po svetnem prahu lahko umažejo*, pravi sv. Leon Vel. In sv. Brnard opazi: *Noge, ki so nagnjena naše duše, ne morejo, ko se po tem prahu pregibljejo, biti popolnoma čiste*. *Kdor pa ima oprasene noge ali črevlje, ne sme naravnost v stanovanje imenitnega Gospoda, dokler se ni pošteno očedil*.

Tako tudi tisti otrok Božji, čegar duša je omadežana s posvetnim prahom, ne more naravnost dospeti v prezalo stanovanje nebeškega

Kralja, dokler se popolnoma ne očisti. In kje se to zgodi? Ali tu na zemlji, ali v posebnem kraju v večnosti? S srčnim kesanjem, žalostjo in spokornostjo se že tu veliko madežev zbríše, ali naše življenje je primeroma kratko in pri večjem številu zadolženih duš ne zadostuje v popolno spravo z razžaljenim Očetom nebeškim. Torej odkaže Sodnik takim otrokom, ki so se v ljubezni Božji preselili v večnost, pa še niso popolno čisti za nebesa, posebej kraj, da se pripravijo za nebesa. Oglejmo si te otroke božje v vicah, pa muke, ki jih tam trpé.

1. Sveti pisalci mislijo, da le malo ljudi koj po smrti pride v nebesa. Sv. Alfonz pravi: Navadno morajo skoro vsi en del časnih kazni, ki jim gredó, še po smrti dostati, kajti bere se, da je mnogo duš, ki so sveto živele, vendar nekaj časa moralo biti v vicah. Kateri otroci Božji se torej znajdejo v vicah?

α) Mojzes je nekdanj pasel čredo svojega svaka Jetra, in ko je gnal ovce globokeje v puščavo, je prišel do Horeba. Tu se mu prikaže Gospod v sredi gorečega grma; Mojzes vidi, da grm gori, pa ne zgori. Zato reče: Šel bom tje in pogledal to veliko prikazen, zakaj da trnje ne zgori. Pa Gospod mu reče: *Mojzes, ne bližaj se, odveži svoje čevlje od nog, kajti kraj, kjer stojiš, je sveta zemlja.* (II. Moz. 3.)

Zakaj je bil ta kraj svet? Ker se je Bog prikazal Mojzesu v podobi ognjenega plamena v sredi grma. Kako sveta so še le nebesa, kjer ti, večni Bog, na tronu neskončnega veličastva kraljuješ — in ti Serafini vedno pojó: *Svet, svet, svet je Gospod Bog Sabao.* Mojzes je moral čevlje od nog odvezati, na katere so bile z jermeni privezane, da se je smel prikazati pred Gospodom. Tudi otroci Božji morajo vsako zgolj posvetno ljubezen do časnih reči, vsako nagnenje do minljivih blagrov, ki se morda njih duše drži, odstraniti, če hočejo pred Gospodom se prikazati in gledati njegovo obličje. Duše, katere so se z majhnim grehom, ali s (prevelikim) nagnenjem do stvari, življenja, blaga, sorodnikov . . . ločile s sveta, ne morejo koj v nebesa, temuč se morajo prej teh peg v vicah očistiti. In če psalmist (14, 1.) vpraša: *Gospod, kdo bo prebival v tvojem šotoru, ali kdo bo počival na tvoji sveti gori?* — se mu odgovori: *Kdor hodi brez madeža in pravično dela.*

β) Ko je Izraelcem v puščavi vode manjkalo, so godrnjali zoper Mojzesa in Arona: „Zakaj sta nas pripeljala v to puščavo, da bomo z živino vred umrli?“ Bog je zapovedal Mojzesu, naj s palico udari na skalo, da bo voda pritekla. Pa Mojzes in Aron sta dvomila. V kazni za to nista prišla v obljubljeni deželo. (IV. Moz. 20.) Gotovo sta oba ta greh, ki je bil po zatrjilu svetega Avguština le odpustljiv,

srčno obžalovala, gotovo ga jima je bil Bog odpustil; ali v obljubljeni deželo nista smela.

Tudi otroci Božji, če so odpuščanje grehov po zasluženju Jezusovem zadobili, ne morejo koj iti v nebesa, temuč morajo časne kazni dostati. Bog z grešnim dolgom ne odpusti tudi vseh kazni, kakor uči sv. tridenški zbor.

Iz tega razvidimo, kaki otroci Božji so v vicah. To so pravi otroci Božji, ki so se v milosti in ljubezni Božji preselili v večnost, ki *nosijo lepo podobo detinstva Božjega nad seboj* (sv. Kriz.), pa niso popolnoma čisti; po kaznih v vicah se očiščujejo.

2. V vsaki sv. maši moli duhoven: *naj bi blagovolil Gospod podeliti vsem v Kristusu počivajočim kraj hladila, luči in miru.* Te tri besede kažejo na muke, ki jih trpé otroci Božji v vicah. Če mašnik prosi za nje hladila, torej sklepamo, da jih žgè ogenj; če prosi luči, torej se nahajajo v temi; če prosi miru, torej ne uživajo še popolnega pokoja. Vice so

a) k r a j o g n j a. Sv. Pavel (1. Kor. 3. 15.) govori o tistih, pri katerih se najdejo pri posebni sodbi napake, da bodo *zveličani, pa le kakor skozi ogenj*. Ta ogenj ne more biti peklenški ogenj, ker pogubljeni v peklu se ne morejo zveličati — *ex inferno nulla redemptio*. — Razumeti se mora le tisti ogenj, v katerem se čistijo duše v vicah, da bi mogle dospeti k gledanju Božjemu. V tem čistilnem ognju uboge duše trpé grozne bolečine, ki si jih mi misliti ne moremo. Zato pravijo sv. očetje, da je ta ogenj neprimerno bolj boleč, kakor vse trpljenje tega življenja. — Vkljub temu, da ogenj gori, vendar se uboge duše znajdejo, trpé in žalujejo

b) v t e m i. Kristus sam primerja očiščevališče z ječo, kjer vlada trda tema. (Mat. 5, 26.) Zato moli sv. cerkev, naj bi tem dušam svetila večna luč. Ko je bil stari Tobija (5, 12.) oslepel, je zdihnil v svoji nesreči: „Kakšno veselje mi bo, ker v temi sedim in svetlobe neba ne vidim?“ Kako še le žalujejo te duše, ker res ne vidijo prave svetlobe neba, h kateri so vendar poklicane. Večne luči še ne morejo gledati, ker so začasno

c) lo č e n e o d B o g a, prave luči. Verniki s sv. cerkvijo zdihujejo za ranjke: *Gospod, daj jim večni mir!* Ta pokoj pa obstoji le v zedinjenji z Bogom po srečnem gledanji in vživanji v nebesih. Ločitev od Boga, njih največje dobrote, katerega ljubijo z žarečo ljubeznijo, dela jim neizrekljivo bolest, skelečo muko. Zato pravi sv. Krizostom: *Tisoč in tisočkrat pomnožene muke niso nič v primeri z bolečino, ki jo duša občuti, da je še nevredna gledati Boga, in pri njem*

prebivati. Sv. cerkev po pravici njim poklada na jezik besede psalmistove: *Mojo dušo žejja po močnem, živem Bogu; kdaj bom prišel in se prikazal pred obličje Božje?* (Ps. 41, 3.)

O, ti ubogi otroci Božji so po smrti dospeli blizo svoje največje sreče, a vendar je še ne smejo uživati; prišli so pred vrata očetovske hiše, a še ne smejo vanjo, in ne vejo, kako dolgo bo ta zapuščenost trpela ter zdihujejo: *Gorjé mi, da se moje bivanje podaljšuje.* (Ps. 119, 5.) Marsikatera duša koprneče pogleduje k nebesom, da-li pride angelj božji, ji roko poda, jo reši iz strašnega kraja ter jo popelje na dom drazega Očeta.

Sv. Antonin pripoveduje: Neki bolnik, ki je imel strašno trpeti, je prosil Boga, naj ga že skoro reši neznanskih bolečin. Prikaže se mu angelj, ki pravi: „Bog je tvojo prošnjo uslišal in me k tebi poslal. Na prosto ti je dano, ali en dan v vicah trpeti, ali pa še na zemlji eno leto.“ Bolnik se ne obotavlja, brž odgovori: „Izvolim si en dan v vicah; bo vsaj tukaj konec mojim bolečinam. Kmali nato umrje in njegova duša pride v vice. Tukaj je pa toliko trpel in tako težko prenašal, da je plakaje klical: „Kako me je angelj motil! En sam dan mi je rekel, da mi bo trpeti v vicah, pa gotovo že trpim dvajset let v teh strašanskih mukah.“ Zopet se mu prikaže angelj ter pravi: „Uboga duša, motiš se, ker veliko trpiš, pa ne veš, kako dolgo. Le malo ur je šele, kar si umrl; saj tvojega trupla še zakopali niso.“

Ker so bolečine ubogih duš v vicah tako velike, se otroci Božji, ondi se pokoreči in očiščujoči, po pravici imenujejo *trpeča cerkev*. In ker si sami celo nič ne morejo pomagati, zato se neprenehoma od onod razlega mili glas: *Usmilite se me, usmilite se me, vsaj vi prijatelji moji, ker roka Gospodova me je zadela.* (Job. 19, 21.)

Ali bi mogli preslišati klic svojih trpečih bratov, onih, ki so bili z nami v zvezi po isti veri, istih zakramentih, v zvezi po krvi, prijateljstvu, dobrotljivosti . . .? Če v teh dneh še posebej moli sveta cerkev za nje, ker ne pozabi na nobenega svojih udov, o predragi, pomagajte tudi vi ranjkim sobratom! Pomagajte jim z molitvi jo, saj *sveta in blaga je misel za ranjke moliti, da bi bili rešeni njih grehov.* (II. Mark. 12, 46.) In če katere, imajo občne očitne molitve obljubo uslišanja. (Mat. 18, 19.) Cerkev je molila za oproščenje apostola Petra in glej, angelj pride z nebes, strè apostolu verige, in ga pelje vèn iz ječe. Tako tudi pride angelj miru in svitlobe v ječo vic, in pelje duše, sèm v ta ogenj obsojene, v veselje sv. raja, kadar se verniki zberó in goreče molitve pošiljajo pred stol božjega usmiljenja.

Pomagajte jim z *daritvijo sv. maše*, kajti iz keliha svete krvi rosijo kaplje čez uboge duše in hladijo njih pekoče bolečine.

Pomagajte jim s sv. odpustki, kakor opominja sv. Pavel (II. Kor. 8, 14.): *V sedanjem času naj vaša obilost njih potrebi pomore.* Sv. cerkev je obilno odprla svoje zaklade, vsaj nekaterih se poslužuj, dragi kristijan! ter jih obračaj v prid ubogim dušam . . . Pristopi v bratovščino sv. Dizma . . .

Pomagajte z miloščino. *Dobrodelnost je prijetna vsakemu živemu,* pravi Sir. (7, 37.), *pa je tudi mrtvemu ne odreci.* S tem si spravljajš zaklad, katerega rja in molj ne snesta.

Pomagajte s postom in drugimi pokorili, ki jih lahko vsak dan opravljate na en ali drugi način; kar vse lahko po junškem dejanji ljubezni za duše v vicah darujete onim, ki so najbolj potrebne.

O predragi, če eno ali drugo opravljate, če te dni goreče molite zanje, smete upati, da, kakor je takrat, ko je Gospod šel v nebesa, seboj peljal pred peklom ujete, bode ob dnevu svojega vnebohoda odprl nebeška vrata ter iz očiščevalne ječe mnogo duš sprejel med svojo družino v nebeškem Jeruzalemu.

III. Ko v duhu gledamo te dneve proti nebesom, spominjaje se veličastnega vnebohoda našega Gospoda Jezusa Kristusa, vidimo ondi otroke Božje, ki so po prestanih nevarnostih na zemlji ali po končanem trpljenji v vicah srečno dospeli na pravi dom Očetov. Oglejmo se nekoliko po nebeškem Sijonu!

1. Kdo je videl otroke Božje v nebesih? Sv. Janez je bil tjekaj zamaknen, in v skrivnem razodenji (7, 10.) pravi: *Videl sem veliko trumo, katere nihče ni mogel prešteti, iz vseh narodov in rodov, in ljudstev, in jezikov stati pred sedežem in pred Jagnjetom; bili so oblečeni v bela oblačila, in palmovcve veje so bile v njih rokah. In so vpili z velikim glasom rekoč: Čast Bogu našemu, ki sedi na sedežu, in Jagnjetu.* Števila izvoljenih v nebesih si ne more nihče predstaviti. Če je vže sv. Jeronim v 5. stoletji rekel, da, ko bi hotel vse mučence sv. cerkve naštet, bi jih 7000 prišlo na vsak dan: koliko je šele število vseh drugih svetnikov zdaj že blizo v 2000 letih! Ti najljubši otroci Božji — o vsi so zdaj doma pri svojem Očetu v nepopisljivem veličastvu.

Domov so dospeli vže davno sv. očaki, preroki in pravični stare zaveze, ki so postali otroci Božji na zemlji po živi veri v obljubljenega Odrešenika. Domov so prišli sv. apostoli, ko so s svojo krvjo vkvasili sv. cerkev. Domov so prišli sv. mučenci, prišli iz velike britkosti, ko so oprali svoja oblačila v krvi Jagnjetovi. Domov so dospeli sv. papeži, škofje, duhovni vseh vrst,

katere je Gospod kot zveste služabnike postavil čez svojo družino. Domov so prišli sv. menihi in puščavniki, ki so, posvetno nečimurnost zaničevaje, pridobili nebeške zaklade. Domov so prišli sv. kmetovalci in rokodelci, da se v hiši Očetovi odpočijejo od svojega truda in znoja. Domov so prišle sv. device in vdove, ki so preskrbele z oljem svoje svetilnice ter šle za Ženinom. Neštevno naših sodržavljanov, deželanov, meščanov, sosedov, sorodnikov, prijateljev je šlo v večnost, upajmo, da so šli domov k Očetu nebeškemu. Kakšna tolažba za nas, da bomo te, ki so bili na zemlji z nami združeni, še enkrat videli v nebesih!

Ko je mislil sv. Frančišek Ksav. Evropo zapustiti ter se podati v Indijo, šel je memo grada Ksaverskega, kjer je takrat še živela njegova mati. Portugiški poslanec mu omeni, naj pri tej priložnosti še obišče svojo mater, da se poslovijo ter jej reče zadnji „z Bogom!“ A svetnik odgovori, da si pridržijo raje videti svoje stariše v nebesih, in sicer ne za kaj trenutkov in z zavestjo bližnje ločitve, ampak za vekomaj z najčistejšim veseljem.

Svetniki so v ljubeznivi družbi angeljev ter se veselé, da so njihovi tovariši, kakor se tudi angeljski kori radujejo zveze s svetniki, kateri napolnjujejo prostore zavrženih angeljev ter božjo slavo pomnožujejo.

Glej, kako dobro, in kako prijetno je, ako bratje skupaj prebivajo, poje psalmist (132, 1.). In še le v nebesih! Vsi so enega duha, ene misli, ene želje, ene volje. Vsi se nežno ljubijo, vsak se veseli nad blaženostjo družega, kakor bi bila njegova lastna.

In kakšna je še le lepota otrok Božjih! Če je vže duša v posvečujoči milosti božji tako lepa in draga v očeh božjih, da bi človek po zatrlju sv. Magdalene Pačiške, ako bi to videl in spoznal, od prevelike ljubezni umrl: kako krasne morajo biti duše še le v nebeški slavi! Ko je sv. Janezu angelj prinesel nebeška razodenja, je bil apostelj tako očaran po njegovi lepoti, da se je zgrudil pred njegove noge, da bi ga molil. In angelj mu reče: Glej, da tega ne storiš! služabnik sem s teboj vred in s tvojimi brati. Boga moli! (Raz. 19, 10.) Iz tega se sklepa na čaroviti kras nebeških duhov. Sv. pismo jih primerja biserom in dragim kamnom (Raz. 19, 10.), žarečim zvezdam (I. Kor. 15, 41.), govori o njih belih oblačilih, o svitlih kronah i. t. d. In kako velika mora biti še le krasota in veličastvo matere vseh otrok Božjih, preblazene Device Marije, kraljice vseh angeljev in svetnikov! . .

Hočemo priti tudi mi v nebesa k svojim bratom, moramo vsaj nekaj njihove svetosti imeti na sebi. Četudi jih popolnoma ne dosežemo, si moramo vsaj prizadevati njim enaki postati. Kar nič se ne izgo-

varjajmo, kajti svetniki so enako ubožno na svet prišli, kakor mi; bojevati so se imeli z enakimi skušnjavami, kakor mi; imeli so iste zveličanske pomočke, kakor mi. In toliko rajše se bomo trudili za nebesa, če pomislimo:

2. kakšna prebivališča imajo ondi otroci Božji. — Sv. Fulgencij je popotoval v Rim na grob sv. apostolskih prvakov. Pride tje ravno takrat, ko je Teodorik, kralj italijanski, tamkaj v l. 500 obhajal svoj prvi vhod. Tam vidi kralja na javnem trgu, obdanega od sijajnega spremstva, sedeti na zlatobliščečem prestolu. Pri tem pogledu vsklikne pobožni škof: „Kako lep mora biti nebeški Jeruzalem, če je vže zemeljski Rim tako krasen! In če se vže na zemlji ljubiteljem ničemurnosti skazuje tolika čast, koliko veličastvo mora biti pripravljeno še le ljubiteljem Božjim v nebesih!“ — Kako veličastno prebivališče za otroke Božje so pač nebesa! Ako govori sv. pismo o tem, jih imenuje *mesto popolne lepote* (Eceh. 27, 3.), mesto, ki *ne potrebuje ni solnca ni lune, da bi svetila v njem; kajti veličastvo Božje ga razsvetljuje; in njegovo svetilo je Jagnje.* (Raz. 21, 23.) To sv. mesto žari v svetlobi božanstva. To je ona večna luč, katero želimo ubogim dušam, ko se jih spominjamo v molitvah. Pri tej luči ni razločka med dnevom in nočjo (Raz. 21, 25.), ampak vedno je dan, jasen dan neskaljenega veselja. *Kako ljubezniva so tvoja prebivališča, o Gospod vojskinih trum.* (Ps. 83, 2.)

V hiši mojega Očeta je veliko prebivališč, pravi Kristus (Jan. 14, 2.), tam je prostora za vse njegove otroke, ki mu sledé po trnjevi ozki poti. Tjekaj je šel Kristus, naša glava, da bi svojim otročičem kraj pripravil.

In v tej domačiji ga ni trpljenja ni bridkosti, kakor v solzni dolini; v nebeški domovini ni več bojevanja, ker le na zemlji je človekovo življenje vojska; v onih blaženih prostorih ni več smrti; kajti *Bog bo obrisal vse solze od njih oči, in smrti ne bo več; tudi ne bo več ne žalovanja, ne upitja, ne bolečine; ker poprejšnje je minulo. In kateri je sedel na sedežu je rekel: Glej, novo storim vse!* (Raz. 21, 4. id.) Vse je novo . . . novo prebivališče, novo življenje, nova podoba cerkve Kristusove, ki je iz vojskovalne na zemlji in iz trpeče v vicah postala z magoslavná v nebesih.

Da torej ne omagaš, dragi kristijan, v mnogoterih skušnjavah in bojih sedanjega življenja, krepčaj se s pogledom proti nebesom; pribori si ta lepí dom, ne bo ti žal. Ko je opat Cozim vprašal sveto Marijo Egipčansko, kako je mogla toliko let prebiti v puščavi, mu je odgovorila: „Z upanjem na nebesa.“ In po vsi pravici, kajti:

3. nebeška dedščina otrok Božjih je po zatrjilo sv. Petra (I. 1, 4.) nestrohljiva, neognjušena, nezvenljiva.

In v čem obstoji ta delež otrok Božjih v hiši Očetovi? V vseh blagrih, časteh in radostih . . ali skratka: v Bogu samem. Kajti le Bog je, ki nebesa napravi za nebesa. *Gospod je del moje dedščine* — vsklikne zato vže psalmist (15, 1.). Nebeški Oče daje torej v dedščino svojim ljubim otrokom najvišje, kar ima, *samega sebe*, da bi ga vekomaj gledali, posedli, živali.

Svetniki gledajo Boga *od obličja do obličja*, kakoršen je, v njegovem bistvu in v neskončni lepoti. Zveličani otroci gledajo tudi presv. človeštvo Kristusa, kot svoje glave med sobrati, v nepopisljivem veličastvu. — Blaženi pa tudi poslušajo Boga in govorijo z njim. *V katerem jeziku se pomenkovajo?* vpraša sv. Frančišek Salezij ter odgovori: *Njih besede niso nič družega, nego jezik ljubezni, katerega se ljubljene oče poslužuje s svojimi naj ljubšimi otroci . . .* Pa tudi gledanje in občevanje z Marijo, Materjo božjo, ki je tudi njih mati, je zanje neusahljiv studenec nebeške sladkosti.

Ker svetniki posedajo Boga, se vdeležujejo tudi njegovega gospostva in vladajo ž njim na vekomaj. Vsi prebivalci v nebeškem kraljestvu so kralji. In Gospod sam zagotavlja (Raz. 3, 21.): *Kdor premaga, mu bom dal z menoj sedeti na mojem sedežu; kakor sem tudi jaz premagal, in se vsedel s svojim Očetom na njegov sedež.* Tako so vsi prebivalci sovladarji Kristusovi v njegovem večnem kraljestvu. Zato so ozaljšani s krono, ki jo sv. pismo (Raz. 2, 10.) imenuje *krono življenja, nezvenljivo krono časti* (I. Pet. 5, 4.) — Skratka: stanje presrečnih otrok Božjih v *večnem kraljestvu našega Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa* (II. Pet. 1, 11.) je splošno z *magoslavje zmage* čez vse sovražnike, čez vsa preganjanja, čez vse stiske, čez vse napotke zveličanja; zato se ta cerkev Kristusova, ki gori nad zvezdami šteje te večno srečne otroke, prav primerno imenuje *zmagoslavna cerkev*.

Kako srečni smo torej katoliški kristijani, da smo v duhovni zvezi s temi izvoljenci Božjimi, ki še zmirom ostanejo naši bratje in prijatelji, in se lahko vdeležujemo vseh njihovih zaslug! Ker veliko premorejo pri svojem in našem Očetu v nebesih, zato jih pač lahko z zaupanjem kličemo na pomoč v mnogih svojih potrebah, dokler se še trudimo v tej solzni dolini. Častimo jih goreče, osobito posnemajmo njih čednosti, da bomo kedaj deležni njih dedščine in slave!

Taka je torej velika družina Božja; kot ude te lepe družine se čutimo posebno v teh dneh, ko se zbiramo k skupni molitvi in se v očitnih obhodih spoznavamo kot pomoči potrebne otroke in služabnike enega in istega Očeta v nebesih. S tem tudi kažemo, da smo popotniki, ki se trudimo dospeti v hišo Očetovo, kjer še le bomo vsega v obilnosti imeli in se veselili s svojimi sobratii. Mnogo teh je vže dokončalo svoj tek; kateri so do konca stanovitno hodili za Kristusom, se zdaj tudi z njim veselé; kateri so se od njega ločili in v smrtnem grehu umrli, so zgrešili svoj namen in so za vekomaj zbrisani izmed otrok Božjih, tako da z njimi nimamo nobene zveze več. Kateri pa so v človeški slabosti grešili, pa se še ne spokorili zadostno, ker jih je smrt nepričakovano preselila v večnost, oni se očiščujejo v vicah ter zdihujejo za pomoč in tolažbo k nam in k svetnikom v nebesih. Zato se jih usmilimo in kličimo v litanijah te izvoljence Božje, naj prosijo za uboge duše, da bi bile kmalo pripuščene na Očetov dom. O kako velika je pač ta družina Božja! Po pravici vsklikne sv. Pavel (Rim. 12, 5.): *Tako nas je veliko eno telo v Kristusu, slehern pa smo eden družega udje.* (Cf. et I. Kor. 12, 27.)

Kot taki udje tudi vsi hrepenimo po enem in istem cilju, po obljubljeni deželi sv. nebes. Spominjajmo se, da, kakor so Izraelcem Kananejci in drugi sovražniki zavirali vhod v deželo mleka in medu: tako tudi nas dušni sovražniki zadržujejo na potu izveličanja. Pa kakor so jih oni pod vodstvom Jozuetovim zmagali ter svojo dedščino prejeli (Eccli. 46, 2.); tako bomo tudi mi, ako bomo zvesto sledili drugemu Jozuetu, našemu Gospodu in Kralju Jezusu Kristusu (za čegar podobo tudi hodimo v procesijah), dosegli, da se bo slednjič spoznala obljuba apostolova (Efež. 2, 19.): *Tedaj niste več gostje in tujci, ampak ste mestjani (družabniki) svetih in domači Božji.* Amen.

Anton Žlogar.

Praznik vnebohoda Kristusovega.

Zakaj je za nas dobro, da je Jezus v nebesa šel?

In Gospod Jezus, ko jim je bil izgovoril, je bil vzet v nebesa in sedi na desnici božji. Mark. 16, 18.

Kolikor bolj otroci svojega očeta ljubijo, toliko težje se jim je od njega ločiti. Oče vidi svoje otroke, katere pristrčno ljubi okrog smrtne postelje jokati, jih vidi, kako klečé in svoje ročice povzdigujejo k Bogu, da bi jih še ne storil sirot, in jim še ohranil ljubega

očeta. Torej skuša še svojo moč zbrati in njih žalostna srca s tolažbo napolniti. Tako je storil tudi Jezus, ki je bil svojim učencem več kakor oče, katerega so neizrečeno ljubili. Na svojo prihodnjo ločitev jih skuša pripraviti. Svojega Učenika so bili zgubili po zasramljivi smrti na križu; pa čez malo časa so ga zopet videli, ker je tretji dan od smrti vstal in jih razveselil. Štirideset dni je bil še med njimi, zdaj pa se je čas približal, povrniti se k Očetu, od katerega je bil prišel. Današnji dan gre na Oljsko goro s svojimi učenci, in ko jim je bil vse naročil, kako morajo njegovo sv. vero po vsem svetu razširjati, se je v pričo njih na kviško od zemlje vzdignil, zmirom višje in višje proti nebesom plaval, dokler ga svetel oblak učencem, ki so strmo za njim gledali, ne vzame in njih očem ne odtegne. Vsi žalostni, kakor bi bili okamneli, sedaj sami na gori obstojé in nobene besedice ne govoré. Le Jezusova beseda, da je dobro za-nje, da gre k Očetu, more zaceliti rano, ki jim jo je ta ločitev vsekala; ta beseda je bila hladilna tolažba za njihova pobita srca. Ali je pa Jezusova hoja k Očetu le za učence, in ne tudi za nas kristijane bila dobra in koristna? Tudi za nas, ljubi moji, je bil Kristusov vnebohod dober in koristen, in o tej veseli resnici bom danes govoril. Rečem tedaj: Le Jezusovemu vnebohodu se moramo zahvaliti, da smo kristijani; da imamo sedaj v njem mogočnega besednika, in trdno upanje, tudi kdaj v nebesa priti, kamor je Jezus današnji dan častitljivo šel, nam kraj pripravil. Zvesto poslušajte!

Vrednejšega blaga in lepše dedščine bi nam Jezus po svojem odhodu v nebesa ne bil mogel zapustiti, kakor da nam je svojo sveto vero zapustil. Kaj bi neki mi bili brez Jezusove vere? Slepí popotniki, ki pravega pota ne poznajo, po napačnih stezah semtertje tavajo, sedaj v pečevju ali trnju obtičé, ali se v brezno pogreznejo. Kakor nekdanji naši predniki bi tudi mi molili stvari namesto Stvarnika, po nagnenju svojega spačenega srca živeli in se večno pogubili. Jezusova vera pa je luč, ki našo pamet razsvitljuje in nas uči Boga, vsegamogočnega in neskončno dobrotljivega Stvarnika, svetega in pravičnega Sednika, našega ljubega Očeta spoznati. Jezusova vera nas uči pot, po kateri moramo hoditi, ako hočemo k temu vse ljubezni vrednemu Očetu svojemu v nebesa priti. Na svetu smo popotniki, naš pravi dom je gori v nebesih; Kristusova vera nam pravi pot za nje kaže, rekoč: *Ljubi Gospoda svojega Boga iz vsega srca, čez vse in svojega bližnjega, kakor samega sebe zavolj Boga; Kri-*

stusova vera nas takorekoč za roko vanje vodi, ker nam v sv. zakramentih božjo milost deli in nas podpira srečno in gotovo vanje priti.

1. Jezusova vera tudi naše srce v pokoji in potolaži. Tri reči so na svetu, ki nas delajo žalostne in nepokojne, v katerih potolažbi in miru zdihujemo: 1. ob zavednosti svojih grehov, 2. v križih in bridkosti in 3. v smrti. To trojno trpljenje le sveta vera polajša in ohladi.

Človek, ako Boga svojega neskončno svetega in pravičnega Sodnika spozna, ne more miren in vesel biti, ako se spominja svojih grehov; saj vé, da Bog po svoji svetosti vsak greh sovraži, in po svoji pravici mora vsak greh kaznovati. Kaj je tedaj grešniku storiti, da odpuščanje svojih grehov in ž njimi zasluženih kazni ter mirno vest zadobi? To nam pové sv. vera; ker nam pred oči postavi nebeškega Očeta polnega usmiljenja, kateri rad odpusti svojemu otroku, če se svojih grehov skesano izpove in poboljša, ker se je Jezus sam na križu za nas v dar dal, in nam s svojo na križu prelito krvjo zadobil milost in odpuščanje. Kako vesela in tolažbe polna je ta resnica.

Naša sveta vera nas tolaži in podpira v stiskah in nadlogah. Poti skoz to življenje so velikokrat trnjeve, ostre in bodeče, najboljši prijatelji nam dostikrat ne morejo pomagati. Sveta vera pa nam vlija hlad in tolažbo v ranjeno in žalostno srce, ker nam vpije: Kristijan, nikar ne obupaj; ako je tudi huda pot, po kateri moraš hoditi, je vendar le božja roka, ki te po nji vodi; Bog pozna vsakatero tvoje trpljenje bolj, kakor ga ti čutiš; saj je Bog tvoj Oče, in nima veselja nad tvojimi solzami — te le zato tepe, ker te ljubi, — te hoče, ako v grehu živiš, od njega odvrniti, ali pa, ako si pravičen, tvoje zasluženje v nebesih povikšati in ti k lepši kroni pomagati. Tudi njegov preljubeznivi Sin, tvoj Odrešenik, je moral po križu, skoz trpljenje hoditi, vzemi tedaj tudi ti svoj križ in hodi za njim. Ako ž njim tukaj trpiš, se bodeš tamkaj ž njim veselil.

Sveta vera nas tudi o smrti, na kraju groba, ne zapusti. Kako nepokojno bo naše srce, ko se nam bo bližala grenka smrt. Takrat nam bodo vsa leta našega življenja pred očmi; takrat bomo spoznali in videli vse svoje grehe brez slepote, vse njih grdobe in kaznjivosti, kakor so v očéh živega Boga. Strah nas bo pred uro ločitve — s trepetom bomo čakali prihodnjega — ker ne bomo vedeli, kakšna bo tamkaj z nami? Kdo nas bo tistikrat tolažil in umiril? Samo Jezusova sveta vera. Ona nam bo razsvetlila temno smrtno dolino, — nam pokazala pot skoz njo in odprla vesela vrata v večnost. Ko nas bo vse zapuščalo, bo stopila sveta vera, kakor prijazen angelj, k naši

smrtni postelji in nam z nebeškim glasom poreče: „Nikar se ne boj smrti, ne bo te za vselej končala, temveč te v boljše življenje preselila, k Očetu, pri katerem boš prebival vekomaj. Tam boš najdel zopet svoje pobožne prijatelje in znance, kateri so se pred teboj od tod umaknili, in ž njimi vred boš vžival veselje in zveličanje, katerega še nobeno oko ni videlo, nobeno uho slišalo, in katerega nobeno človeško srce ne more razumeti.“ Tako kristijan lahko mirno in poln upanja umrje.

Glejte, kako velika sreča je Jezusovo vero imeti. In od kod imamo to srečo? Od vnebohoda Jezusovega. Le aposteljni so razum judovske dežele tudi drugje sv. evangelij oznanovali. Ali bi pa oni bili za to opravilo, ko bi ne bili sv. Duha prejeli? In ali bi bili oni prejeli sv. Duha, ko bi Jezus ne bil v nebesa odšel? Jezus je razločno rekel: *Ako tje ne grem, tolažnik sv. Duh ne bo prišel.* Ko bi tedaj Jezus ne bil v nebesa šel, bi sv. Duh ne bil prišel nad aposteljne, in brez njega bi ne bili mogli Jezusove vere po svetu razširiti in tako bi tudi mi nikoli ne bili prišli k spoznanju tako dobrotljivega nauka Jezusovega.

Ta sreča je tudi nam po milosti božji došla. Večna hvala ti tedaj bodi, o božji Zveličar! da si šel k Očetu in nam namesto sebe sv. Duha poslal, kateri nas uči vso resnieo. Grda nehvaleznost pa je, ako kdo noče po naukih sv. evangelija živeti, ako greh ljubi, in zunaj krščanskega imena nič krščanstva nima nad seboj. Sama vera brez dobrih del k zveličanju nič ne pomaga, še-le hujše pogublja. *Ne vsak, kateri pravi: Gospod, Gospod! ampak tisti, ki Gospodovo voljo dopolni, pojde v nebeško kraljestvo,* govori Jezus; in sv. Jakob: *Kaj pomaga, moji bratje, ako kdo pravi, da ima vero, del pa nima;* vera brez dobrih del je mrtva, je telo brez duše, drevo brez sadu.

2. Jezus je naš besednik pri Očetu. In kako zelo potrebujemo mogočnega besednika v svojih mnogih potrebah in pregrehah! Toliko potreb — brez števila veliko jih imamo, kdo jim more v okom priti? Ali se smemo popolnoma na ljudi zanesti? Pa saj nam dostikrat ne morejo, dostikrat pa nočejo pomagati. Veselite se tedaj, ker imamo besednika pri Očetu, kateri more, pa tudi hoče pomagati. Tudi nam je dobro in koristno, da je Jezus šel k Očetu v nebesa. On, njegov večni Sin, je naš besednik; on pozna vse naše potrebe, ker je sam človek bil, on vé vse naše pritožbe in nam more vselej pomagati. S kolikim zaupanjem se smemo tedaj v svojih revah in potrebah k Bogu obračati, ker imamo v njegovem Sinu tako mogočnega besednika!

Karkoli bodete Očeta v mojem imenu prosili, vam bo dal.

Da, Jezus ostane tudi takrat naš besednik, ko greh storimo in božjo jezo čez se nadražimo. O pač žalostno bi bilo za nas revne stvari, ko bi nas vest zavoljo storjenih grehov pogubljevala, pa bi ne vedeli, kako potolažiti razžaljenega Očeta in zasluženi kazni oditi. Ali bi ne bilo v takem stanu pekel naše življenje? Toda kako srečni smo! Tudi ob žalostnem spominu svojih grehov nam ostane močna tolažba, da je Sin našega razžaljenega Boga sam naš srednik, ki nas s svojim razžaljenim Očetom zopet spravi, nam milost in odpuščenje sprosi. *Preljubi otročiči, pravi sv. Janez, to vam pišem, da ne grešite; ako je pa kdo grešil, imamo pri Očetu srednika Jezusa Kristusa, pravičnega; on je sprava za naše grehe, in ne samo za naše, temveč za grehe vesoljnega sveta.*

Spoznaj tedaj in čuti, o grešni človek! kako častit in svet ti mora današnji dan biti, o katerem je Jezus šel k svojemu Očetu, da je sam tvoj srednik, besednik in pomočnik. Pa ti ne misliš tako, trdovratni grešnik! tebi, ki zmiraj po potu hudobije in mlapridnosti hodiš in greh na greh nakladaš, tebi Jezus ni srednik, — ne besednik. Brani sicer samo pravičnega Boga, da te koj ne vdari, da te še čaka in ti prizanaša. Ako se pa ne poboljšaš in pota pregrehe ne zapustiš, védi, da bo Jezus sam tvoj tožnik in tvoj sodnik, ker se po njegovem nauku nočeš poboljšati in spreobrniti, ker si nočeš njegove za-te prelite krvi k pridu obrniti, temveč jo k svojemu večnemu pogubljenju z nogami teptaš. — Nikar pa ne obupaj, ti skesani in poboljšanja željni grešnik! ker tvoj Zveličar sam še živi in ti mesto pripravlja, da boš tudi ti kdaj tam, kjer je on zdaj, ako vreden sad pokore obrodiš.

3. Jezusovemu vnebohodu se moramo zahvaliti, da bomo tudi mi kdaj v nebesa prišli. — Pač žalostno bi bilo naše življenje na svetu, ko bi nobenega upanja ne imeli, kdaj v nebesa priti. Saj je toliko trpljenja, toliko križev in nadlog na svetu. Po grehu naših prvih starišev rodi zemlja le trnje in osat in človek le s potnim obrazom svoj kruh jé. Po njih grehu je prišla reva, britkost, bolezen in smrt na svet. — Koliko mora posebno delavski človek trpeti, koliko se noč in dan truditi in uperati, ako hoče sebe in domače pošteno preživiti! Koliko solzâ je natihoma, koliko glasno jokanih in prelitih! Nekateri bi rad delal, pa je bolan in iz slabosti ne more delati; nekateri bi rad delal, pa ga nihče ne najame, nima nobenega zasluzka, ima dosti — polno hišo otrôk, pa nič kruha; kolika težava je, pijači in igri vdanega moža imeti, imeti leno, jezično ženo, imeti hčer, sina, ki noč in dan vgnana nista, ki svojih starišev krvave solze

pijeta; oh, koliko solzâ je na tem svetu natihoma prelitih, koliko glasno jokanih!

Pa ko bi človek še tako bogat in srečen bil, vendar to njegovega srca ne more popolnoma zadovoljiti in osrečiti. *Zakaj naše srce je za Boga ustvarjeno in ne bo zadovoljno*, govori sv. Avguštín, *dokler v Bogu, svoji edini pravi sreči, ne počiva*. Salomon je vse dobrote na svetu vžival, svojemu sreču nobenega veselja ni odrekel in vendar je malo pred svojo smrtjo spoznal, da ni vžival pravega veselja na svetu. *Vse je prazno in nečimerno, kar je pod solncem*, je djal. Vse bogastvo tega sveta je spremenljivo, nestanovitno in človeka ob smrti, če ne poprej, zapusti. Bogastvo je trnje, bôde, kadar ga človek nabira; bôde, ko ga shranjuje; najbolj pa bôde, kadar ga človek zapušča. Oh, kako dobro je tedaj za nas, da je Jezus nam nebesa odprl, pred nami šel v nebesa mesto pripraviti, da bomo tudi mi njegovi hlapti tam, kjer je on, kjer nam bodo vse solze obrisane, kjer ne bo nobenega trpljenja, nobene bolečine, bolezní, nobene skušnjave, temveč zgolj nebeški mir, nebeško veselje, večno veselje.

O zares trikrat srečni in veseli dan, ker nam je upanje prinesel do večnega zveličanja v nebesih! Da bomo pa dosegli, kar upamo, živimo po naukih, ki jih je Jezus na svet prinesel in skrbno se vsega greha ogibajmo, ker bi nas greh pripravil ob to veselo upanje; živimo po izgledu Jezusovem, trpimo vse britkosti in težave iz ljubezni do njega, ker je tudi on za nas toliko pretrpel, in prišli bomo za njim v nebesa, v toliko veselje, da ga zdaj nobeno človeško srce razumeti, in noben človeški jezik vredno izreči ne more. Amen.

† Jos. Rozman, dekan (1836).

Šesta nedelja po veliki noči.

I. Zavidanje zbog milosti božje.

Ura celo pride, da bo vsak, kateri vas umori, ménil, da Bogu službo stori.

Jan. 16, 2.

Ker sveta cerkev povsod deli ljudem pomočke izveličanja, zato bi se smelo sklepati, da bodo željno vanjo pristopali, oznanovalce sv. evangelija povsod sprejemali z odprtimi rokami in božje poslanke obsipali s častjo. Ali kaj vidimo vže od začetka sv. cerkve? kakšna

časť se skazuje njegovim služabnikom? Glejte, vže aposteljne je svet sovražil ter preganjal, kakor jim je bil Kristus povedal. Tako je bil Peter križan, Pavel ob glavo dejan, Jernej s kože odrt, Jakob z valjarjem ubit, Simon prežagan . . . Enako se je godilo prvim kristijanom skozi tri sto let. Judje in pagani so menili takrat Bogu službo storiti, ako kristijane črtijo, preganjajo, uničijo.

In reči se sme, da vse to velja še dandanes. Kakor ima krščanstvo sploh svoje sovražnike, ki ga spodjedajo in bi ga radi zatrli zdaj s silo, zdaj z zvijačo: tako imajo tudi bogoljubni kristijani svoje nasprotnike. Tista ura preganjanja, sovraštva in zavidanja, katero je Gospod napovedal, je prišla, pa še ni končana, ker svet še vedno črti in zavida prijatelje Jezusove, verne kristijane.

Med dobrim in hudim obstoji staro sovraštvo. Osoda pobožnih je navadno taka, da so hudobnim neljubi in zoprni in trn v očeh. Celo zavoljo milosti božje jih slednji zavidajo. Kako zlobno da ti brezbožneži ravnaajo in kako zelo se pregrešé, bomo danes videli, ko premislimo: a) bistvo tega zavidanja, b) odkod izvira, c) kake nasledke ima.

I. Med grehi zoper sv. Duha se četrti glasi: *Svojemu bližnjemu zavoljo milosti božje nevoščljiv biti*. Ta greh se razločuje od četrtega glavnega greha — nevoščljivosti sploh — v tem, da človek zavida svojemu bližnjemu duhovne blagré, kakor se navadna nevoščljivost razteguje na zavidanje časnih dobrot.

Življenje pravičnih, bogoljubnih kristijanov je neprenehano očitanje za hudobneže; mesto da bi si ti prizadevali dobre posnemati, za enako čistost in vestno spolnovanje dolžnost svojega stanu se boriti, enako se greha varovati in v dobrem rasti, kakor pravični: se namreč žalostijo nad duhovnimi prednostmi svojega bližnjega, mu ne privoščijo te milosti božje. Tak človek se pregreši zoper sv. Duha. Prvi, ki je ta greh storil, je bil satan. Zavidal je prvim starišem, ker jih je videl v stanu milosti božje tako srečne in zadovoljne, vedoč, da je njim namenjen tisti prostor v nebesih, ki ga je sam zgubil s svojim napuhom. Ta greh je storil Kanj. Videl je, da ima Bog rajše Abeljna kakor njega. Zato ga je — mesto da bi ga v nedolžnosti posnemal — zavidal in slednjič umoril. Tako so se pregrešili farizeji in pismarji, ker jih je grizlo, da je imel Jezus zbog svojih naukov in čudežev tolik upliv na ljudstvo; ta nevoščljivost jim je navdahnila satanski naklep umoriti ga. — Žalibog da se ta pregreha nahaja tudi med kristijani. Mnogim je pobožnost bližnjega tru

v očeh in želé, da bi se obrnil od Boga, grešil; če zabrede, se tega veselé. Mnogi ne morejo trpeti, da drugi radi molijo, sv. zakramente prejemajo, milošćino delé, zato se jim posmehujejo, jim grde priimke dajejo. Mnogi so jezni na bližnjega, ker ne drži ž njimi, in noče hoditi po njih grešni poti. Ošabnež je nevoščljiv ponižnemu, lakomnež radodarnemu, nečistnik nedolžnemu, požrešnež treznemu . . . Celó take, ki veljajo za pobožne, razjeda d u h o v n i z a v i d. S a m o oni bi bili radi pobožni; grize jih, če drugi več molijo, večkrat sv. zakramente prejemajo; ne slišijo radi, če kdo druge hvali zavoljo njih čednosti in pobožnosti; veselilo bi jih, če bi nihče na svetu ne bil tako pobožen, kakor oni. Tak zavidnež skuša še tisto, kar je dobrega na bližnjem, pomanjšati ter mu odvzeti.

In vendar bogoljubni kristijan nikomur nič žalega ne stori; nasproti le dobro, kjer le more. In zakaj ga hudobnež zavida in pisano gleda? Zato, ker je njegovo spodbudno življenje g l a s n o o č i t a n j e za hudobneža, je želó za njegovo vest, kakor potrjujejo bukve modrosti (2, 12.), kjer hudobneži pravijo: *Zalezujmo pravičnega, ker nam nič ne koristi, in je našim delom nasproti; in nam grehe zoper postavó očita, in nas razglašá zavoljo grehov našega obnašanja . . . Naše misli odkriva. Težko nam je, gledati ga; zakaj njegovo življenje je različno od drugih in njegova pota so vsa drugačna.*

A tisti, ki svojemu bližnjemu ne privošćijo božje milosti, storé večji greh, kakor oni, ki druge zavidajo zbog časnih blagrov. Kdor je drugemu nevoščljiv zavoljo pozemeljskega premoženja, se pregreši zoper bližnjega; kdor mu pa ne privošći milosti božje, se pregreši zoper sv. Duha; kajti Bog je Duh, ki deli svoje darove vsakemu, kakor hoče in v svoji modrosti za primerno spozna. To je peklenska pregreha, kakor sv. pismo (Modr. 2, 21.) potrjuje, rekoč: *Bog je človeka vstvaril neumrljivega po svoji podobi; po nevoščljivosti hudičevi pa je smrt prišla na svet; in oni, ki mu pripadajo, ga posnemajo.*

Velika zlobnost te nevoščljivosti se kaže v žalosti in jezi zavoljo razcvetanja katoliške cerkve in v veselji zavoljo njenega stiskanja, preganjanja . . . Kdor jej krati prostost, zaničuje njene pravice, sega po njenem premoženji, kdor papeža, škofo, mašnike deva v ječe in verige . . . v zadnji vrsti nasprotuje sv. Duhu, ker ovire stavi njegovi milosti, ki bi sicer ob prostem razcvetanji sv. vere osrečevala človeška srca.

II. Kje pa vzraste to strupeno zelišće? To prihaja iz ošabnega, spridenega srca. Sv. Avguštín pravi: *Zavid je sin napuhov.* V nepokvarjenem ponižnem sreú prebiva ljubezen do

Boga in do bližnjega. Ta ljubezen očitno spoznava, da vsi darovi pridejo od dobrega Očeta nebeškega ter se jih veseli, kjerkoli jih zapazi. Kjer pa ni te ljubezni, kako se bo srce veselilo nad blagri, ki jih zapazi nad bližnjim? Kjer je srce sprideno, ni ljubezni, je nevoščljivost. Zato pravi sv. Dorotej: *Kjer vlada ljubezen, tam ni zavida.*

Drug vir te pregrehe je lenoba ali neodločnost človekove volje. Priden, marljiv človek povsod najde svojo srečo. Vsak poklic mu daje priložnost zmirom napredovati. In ker Bog vsakemu daje dovolj milosti, da se lahko izveliča, bo tisti, ki pridno sodeluje z milostjo božjo, vedno napredoval na potu čednosti, rastel v dobrem. Lenuh ni pri volji za vse to. Kakor ne napreduje v časnih zadevah, tako tudi ne v dobrem, ker se ne poslužuje milosti božje. Prezložen je, da bi se odločil ter posnemal marljive. A vidi napredek drugih, zapazi, kako so od dné do dné bolji, bogoljubniši ter zadovoljni. In to ga peče, grize. Ne da bi se potrudil ter posnemal svojega bližnjega, ampak se pogrezne v neko čmenje, ne privošči bližnjemu njegovega napredka, in njegova neodločnost ter zaničnost je kriva, da se nevoščljivost vedno bolj polastuje njegovega srca.

III. A to ima za človeka prav žalostne nasledke. Zavidnež škoduje

a) samemu sebi. Nezadovoljen je sam s seboj, zato čmeren, odvzame si mir srca, zgubi pogosto dobro ime, večkrat zdravje, navadno pa dobro vest. Pri vseh grehih človek nekaj pridobi, pri zavidu pa nič, od njega ima le žalost in skelenje. Ošabnež vsaj misli, da velja pred svetom za pametnega, lepega, bogatega; lakomnež ima zgrnene zaklade in denar; nezmernež slast in poln želodec; zavidnež pa nič kot strah, černost, ujedanje samega sebe, nezadovoljnost. Vprašanje, ki ga je Bog Kajnu zastavil: „Zakaj si jezen, zakaj je upadel tvoj obraz?“ velja vsakemu nevoščljivcu. Svojo pregreho kaže že po zunanje; oster pogled, temen obraz, upadlo lice spričuje, da črv srda razjeda njegovo srce.

β) A zavidnež škoduje tudi svojemu bližnjemu. On misli, govori, dela nasproti drugi poveljni zapovedi: *Ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe.* Človek ne želi samemu sebi nič hudega, ampak le dobro; tako naj privošči tudi svojemu bližnjemu vse dobro, katero je prejel od Boga. Nevoščljivec pa ravná nasprotno; svojemu bližnjemu ne privošči nič dobrega, še-le grize ga, če se mu dobro godi; veseli se pa, ako mu slabo gre. Zavid zapelje človeka k obrekovanju. Če kdo bližnjega hvali, zna nevoščljivec njegovi čednosti že pridejati kaj sence, in kjer ni resničnih napak, se pa katere pridenejo.

Tako je ravnal neki nevoščljivec, kakor se bere v življenji sv. Frančiška Sal. Zlobnež posnema pisavo sv. Frančiška, načrta grdobni list, in ga spusti med ljudi, ki naj bi pred ljudmi počrnil sv. moža, da je hinavec, (ki se peča z neko nemarnico). Tri leta lazi ta obrekovalni list po Frančiškovi škofiji iz roke v roko; svetnik zapazi neko mrzenje svojih podložnih, a ne vé, odkod in kaj je vzrok. Ljudje so ga grdili za hinavca in razuzdanca; a Frančišek vse mirno pretrpi. Čez tri leta obrekovalec nevarno zboli in na smrtni postelji prekličé ter obžaluje svojo hudobijo.

Zavid žene človeka k skrivnim zalezovanjem in še večjim pregreham. Zapelje k škodoželjnosti, sovraštvu, maščevanju, uboju . . . Ali ni Kajna zavid zapeljal k bratomoru? In enako je Ezav zmirom sovražil svojega brata Jakopa zavoljo očetovega blagoslova, ter rekel v svojem srcu: „Prišli bodo dnevi žalosti nad mojega očeta in svojega brata Jakopa hočem ugonobiti.“ (I. Moz. 27.) In Pilat sam je priznal, da so Judje Jezusa iz nevoščljivosti izdali (Mat. 27, 18.), da je slednjič moral umreti med groznimi mukami na križu.

γ) Zavidnež se vzdiguje, kolikor je na njem, zoper Boga. On graja njegovo svetost in pravičnost. Bog deli milosti, temu to, drugemu drugo, vsem pa toliko, da se lahko izveličajo. Nevoščljivec dolži Boga pristranosti, ko misli, da Bog ene preobdaruje na škodo drugih. A ne pomisli, da človek sploh nima nobene pravice do milosti. To pregleda nevoščljivec v svoji nevolji. Kakor so prvi delavci v vinogradu godrnjali zoper gospodarja rekoč: „Ti poslednji so le eno uro delali in si nam jih enake storil, ki smo težo dneva in vročine prenašali“: tako tudi zavidljivci godrnjajo zoper Boga: Zakaj pa ravno nam Bog tako malo milosti daje? Druge je blagoslovil, da živé v časti, obilnosti; le mi, naj počnemo, kar hočemo, nimamo sreče. — Ker gledajo le na to, kar imajo drugi, ne pa na to, kar posedajo sami, nočejo priznati dobrotljivosti Očeta nebeskega, ki je tudi njim vže skazal v življenji veliko milosti. Zato pravi sv. Brnard: *Zavid zapelje ljudi, ki mu sledé tako v pogubo, da postanejo nasprotniki Božji, ker so, kakor je Bog tako dober, da iz hudega stori dobro, oni nasproti tako hudobni, da iz dobrega storé hudo, in kakor pravičnim tudi hudo služi v dobro, tako nevoščljivcem vse dobro zaleže v hudo.* Tak zavid se je polastil Luciferja in njegove trume v nebesih, da so se vzdignili zoper Boga — a bili so pahneni v peklensko brezno.

Ker ta ostudna pregreha izvira iz strupenega studenca, ker je ljubezni do Boga in do bližnjega ravno nasproti in lahko veliko škodo

napravi ter te pahne v časno in večno nesrečo: zato se je skrbno varuj. Bodi prepričan, da vsi dobri darovi pridejo od zgoraj od Očeta luči, ki našega bližnjega z čeznaturnimi darovi ni obdaril zato, da bi ga ti zavidal, ampak zato, da bi ga ti v njegovi čednosti in pobožnosti posnemal. *Za dobro bodite vselej vneti k dobremu*, nas opominja sv. Pavel. (Gal. 4, 18.) — Prizadevaj si za pravo ljubezen do bližnjega, potem se gotovo ne boš žalostil zavoljo čednosti in dušne gorečnosti svojega sobrata, marveč se boš veselil, ko vidiš, da se tako Bog poveljuje. In ako je tudi tebe, dragi kristijan, ki se trudiš Bogu zvesto služiti ter imaš pri tem najčistejše namene, zadela osoda pobožnikov, da te hudobni ljudje pikajo, objedajo in ti vse slabo podtikajo, tolaži se z objubo Jezusovo, ki pravi: *Blagor vam, kadar vas bodo kleli, in preganjali, in vse hudo zoper vas lažnjivo govorili zavoljo mene: veselite se in veselja poskakujte, ker je vaše plačilo obilno v nebesih.* (Mat. 5, 12.) Amen. Anton Žlogar.

2. Domača pobožnost.

Vsi so bili stanovitno združeni v molitvi z ženami in z Marijo, materjo Jezusa in z njegovimi brati.

Dej. ap. 1, 14.

A. 1. Obslužavali smo god Jezusovega vnebohoda, ko je Jezus po dokončanem delu našega odrešenja se vrnil v svojo nebeško slavo . . . kjer sedi na desnici Boga . . .

2. Apostoli so se žalostni vrnili z Oljske gore, ker so vodnika zgubili . . . Še bolj so se bali in bili žalostni, ker jim je mili Jezus bitko osodo napovedal: „Iz shodnic vas bodo metali; ura pride, da bo vsak, kateri vas umori, mislil, da Bogu ustreže.“ (Jan. 16, 2.) Zato se zaklenejo v svojo hišo, ter pričakujejo tolažnika sv. Duha, pa goreče molijo, kakor nam spričuje sv. pismo: *Vsi so bili stanovitno združeni v molitvi z ženami in z Marijo, materjo Jezusa in z njegovimi brati.*

3. Tudi nas nadloge tlačijo . . . tudi nas nesreča tare . . . sovražniki preganjajo . . . Ako za Jezusom hočemo v nebesa priti, moramo vse voljno pretrpeti . . . K temu nam moč daje domača pobožnost ali služba božja, katero po izgledu apostolov s svojimi domačimi na svojem domu opravljamo. In o ti službi božji ali domači pobožnosti vam danes želim govoriti ter vam pokazati: 1. njen način; 2. njeno hasen.

B. 1. Bogu služiti je naša dolžnost . . . V to določeni dan je nedelja . . . skupno posvečevati . . . javno službo božjo obiskovati. Pa samo nedeljska služba božja dobremu kristijanmu ne zadostuje . . . zato imamo domačo pobožnost, da Bogu služimo:

a) v s a k d a n. Bog nam vsaki dan deli dobrote . . . zato moramo tudi mi Bogu služiti vsak dan . . . zjutraj molitev . . . posebno še zvečer . . . večno luč . . . čislo ali rožni venec . . . Na spoved pozvan, — bilo je 13. maja — najdem trinajst šopkov cvetlic za božjim razpelom v hišici . . . opravljali so vsakdanjsko službo božjo doma . . . Bili so vsi stanovitni v domači službi božji pri Jezusu in Mariji.

b) N e d e l j o . . . ako je dež, bolezen, zima, če tudi so v cerkvi bili, se zvečer zberejo še k domači službi božji . . . berejo lepe reči . . . molijo . . . pojejo. V nekem gradu so imeli podobo: Dete Jezus; ob nedeljah so vselej vsi ondi opravljali svojo večerno pobožnost, apostolom podobni.

c) M a j n i k a . . . ako v cerkev ne moreš . . . pri vaškem križu vsi vaščani ob večernem mraku: molijo . . . pojejo . . . opravljajo tako svojo zasebno ali domačo službo božjo pri Jezusu, Mariji v kapelici. In tudi taka domača služba božja ima veliko hasen. Zato pomislimo še:

2. k a j n a m h a s n i . . . Bog svojim služabnikom plačilo deli . . . za domačo pobožnost:

α) v a r u j e p r e m o ž e n j e. Obededona hiša, dokler je imel škrinjo zaveze . . . (II. Kralj 6, 11—12.) Sv. Notburga (Legenda). Neka hiša obilno otrok . . . vse preredili stariši . . . opravljali so domačo pobožnost . . .

β) o h r a n i p o š t e n j e . . . gospodarju . . . ženi . . . sinovi pošteni . . . hčere pobožne . . . družina krščanska: velika hasen!

γ) P r i n e s e z v e l i č a n j e . . . Včeraj bil god sv. Gregorja Nazijanskega . . . vsa rodovina je zveličana: oče . . . mati . . . sestra . . . Iz domače pobožnosti se izcimijo svetniki.

C. Zbirajmo se torej radi v cerkvi . . . pa opravljajte tudi domačo službo božjo pred Jezusom in Marijo Devico, da zadobimo vsačasno in večno srečo. Amen.

Simon Gaberc.

Binkoštna nedelja.

Trojna moč svetega Duha.

In prikazali so se jim razdeljeni jeziki, kakor ognja, in je sedel na njih slehernega; in so bili napoljeni vsi s sv. Duhom. Dj. ap. 2, 3—4.

V drugih bukvah Makabejcev berem to-le: Ko je bilo preteklo veliko let (namreč 70 let babilonske sužnosti, in so se Judje v svojo domačo deželo vrnili), je judovski duhoven Nehemija poslal svetega ognja iskat vnuke tistih duhovnov, kateri so ga bili skrili (ob času preseljevanja v babilonsko sužnost). Judom je namreč Bog zapovedal že po Mojzesu, da imajo več en oženj kuriti na svojih altarjih od jutra do večera, in od večera vso noč do jutra, da ne sme nikdar ugasniti, in da za žgavne daritve ne smejo od drugod ognja jemati, kakor tega, katerega je bil v začetku Bog sam užgal (3. Mojz. 6, 12. 13.) Pred razdejanjem Jeruzalemskega tempelja pa, t. j. ob začetku babilonske sužnosti, je bil blezo Jeremija duhovnom ukazal, oženj pod zemljo skriti; zdaj pa, ko so se zopet iz sužnosti vrnili nazaj domov, je Nehemija poslal duhovne ta oženj iskat; oni pa, kakor so povedali, niso našli ognja, ampak gosto vodo; in on jim je ukazal jo zajeti in prinesiti, ter pripravljene darove in drva z njo pokropiti. Kadar se je pa to zgodilo in je prišel čas, da je solnce posvetilo, katero je bilo poprej za oblakom, se je užgal velik oženj, tako da so se vsi čudili, ker so se bila namreč drva sama vnela! (II. Mak. 1. 20—22.)

Tako tedaj je bil sv. oženj, katerega je Bog sam v začetku užgal, in kateri je neprenehoma gorel na altarji, in katerega so duhovni pozneje preseljevajoči se v babilonsko sužnost skrili, zopet na čuden način iz nebes užgan!

Nekaj enacega, predragi v Gospodu! se je zgodilo zopet prvo binkoštno nedeljo v Jeruzalemu! Sv. Duh, kateri je vse pravične stare zaveze bolj na skrivnem navdihoval, je na binkoštno nedeljo vidno v podobi nebeškega ognja, v podobi gorečih jezikov prišel nad slehernega izmed zbranih aposteljniov, ter svojo moč in delavnost, katere vsakemu človeku deli po meri njegove vrednosti, priprave in potrebe, nam razodel prav očitno. Moč in delavnost sv. Duha, tega nebeškega ognja, pa se razodeva enako naturnemu ognju na trojni način, in sicer sv. Duh a) razsvetljuje, b) očisti, c) ogreva. Hočemo danes to premišljevati.

O sv. Duh! kateri si jezik preroka Izaije z gorečim ogljem očistil, da je prav učil Božjo besedo, blagovoli po svoji neskončni milosti očistiti tudi moj jezik, da bom vredno in z vspehom oznanoval tvoj sv. evangelij!

I. Žalostno in pusto je, kadar je velika tema; žalostno in pusto je v temni noči, če človek spati ne more, dokler se ne začne svetliti in daniti. Žalostno in pusto bi bilo na svetu, ko bi ne bilo svitlobe. Kaj pa dela našo zemljo veselo in prijetno, če ne ravno svitloba? Glej siromaka slepca, kako hudo mu mora pač biti pri sreči, ko gre memo vstvarjenih krasot in lepotij, pa jih ne vidi! O kako nesrečen je človek, kateri ne vidi! — Pa še nesrečniši je človek, kateri je slep na umu in pameti. On ne pozna Boga, on vidi sicer stvarjene reči in lepote, nevstvarjene lepote, Boga, kateri je vse vstvaril pa ne pozna; on ne pozna in ne ve za neskončne dobrate, katere ga čakajo in so mu na ponudbo, ko bi jih iskal: nesrečen in največjega milovanja vreden je človek, kateri je v taki grozni dušni temi, — kateri nima prave zveličalne vere! — Po taki grozni temi je taval človeški rod po prvem grehu v raji, dokler ni prišel Kristus, luč sveta! Še celo aposteljni, kateri so bili tako blizo tej nebeški luči, se niso mogli rešiti in znebiti te nesrečne dušne teme, dokler jih ni razsvetlil sv. Duh. Še pred svojim vnebohodom je Kristus svaril in grajal njihovo nejevero in trdobo srca, da *tistim, kateri so videli, da je vstal, niso verjeli.* (Mark. 16, 14.) In sv. pismo nam večkrat pove, da niso umeli Jezusovih besedi; pa tudi Jezus sam jim je rekel, dokler je vidno na zemlji pri njih bil: da jim ima še veliko povedati, kar pa še niso sposobni sprejeti, in da jih bo še-le sv. Duh pripravne storil, resnice prav spoznati. (Jan. 16, 12. 13.) — In tako se je tudi res zgodilo!

Kakor vihar prežene temne megle, tako je tudi sv. Duh razsvetlil aposteljne; in kakor ogenj temne kraje in kota razsvetli in nočno temo prepodi, tako je sv. Duh aposteljnomo razjasnil pamet in um, da na enkrat spoznajo lepoto Jezusovega nauka, da se spomnijo vsake besede, katero jim je govoril, da sprevidijo, da njegovo kraljestvo ni od tega sveta, in da to kraljestvo po svetu razširjati je njihova dolžnost, sveti poklic! Sramujejo se, da so poprej tako nespametno sodili in mislili o Jezusovih besedah! In oni, akoravno nekaj nevedni ribiči, so modri, razumni in učeni dovolj tudi pred kralji in velikaši govoriti!

Ta prečudna moč nebeškega ognja sv. Duha, katera se je že nekaj v starem zakonu bolj na skriven način razodevala pri prerokih in družih, je današnji dan postala očitna, ko se je na prvo Petrovo pridigo, katera je kakor oster meč presunila srca poslušalcev, 3000 judov spreobrnilo, kateri so, zapustivši stare zmote, vsi skesani vprašali Petra: „Kaj nam je storiti, možje, bratje?“ (Dj. ap. 2, 37.) — na njegov svēt po sv. krstu vstopili v Jezusovo cerkev! In ta

prečudni nebeški ogenj se je od Jeruzalema nagloma razširil med nevernike — pagane ali ajde — jih razsvetlil, da so spoznali nemnost in ostudnost malikovanja ter razdejali tempeljne in altarje malikov. In od tega časa naprej ta nebeški ogenj še vedno razsvetljuje naslednike apostelnov, da sami razsvitljeni vnamejo tudi druge za resnico, ter spričujejo Jezusovo obljubo, ki je rekel: *Prejeli boste moč sv. Duha, kateri bo v vas prišel, in mi boste priče v Jeruzalemu in po vsej Judeji in Samariji in do kraja sveta.* (Dj. ap. 1, 8.) In glejte, zares kjerkoli se vname ta nebeški ogenj sv. Duha, tam se razdera kraljestvo pekla, laži in pregrehe!

Moč nebeškega ognja sv. Duha se pa ne razodeva samo po vsoljnem svetu, ampak to se godi tudi pri vsakem posameznem človeku, kadar se vname v njem ta čeznatorni ogenj. Kadar pride sveti Duh z ognjem svoje milosti v človeško srce, tedaj pokonča v njem krive misli, prazne izgovore, dušno slepoto, tako da človek povprašuje s sv. Pavlom: *Gospod, kaj hočeš, da storim?*

Tako razsvitljuje sv. Duh še sedaj vsacega, kdor se mu pusti, pa ne s silo, ampak na lahkoma, kakor rodoviten dež, kateri pada na suho zemljo. Sv. Duh je res ogenj — je luč — kateri slehrnega razsvitljuje, če se mu ne protivi.

Kristijani! Kaj boste tedaj rekli njim, kateri nočejo njegove besede poslušati, kateri pridigarje ali spovednike zapuščajo samo zato, ker jim resnico živo dokažejo? Ali se ne pravi to, da nočejo sv. Duhu pustiti, da bi jih razsvetlil? Gorjé jim! oni temò bolj ljubijo kot luč, zato tudi v temi ostajajo! O da bi pač mi nikdar ne bili med njimi! Odprimo svoja ušesa in srca zveličavnemu podučevanju sv. Duha in noč in temà bo zbežala od našega duha, ter bomo spoznali resnico in pravo pot, katera nas pelje v življenje; vrh tega pa še s sv. cerkvijo večkrat molimo za milost pravega razsvitljenja in modrosti, kakor so se tudi aposteljni z gorečo molitvijo pripravljali na prihod sv. Duha, spominjajoč se besed Gospodovih, ki je zagotovil, da Bog dá dobrega duha le njim, kateri ga zanj prosijo.

II. Ogenj ima pa še drugo moč, da očiščuje. Voda sicer tudi čisti, pa le bolj po vnanji strani; ogenj pa čisti tudi notranje strani, raztopi, spremeni, prenovi. Kako se sveti ruda in kako koristna postane za vsakdanje potrebe, kadar je žlindra od nje! Dokler je bila pa žlindra v njej, ni bila za rabo. — Taka je tudi z ognjem, katerega je Sin božji poslal na svet. Mi verujemo, da nas je Jezus s svojim križem in trpljenjem rešil večne smrti ter nam zaslužil nebesa in vse potrebne pomočke si jih pridobiti; pa ravno tako nas sveta

vera uči, da nam vse milosti po sv. Duhu deli; tedaj je sv. Duh delivec vseh duhovnih dobrot in darov, zato pravimo, da nas sv. Duh posvečuje, t. j. očiščuje greha in milosti deli. Da se grešnik more greha znebiti, očistiti in posvetiti, je treba milosti in to deli sv. Duh. Sv. Duh ognju enako topi, spreminja in prenavlja. Sv. Duh nam zbrisuje smrtne in odpustljive grehe.

Tako je sv. Duh že v starem zakonu očistil in umil Davida njegovih grehov, zato je klical: *Čisto srce vstvari v meni, o Bog! in ponovi v mojem osrčji pravege duha. Ne zavrzi me spred svojega obličja; in svojega svetega Duha mi nikdar ne vzemi.* (Ps. 51, 12. 13.) Ta sv. Duh je prenovil Matevža, da je iz cestninarja postal apostelj; grešnega Petra v skesanega in stanovitnega spokornika; divjega Savla v krotko jagnje; krivičnega Caheja v poštenega človeka; ta sv. Duh je očistil, spremenil in prenovil nejevernike, da so iz neusmiljenih, požrešnih, krviželjnih, krivičnih, nečistih postali milosrčni, krotki in zmerni, čisti in pravični tako, da so bili vredni neomadežano Jagnje božje vsaki dan prejeti v svoje srce! Ravno tako je ta sv. Duh tudi nas pri sv. krstu očistil madeža izvirnega greha, in nas prenavlja še sedaj pri zakramentu sv. pokore, če se mu le očistiti pustimo!

Pa ne le samo smrtnih, ampak tudi majhnih, odpustljivih madežev nas bo sv. Duh omil in otrebil, če se mu pustimo voditi. Tako je tudi aposteljnem odvzel vso posvetnost in pomanjkljivost. Sv. Duh je spremenil in prenovil aposteljne tako, da niso bili več navezani na ta svet, da so vse zapustili, in le za Kristusa živeli. Poslušajte sv. Pavla, kaj pravi: *Naše življenje je v nebesih, od koder pričakujemo našega Gospoda Jezusa Kristusa, zavoljo njega cenimo vse drugo za blato, samo da pridobimo Kristusa.* Vidite torej, kako sveti Duh spremeni človeka, da vse njegove misli in želje le kviško k Bogu hité, za katerega je vstvarjen, da išče le tega, kar je zgoraj, kjer je Kristus ob desnici Božji! In tako vidiš, ljubi moj, bo predružačil, spremenil in prenovil tudi tebe ta nebeški ogenj, kateri plamti danes nad vsem človeškim mesom, ako se mu ne boš branil. Glej, ti morda večkrat kaj dobrega storiš, pa vendar vtegne to dobro delo pred Bogom brez posebne veljave biti, zato ker ti dobrega ne storiš iz prav čistega namena, iz gole ljubezni do Boga, ampak morebiti le bolj iz sebičnega namena, da bi ti bilo tvoje dobro delo zopet povrneno; ti morebiti rad prideš v cerkev, pa morebiti vendar tvoja pokorščina ni močno Bogu dopadljiva, zato ker morebiti ti to storiš le bolj iz navade ali iz strahu pred kaznijo, ali iz kakošnega družega posvetnega namena, ne pa iz čiste ljubezni do Boga! Ti morebiti rad,

skrbno in pridno delaš doma, na polji in povsod, pa morebiti le zato, da moreš sebe in svoje živiti in oblačiti; to ravno ni napačno, a blag in svet pa tudi ni ta namen, boljše bi bilo, ko bi vse storil iz ljubezni do Boga, zato ker Bog tako hoče; ko bi ti ta blag namen imel, bi delal tudi takrat rad, kadar bi vsega zadosti imel. Daj se torej sv. Duhu podučiti in voditi; on te bo podučil vse iz čiste ljubezni do Boga storiti! Ali ti morebiti rad daješ ubogim, — ti rada moliš, rada hodiš k spovedi . . . pa le bolj ali vsaj nekoliko iz posvetnih namenov, zavoljo ljudi, ali ker imaš nekako naravno nagnenje k temu, ker se ti prijetno zdi; ali pa ker tudi druge to storiti vidiš itd., glej! je tudi treba, da se pustiš sv. Duhu prenoviti, da boš samo iz čiste ljubezni do Boga in zavoljo svetih želja po Bogu dobro delala, posebno pa k spovedi in k mizi Gospodovi hodila!

Tako vas bo sv. Duh, če ga boste poslušali in vbogali, očistil in ozdravil tudi vaših malih slabosti in pomanjkljivosti, katere vam zmanjšujejo duhovni dobiček.

III. Ogenj pa tudi oživlja, greje in peče one, kateri se mu bližajo. Ogenj trde in mrzle ude ogreje in otaja ter na videz mrtve zopet oživi! Kadar je prav huda zima, da ojster sever ali burja strupeno in neusmiljeno brije okrog ušes, da sneg pod čevlji hršči in da so okna vsa preprežena s snežnimi cveticami, takrat človeku kaj dobro dé, če se more k gorki peči stisniti; revež in siromak pa je, kdor nima o taki priliki svoje peči, pri kateri bi si svoje otrpne ude ogreval. In glejte! enako našemu ognju tudi nebeški ogenj, sveti Duh, ogreva mrzla srca! Naše srce je dostikrat za vse dobro bolj mrzlo, kakor najhujša zimsko noč, led, še debelejši od onega, kateri po zimski vodi pokriva, obdaja naše srce. Dostikrat ne pomaga nobena še tako lepa beseda, ne zgovernost, ne prepričanje, ne prošnja, noben izgled, da bi se tako trdo srce otajalo; — ali kadar pa nebeški ogenj, sv. Duh, tako mrzlo srce začne ogrevati, — se začne tudi led srca topiti. To vidimo nad aposteljni. Aposteljni so bili pred prihodom sv. Duha tudi mrzli in se niso dosti brigali za zveličanje duš; male otrociče, katere je Kristus k sebi klical, so celo proč pehali in podili; a glejte, ko jih sv. Duh napolni, jih ogreje tako, da je gorelo njihovo srce vročih želja zveličavni nauk vsem ljudem oznanovati. Tak sveti ogenj vidimo goreti v srcu sv. Petra in Janeza, ko sta rekla: *Ne moremo, da bi ne govorili, kar smo videli in slišali.* (Dj. 4, 20.) Tak sv. ogenj je vnel sv. Pavla, da poln prepričanja kliče: *Svest sem si namreč, da ne smrt, ne življenje, ne angelji, ne poglavarstva, ne oblasti, ne sedanje, ne prihodnje, ne moč, ne visokost, ne globočina,*

ne druga stvar nas ne bo mogla ločiti od ljubezni božje, katera je v Kristusu Jezusu, Gospodu našem. (Rim. 8, 38. 39.) Tak ogenj je vnel mučence, slabe otroke in starčke, da se niso bali ne smrti, ne mečev, ne ognja, ne zverin, — ter da so šli veseli v smrt za Kristusa. Tak ogenj je ogrel srca devic, da so šle rajše v smrt za Jezusa, kot z ženinom k poroki. Ta sv. ogenj, kateri je padel na binkoštno nedeljo iz nebes, je vnel in ogrel srca spoznavalcev, da so zapustili dom in rod, složnost in pokoj, prostost in bogastvo, ter so šli med divje ljudi oznanovat jim Kristusa križanega, da bi jih zanj pridobili. Ta sv. ogenj je napolnil sv. Ignacija, da je vso čast daroval, da bi le Kristusu služil; sv. Frančiška Ks., da zapusti očetov dom, ter gre v neznane daljne kraje ljudi za Kristusa iskat; ta sv. ogenj pa še sedaj vnema in ogreva na 1000 ljudi obojega spola, da se odpovedujejo svetu, se v samoti Bogu darujejo, in za svoj in svojega bližnjega večni poklic delajo, z besedo in dejanjem neustrašeno Kristusa spoznavajo, le njemu živé, le zanj goré, ter tako dopolnjujejo pre-roške besede njegove, ki je rekel: *Ogenj sem prišel na zemljo prineset, in kaj hočem, kakor da se vneme!* (Luk. 12, 49.)

Tako, glejte predragi, taja, ogreva in vnema v resnici sv. Duh srca človeška, in tako hoče ogreti tudi tvoje mrzlo srce, o kristijan, ko bi se le ti njegovemu sladkemu vabljenju, ali pa tudi žgočemu pokorjenju trdovratno ne branil in ustavljal. Tudi tebe razsvetljuje in za dobro vnema sv. Duh, ker ti dá spoznati nečimernost in minljivost vsega posvetnega, važnost našega kratkega bivanja na zemlji, zavrženost greha, predrznost grešnega življenja, svetost tvojega poklica itd., on bi te rad omil, v ljubezni do Boga in bližnjega ogrel, — toda kako, če ti za vse njegove svéte in pomočke ne maraš!? . . . Glej na sv. Avguščina!

Sv. Avguštin je bil v hudih grešnih navadah, in od grešnih strasti in zmot tako prevzet, da se mu je nemogoče zdelo odpovedati se razuzdanemu življenju, ter novo, pobožno pričeti. Večkrat je poskušal iztrgati se iz ostudnih verig grde navade, pa ker ni imel še trdne volje poboljšati se, je kmalo zopet padel v svoj poprejšnji žalostni stan grešnih razvad. Ko tako zopet neki dan premišljuje svoj žalostni stan ter gorke solze preliva nad svojo nesrečo dobro vedoč, da ga večno pogubljenje čaka, če se ne poboljša, začne k Bogu zdihovati, kar zasliši glas: vzemi in beri! — Vzame in bere v svetem pismu, katero je po naključji odprto na mizi ležalo, besede sv. Pavla: *Noč je prešla, dan se je približal. Vrzimo tedaj od sebe dela teme . . . Kakor po dnevu pošteni hodimo, ne v požrešnosti in pijanosti, ne v nečistosti in nesramnosti, ne v kregu in nevoščljivosti, temuč oblecite Gospoda Jezusa Kristusa;* (Rim. 13, 12. 14.) — zadosi je bral, —

sv. Duh ga je razsvetlil, spoznal je, da so te besede njemu rečene, vstal je za zmeraj iz grešne postelje grdih strasti in pregreh. Sv. Duh ga je razsvetlil, da je postal iz krivoverca velik učenik resnice; ga je očistil, da je postal iz grešnika nebeški svetnik!

Grešnik, vidiš, tako bi tudi tebe sv. Duh rad razsvetlil, očistil, posvetil, ko bi si ti le hotel njegove opomine prav k srečju vzeti, kakor sv. Avguštin; saj tudi tebi kliče danes in vedno: *Zbudi se, kateri spiš, in vstani od mrtvih, in Kristus te bo razsvetlil*; (Ef. 5, 14.) t. j. Kristus s svojim svetim Duhom te bo napolnil; in ta sv. Duh bo s svojimi sedmerimi darovi tvoje nemirno in nezadovoljno srce s tisto notranjo resnično sladkostjo in srečnostjo napajal, kateri ste nekaki predokus večnega, nebeškega veselja in zveličanja. Amen.

Andr. Šimenec.

Binkoštni ponedeljek.

I. Kaj je krščanska ljubezen?

Bog je svet tako ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da, kdorkoli vanj veruje, se ne pogubi, temveč ima večno življenje. Jan. 3, 16.

Žalostno in strašno bi bilo, ko bi nam ljubo solnce na jasnem nebu ugasnilo ter bi ne dajalo ne svitlobe ne gorkote več; vse, kar je živega na zemlji, bi moralo pomreti. Ravno tako žalostno in še strašnejše je bilo za ves svet, ko je pogasnil prvi greh svitlo luč posvečujoče milosti božje v človeškem srečju ter mu prinesel časno in večno smrt. Pogubljen bi bil človek vekomaj, ko bi ga ne bilo svitlo solnce božje ljubezni zopet razsvetlilo in oživilo: ravno tiste ljubezni, o kateri naš ljubi Jezus v današnjem sv. evangeliju govori ter tako lepo pravi: *Bog je svet tako ljubil* . . . Ako je pa božja ljubezen do nas tako velika, kje pa je naša ljubezen do njega? Oh, mili Bog! Ljubezen božja med nami le bolj in bolj ugasuje, in le še komaj tu in tam poredkoma gori. Od kod to pride? Sv. krščanska ljubezen je v nebesih doma, in jo le tisti ima, kateremu jo Bog dá, če goreče za-njo prosi in si prizadeva za-njo; ljudje pa so posvetni postali ter na svet in posvetne reči navezujejo svoje srce, torej pa tudi sv. ljubezen od njih beži in grešni svet zapušča. Oh, da bi se nam pač zopet povrnila in se v našem srečju na novo užgala; srečni, presrečni bi bili, česar vas bom danes prepričal, ker vam bom razložil, kaj da je krščanska ljubezen.

Ko vam hočem sveto krščansko ljubezen razkladati, mi pač srce upada in srčnost omaguje; in morebiti bi boljše bilo, da bi vam nič o njej ne povedal, ampak šel in pokleknil, ter molil in prosil, da bi ljubi Bog tudi meni v srce vlil ta žlahtni dar. In rad spoznam svojo slabost ter rečem, da vam prave krščanske ljubezni prav popisati ne morem. Ko bi se bila enemu ali drugemu med vami v sladkem spanju prečista Devica in nebes Kraljica prikazala v svojem nadzemeljskem veličastvu, da bi se mu pri toliki neizrekljivi lepoti prevelikega veselja srce topilo; pa bi mu kdo rekel, naj gre in mu to nebeško prikazen popiše, kaj ne, da bi malosrčen postal in milo zdihnil: „Oh, tega pač nisem v stanu!“ Taka se meni godi, ko vam moram sveto krščansko ljubezen popisovati.

Sveta krščanska ljubezen ni le golo zdihovanje, ne hinavščevanje, niso le prazne besede takih ljudi, ki imajo ljubezen sicer na jeziku, v srcu pa napuh in sovraštvo, ki radi dopovedujejo, kako neizrečeno da Jezusa ljubijo, ter ga vedno v svojem srcu nosijo, v resnici pa le sami sebe nad vse drugo povzdigujejo in poveljujejo. Oh, to pač ni prava krščanska ljubezen! Prava krščanska ljubezen je nadnatorni dar, je čednost, ki jo Bog človeku z vero in upanjem vred pri svetem krstu v dušo vlije in mu srce vname, da ljubi Boga čez vse in bližnjega ko sam sebe.

1. In blagor mu, ki pravo ljubezen božjo v srcu ima, katera mu kakor lepa danica dušo razsvitluje; oh kako srečen je! Še zjutraj zgodaj v sladkem spanju počiva, in že ga misel na Boga kakor mili angelj pred posteljo čaka in ta misel je prva, katera mu dušo pozdravlja, kadar se zbudi. In to mu toliko sladkost po srcu razlije, da bi od veselja kar na postelji pokleknil in Boga hvalil in zahvalil, kakor bi ga bil Bog šele sedaj v tem trenutju iz nič vstvaril.

Kadar pa vstane, mu je najpoprej na skrbi to, da moli in zahvali njega, ki mu je v spanju dal novo moč za dušo in telo in mu milost skazal, da je učakal novega dné. In ker ima resnično voljo iz celega srca Bogu služiti, vprašuje, kakor priden hlapec ljubega svojega gospodarja: „Gospod! kaj hočeš, da naj zdaj storim?“ In Gospod mu po vesti razločno odgovori ter na misel dá, kaj naj stori. Ker pa mu božja ljubezen v srcu gori, mu tudi težavno ni, božje zapovedi zvesto spolnovati in po njegovi sveti volji svoje življenje ravnati. Da, kadar se mu je božja ljubezen v srcu že prav živo razgorla, kakor že marsikateri svetnik poprej, tudi on zdaj poreče: „Ko bi bil zraven mene greh na eni strani, na drugi pa pekel, in bi si mogel eno izmed tega dvojega izvoliti, bi šel rajše v pekel, kakor bi

pa greh storil in Boga žalil.“ To se pravi z drugo besedo: Kdor Boga prav in iz celega srca ljubi s popolno ljubeznijo, bo božje zapovedi spolnoval tudi ko bi nebes in pekla ne bilo! Torej pa tudi iz srca zdihuje: „Moj Bog in moje vse!“ In kolikorkrat to govori, mu dušo veselje zaliva ravno tako, kakor se svetloba po dolini razliva, kadar ljubo solnce izza gorá prisije. In kakor se zvezde poskrijejo, kadar beli dan zasveti, zgine tudi iz njegovega srca vsa ljubezen do časnega blaga, zgine vse hrepenenje po posvetnem razveseljevanju, in to tem bolj, kolikor bolj se mu je že solnce božje ljubezni v duši razgorelo. Torej pa tudi pri bogoljubnih ljudeh ni najti ne lakomnosti, ne požrešnosti, ne hinavščine ne laži, ne goljufije ne krivice, ne nečistosti ne nevoščljivosti, ne napuha ne hude jeze. Res, da tudi oni človeške nature in človeške slabosti ne morejo od sebe vreči in tudi bogoljubni kristijan pade sedemkrat na dan; toda njegovi grehi so podobni rosi na svitem jeklu; kadar nanj dihneš, le malo časa se na njem pozna, pa se kmalu zopet zgubi in ni v stanu jekla skaliti in z rjo prevleči. Tako tudi pravični greši ali iz slabosti, ali v naglosti, ali iz neprevidnosti; toda ne greši hudo. In precej po grehu mu je že tudi iz srca žal, in se svoje zmote britko pokesa. Taki pregreški sicer njegovo dušo nekoliko omračé, pa srčna žalost mu jih zopet iz duše izbriše, in svitlejše ko poprej se mu zopet ljubezen v srečju vžge.

Zatorej je pa tudi sladko življenje — življenje v ljubezni božji. Povsod spremljajo bogoljubnega kristijana pobožne misli kot ljubeznivi angelji in mu v spomin pridejo bodisi doma ali na poti, bodisi v hiši ali na polju mu v spomin prihajajo danes prijetne, jutri resnobne; zdaj svarilne, zdaj tolažilne; vendar pa vselej lepe, vselej svete.

In kakor dobro drevo obilno žlahtnega sadu rodi, je tudi on rodovitno drevo vse polno pobožnih del in svetih čednosti.

O kako rad in z veseljem božjo besedo posluša; in tudi svojim otrokom o Bogu vedno kaj povedati vé, ter jih uči njega spoštovati, njega ljubiti; in kadar s svojo družino moli, se mu svete gorečnosti obličje svetli in sveta pobožnost se mu razliva po obrazu.

Kakor pa nobena ljubezen ni brez britkosti in bolečine, ima tudi božja ljubezen svojo žalost; toda ker je ljubezen do Boga sveta ljubezen, je tudi njena bolečina žlahtna in sveta. Videti torej, da hudobni svet Boga zaničuje in hudo dela, bogoljubnega človeka srce zabolí in se mu milo stori, da se Bog žali; vendar pa grešnih in hudobnih ljudi ne zaničuje, temveč kjer le more, prosi in svari, toda z krotkostjo; in če tudi katerikrat z resnobo, vendar le vselej ljubeznivo;

kadar pa previdi, da nič ne bo opravil s svarjenjem, se rajše nati-homa posolzi in zdihne: *Pridi k nam tvoje kraljestvo!*

Pa tudi veselja in tolažila obilno vživa, kdor Boga iz cele duše ljubi. Mu pošlje Bog srečo ali če mu podeli kako dobroto, oh kako mu srce radosti igra in od veselja poskakuje; in bolj ko daru je vesel deliveca, od katerega je dar prejel. Kadar, postavim, za mizo sedi, ga ne veseli, da je jed prav pripravljena in dobrega okusa; ampak misel: „To ti je zopet ljubi Bog poslal, da bi ti vsak dan prav očitno pokazal, kako dobitljiv da je in te rad ima ter tako lepo in po oče-tovo zate skrbi,“ ta misel mu šele jed prav prijetno in tečno stori, in mu srce oveseli. In kakor ta, ga z veseljem napaja tudi vsaka druga reč: pisane cvetlice na polju, ki tako lepo cvetejo, in drobne ptice po grmovju, ki tako prijetno žvrgolijo; rumeno solnce gori nad nami, ki razsvitljuje in ogreva nas in našo zemljo; blede luna in mile zvezde na neizmernem nebu in vsaka druga stvar mu pripoveduje dobroto in ljubezen božjo in mu srce v veselju topi in mu ga s sladkostjo napaja.

In tudi, kadar nesreča na vrata potrka, se bogoljubni kristijan ne prestraši preveč. In kadar se posvetni ljudje pred kolero ali legarjem, dragino in lakoto, ognjem ali povodnjo, vojsko ali drugimi nadlogami tresejo in trepečejo; le on svojega zaupanja nikoli ne zgubi, ter vé, da so celo naši lasje na glavi razštet, in da se tem, ki Boga ljubijo, vse v dobro izide. In bodisi nesreča, ki ga zadene, tudi še tako velika butara, ki ga teži, tudi še tako silna, ni mu v stanu srca podreti; in naj se mu tudi oči posolzé, vendar le v sredi svoje bolečine Boga za trpljenje zahvaljuje, prepričan, da tudi, kadar tepe, on še zmirom ostane njegov dobitljivi Oče. Zaradi tega pa tudi z udanim duhom za pobožnim Jobom govori: *Gospod je dal, Gospod je vzel. Kakor je njemu dopadlo, zgodilo se je. Ime Gospo-dovo bodi češčeno!*

Celo smrt, posvetnim ljudem tako grozopolna, bogoljubnega človeka ne ostraši. Kaj ne, da se človeku mило in inako stori, kadar na pokopališče stopi, se po grobeh ozira in premišljuje, koliko zdihljev je izkipelo iz srca, koliko vročih solz bilo prelitih, predno so bili vsi ti grobi napolnjeni; koliko britkost je bilo prestanih, koliko težav premaganih, predno so vsi ti tihi in mirni prebivalci tu sem prišli počivat in čakati strašnega sodnega dné, in mu na misel pride ostra sodba, pred katero so njih vseh dušice stale in odgovor dajale; in se zraven tega tudi še spomni, da vse to tudi njega čaka. Oh ledeno srce bi imel, kogar vse to nič ne pretrese in nič ne gane. Pa glej,

bogoljubni kristijan, akoravno ob premišljevanju takih resnobnih resnic neobčuten ne ostane, vendar le srca ne zgubi in se umreti preveč ne boji, pa tudi sodbe nezmerno ne ustraši. Njemu smrt ni grozopolna pošast, kakoršno si drugi mislijo, temveč mu je dobrotljivi angelj, ki ga iz solzne doline preseli na vesele trate nebeškega paradiža, iz časnega trpljenja prepelje v večno neskončno veselje. Smrt sicer tudi njemu kakor drugim loči dušo od telesa; pa to ločenje ga ravno presilno ne boli, ker njegova duša ni telesu prirastla, marveč se tako-rekoč v Bogu ukoreninila in Boga oklenila, v telesu pa le prebivala in začasno stanovala. Zatorej, če se je v stari zavezi bralo in govorilo: *Ljubezen je močna ko smrt*, pravimo v novem zakonu: *Ljubezen je močnejša ko smrt!* — Pa tudi sodba Božjega ljubitelja preveč ne plaši in se je presilno ne boji. O takih ljudeh namreč Zveličar govori, da v sodbo ne pridejo, temveč bodo iz smrti preseljeni v življenje. Ljubezen je tedaj oklep proti smrtnemu žrelu, je strelovod pred sodbo in pogubljenjem. Zatorej pa tudi za bogoljubnega človeka smrt nič strašnega nima. In tem svitlejše ko ljubezen v srcu gorí, tem lažje mu je ločitev s tega sveta. Mu je kakor popotniku, kadar po dolgem trudapolnem popotovanju na zadnjo goro stopi, in zagleda križ na zvoniku domače vasi, in streho svoje rojstne hiše; oh, takrat pozabi na ves trud težavnega pota, pozabi skelečih žuljev na nogah, pozabi na glad in žejo in vse težave od prevelikega veselja, ki mu srce napaja, da se bo zdaj pri svojih stariših, svojih bratih in vseh svojih ljubih oddahnil in odpočil. Zadnji hrib je zadnja bolezen; in naj si ona tudi hudo s telesom dela, ga z vso silo tare in zvija, bogoljubni kristijan tega dosti več ne čuti od preobilnega veselja, ki se mu bo zdaj zdaj pričelo; ravno kakor se sv. Štefan za kamenje ni več dosti zmenil, kadar je gledal v odprta nebesa. — Glejte, koliko goreča ljubezen do Boga premore!

Predragi, ko bi vam hotel to, kar sem vam danes razložil, z zgledi pojasnovati ne prišel bi na konec; zatorej mi je ostati le pri enem. Lahko bi vam namreč razložil ljubezen aposteljnov, ki so vse zapustili, kar so imeli, in za Jezusom šli; lahko popisal gorečo ljubezen svetih mučenicov, ki so za Jezusa svoje življenje darovali, ter svojo kri prelili; lahko pripovedoval, kako so bogoljubni mladeniči in čiste device iz ljubezni do Boga svoje premoženje poprodali, med uboge razdelili in v radovoljnem uboštvu Jezusu služili; pa o vsem tem molčim, in vam bom rajše popisal življenje bogoljubnega moža z imenom Anton Penaki (Penachi), ki je pred nedavnimi leti (novembra leta 1848.) v imenitnem mestu Asisi na Laškem (v Umbriji)

umrl. Njegovo življenje je res prelep izgled prave krščanske ljubezni do Boga, pa tudi do bližnjega, (in naj vam bo torej v nadomestilo za to, kar mi čas ni pripustil povedati vam od ljubezni do bližnjega.)

Bil je Anton sicer priprost, ubožen mašnik, vendar pa je bil povsem lep zgled svetih čednost. Hodil je bolj siromašno oblečen in njegovi čevlji so bili vedno vsi zaprašeni; toda obleka še ne žlahni človeka; in kdor druge le po obleki sodi, se lahko zmoti. Če pa tudi našega gospoda Antona ljudem ni toliko prikupila njegova obleka, ga je pa njegovo prisrčno obnašanje, njegova zadovoljnost in krotkost vsem ljubeznivega storila. Posebno ljubezen pa je imel do ljudi nižjih stanov, ter je reveže, sirote pogosto obiskoval, bolne tolažil, deklice pred zapeljevanjem svaril, in kjer je le več ljudi skupaj bilo, je že med nje prišel, da je ljubi mir in lepo zastopnost med njimi ohranil. Celó v gostilnicah in po pivnicah ga je bilo na večer najti, da bi pivec nerodnosti in greha obvaroval. Prijazno je med nje stopil ter zaklical: „Hvaljen bodi Jezus in Marija! alo, na noge; — čas je, da domov gremo: — molimo skupaj še eno češčenasmarijo, — in potem pojdemo!“ Ljudje mu niso zamerili, in so mu bili še-le hvaležni, da jih je o pravem času domov spravil. — Njegova beseda je bila tako prijetna, mehka in ljubezniva, kakor njegovo srce. Kolikorkrat je o božji ljubezni govoril, se mu je obličje spremenilo in svetilo, kakor bi angelja videli v človeškem telesu. Vendar se pa ni nikoli spozabil in ne za boljšega imel od drugih. V vsaki reči zmeren in trezen je bil tudi poln krščanske modrosti, in je vedel slehernemu dober svet dati. — Zjutraj je zapustil svojo izbico in se je še-le pozno v noč nazaj vrnil. Najpoprej je šel v cerkev samostana sv. Andreja, ter ondi daritev sv. maše opravil. S potoma je pri vsakem odprtem oknu zaklical svoje navadno pozdravljenje: „Hvaljen bodi Jezus in Marija!“ — Po tem se je podal v veliko cerkev sv. Frančiška, je ondi pri nekaterih svetih mašah stregel, in če v spovednici nič opraviti ni bilo, v kaki tihi kraj pokleknil, ter molil. Ves drugi čas je hodil po siromašnicah in bolnišnicah ali kjer koli je za kakega siromaka ali bolnika vedel in izvedel; povsod je bilo k sebi vabili, da bi bil pri njih stanoval, se vendar ni mogel od prijaznega Asiskega mesta ločiti, ki je bilo posvečeno po imenitnem svetniku svetem Frančišku, in mu ravno zavoljo tega tolikanj ljubo in drago. — Na zadnje se je to moglo vendar le zgoditi; pa njegova ločitev ni bila britka in žalostna, marveč vesela. Med hudo boleznijo, ki ga je bila na posteljo vrgla, ni nehal prepevati svetih pesem, in ponavljati zdaj eno zdaj drugo vrstico iz svetega pisma. Še v zadnjem trenutju se je s svojimi prijatelji, ki so krog njegove postelje stali, veselo pogovarjal, in je rekel: „Glejte angelje, ki krog mene stojé! Ali jih ne vidite? O blagor mi! In sv. Jožef!? Kadar on pride, pojdem k Jezusu in Mariji!“ Nekoliko preneha, pa kmalu spet glas povzdigne in pravi: „Glej, tu je sv. Jožef!“ — To reče, dušo izdihne in mirno

zaspi v Gospodu. — Pokopali so ga z veliko slovesnostjo, celo škof so ga spremili na pokopališče. On sam je bil le enega svojih prijateljev naprosil, ga bolj revno pokopati. „V zahvalo,“ je pristavil, „te bom Jezusu, Mariji in sv. Jožefu priporočil, in tvoja (bolna) hčerka, ta mala, ljubezniva stvar, ne bo umrla, temuč ti bo še v največje tolažilo!“ Pač je bila to sladka in tolažbepolna beseda skrbnemu in žalostnemu očetu iz ust tako pobožnega, svetega moža: Kdo bi jej ne zaupal?!

Temu lepemu izgledu krščanske čednosti in goreče krščanske ljubezni pač nimam drugega pristaviti, kakor srčno željo in pobožno voščilo, da bi luč svete ljubezni božje tudi v naših srcih tako svitlo gorela, kakor je gorela v srcu rajnega gospoda Antona! Vse drugo bo prešlo, ljubezen ne bo nikdar nehala! Kar zdaj verujemo, bomo enkrat v nebesih gledali; kar tukaj upamo, bomo tamkaj vživali; kar pa tukaj po krščansko ljubimo, bomo tudi tamkaj ljubili na vedno večne veke. Amen.

† Jan. Škofic (1841.)

2. Praznik zahvale in prošnje.¹⁾

Slišali so jih Boga poveličevati.

Dj. ap. 10, 46.

Verni poslušalci! Upam, da ste vsi prišli iz pravega, svetega namena včeraj in danes semkaj na božjo pot. Ko bi vprašal vas slehernega, ki ste se od blizu in daleč sem potrudili: Po kaj si prišel v teh praznikih sem gori na Limbarsko goro? — kaj bi mi odgovoril? Vsak pošten kristijan bi moral odgovoriti: Zato sem prišel na to božjo pot, ker so sedaj imenitni binkoštni prazniki, ko moram Bogu v čast kaj posebnega storiti. Prišel sem pa zlasti tudi zaradi cerkvenega patrona svetega Valentina. Pravi odgovor bi bil tak, krščanski romar! In jaz hočem priti tvoji pobožnosti na pomoč, jaz ti hočem v današnji pridigi pokazati, kako boš svoj blagi namen najboljše izvršil.

Ko je binkoštni praznik prišel sv. Duh na prve kristijane, ko je padel sv. Duh na vse, kateri so poslušali božjo besedo, tedaj so tudi neverniki začeli poveličevati edino pravega Boga. Tudi mi moramo o binkoštnih praznikih in ker smo se tukaj zbrali, zlasti današnji dan Boga poveličevati. Kako bomo pa to najboljše storili? Poslušajte moj nasvèt! Ljubi krščanski romar: Današnji dan bodi zate

¹⁾ Priložnostni govor, tudi (v I. delu) splošno poraben.

dan zahvale in dan prošnje in sicer I. gledé na svetega Duha in II. gledé na svetega Valentina.

Zvesto me torej poslušajte, za kaj se imate danes zahvaliti in česa imate prositi, da boste Boga prav poveličevali!

I. Binkoštni prazniki so bili pri judih prazniki zahvale za dokončano žetev, dalje so spominjali na desetere zapovedi, dane na gori Sinaj. Pri kristijanah pa imajo binkošti svoj vzvišeni pomen zaradi prihoda sv. Duha. Na podlagi tega si stavimo prvo vprašanje, na katero hočemo danes odgovoriti: Za kaj imamo o binkoštnih praznikih zahvaliti Boga sv. Duha?

A. Binkošti so rojstni dan za sv. katoliško cerkev. Na binkoštno nedeljo je bilo le 120 oseb zbranih v goreči molitvi pričakovaje obljubljenega Tolažnika, in še tisti dan se jih je dalo na prvo pridigo sv. Petra krstiti okoli 3000 duš.

1. Tudi mi smo po sv. krstu postali udje sv. katoliške cerkve. Tedaj nam je bila vlita posvečujoča milost sv. Duha v dušo, omadeževano s podedovanim grehom; in to je prvi vzrok, da moramo danes zahvaliti sv. Duha. Glej, kristijan, kaj bi si mogel pomagati, ko bi bil ti rojen v neverstvu, in ko bi ti v sv. krstu ne bila posvetila čeznatorna luč sv. krščanske vere? V temi bi bil taval skozi celo življenje, dokler bi se ne bil v smrtni senci preselil v neznano večnost. Za ta nezasluženi dar si do sedaj sv. Duha premalo zahvaljeval, zahvali ga danes iz celega srca! Blagor, tisoč in milijonkrat blagor tistemu kristijanu, ki je krstno nedolžnost ohranil do današnjega dné, in jo bo skrbno varoval do zadnjega svojega zdihljeja!

2. Ker so, žalibog, le preredki, ki bi bili ohranili milosti svetega krsta tudi še odrasčeni, zato je sv. Duh pripravljen posvečujočo milost nam zopet podeliti, kolikorkrat smo tega potrebni in zato pripravljani. To nam dodeli v zakramentu sv. pokore. Krščanski romarji! Mnogo vas je prejelo včeraj in danes ta zakrament; da bi ga bili pač vsi vredno prejeli! **Zakrament sv. pokore** je druga milost, za katero smo danes dolžni dostojno hvalo Tolažniku sv. Duhu. Le vsak naj pomisli sam pri sebi, kolikokrat mu je že manjkalo notranjega miru, kolikokrat ga je mučila pekoča vest, kolikokrat je bil otožen v srcu, če tudi na videz morda vesel. Kje, ljubi kristijan, kje si dobil zopet tolikanj potrební mir? Kje se je tudi tvoje srce zopet napolnilo z nebeškim veseljem? Ni te moglo utešiti posvetno imetje, ne posvetno veselje, niso ti mogli dati pravega miru ne tvoj mož, ne tvoja žena, ne tvoji otroci, ne tvoji najboljši prijatelji; dal ti ga je

samo On, ki ga Zveličar sam imenuje Tolažnika, dal ti je vse to posrečevavec sv. Duh v skesani spovedi. Padi, verni kristijan, danes na svoja grešna kolena, zahvali sv. Duha iz dna srca za to nebeško in zopet nezasluženo milost!

3. Zahvali pa tretjo božjo osebo tretjič tudi za vse dejanske milosti, ki si jih v vsem svojem življenju do današnjega dne prejemal od njega. Sedaj te je zbujal in spravljal na pravo pot z nemirno vestjo, sedaj s krepkimi opomini pridigarjev in spovednikov, zopet drugič po tvojih stariših ali dobrih prijateljih, po dobroti in sreči, po boleznih in nesreči, po smrti tvojih sorodnikov in znancev. Zahvali ga za vse take in enake izveličalne opomine prav srčno sedaj o binkoštnih praznikih!

B. Da bomo Boga danes po svoji moči poveličevali, hočemo tretjo božjo osebo, sv. Duha, tudi marsičesa prositi. In česa ga bomo prosili? Kdo je med nami, ki bi ne imel nobene potrebe, dušne ali telesne?

1. Sv. Duh je Tolažnik. Zato sam opominja: *Kliči me ob dnevu stiske, otel te bom, in me boš častil.* (Ps. 49, 15.) In sv. Jakob piše: *Je kdo med vami žalosten, naj moli* (5, 13). Torej notranje tolažbe si moreš izprositi od nebeškega Tolažnika. Ako si obrekovan, ako hudobni jeziki tvojo pobožnost zaničujejo in zasmehujejo, prosi pomoči nebeškega Tolažnika. Ako se te prijemlje malomarnost, ako te straši božja sodba, prosi sv. Duha, da te potrdi.

2. Sv. Duh je tudi duh resnice, torej Učenik. Prosimo ga zategadelj, naj nam v obilni meri podeli svojih sedmero darov. Prosimo ga vsak po svojem stanu posebno tistega daru, ki ga najbolj potrebujemo. Mladič in dekleta, vi ga prosite zlasti daru modrosti in moči, da boste mogli vse skušnjave varno in hrabro premagati! Vi možje in žene, vi ga prosite daru svêta in pobožnosti, da bodete mogli svojim otrokom gledé na njih prihodnji stan prav svetovati in sebe in nje izveličati! Mi vsi ga pa prosimo daru strahu božjega, da bomo s pravim strahom in trepetom delali za svoje izveličanje, se greha varovali in tako od ljubezni božje nikoli ne odjenjali.

Vrl izgled za to nam daje sv. Izidor. Veliko milosti je prejel ta sveti mož od Boga, vendar je bil vedno bolj potrtega srca. Vprašan po vzroku, je odgovoril: „Kdor pričakuje kako lepo dedščino in se boji, da bi je ne izgubil, ne more biti miren; kdor ima kako pravdo, ki mu more donesti znatno premoženje ali spraviti ga v golo revščino, ne more biti miren, dokler ni sodba izrečena.“

Tako se je ta pobožni mož vedno bal, da bi utegnil Boga razžaliti, s tem pri Bogu priti v izmilost ter izgubiti nebeško dedščino. Molimo

torej danes s sv. cerkvijo: *Pridi, sv. Duh, napolni srca svojih vernikov, in vžgi v njih ogenj svoje ljubezni! Daj jim, ki v te verujejo, ki v te trdno upajo, sedem blaženih darov!*

II. Kako hočemo danes Boga še poveličevati? Sv. pismo stare zaveze že govori: *Čudoviten je Bog v svojih svetih* (Ps. 68, 36.) in imenuje jih *prečastitljive prijatelje* (Ps. 138, 17.). In sv. Avguštin pravi: *Mi občudujemo in častimo svetnike, ker s tem občudujemo in častimo čudeže božje vsemogočne roke, njegovo milost in veličastvo.* Med temi božjimi prijatelji, ki so že na zemlji s čudeži Boga poveličevali in ga še bolj sedaj v nebesih, blišči se tudi sv. Valentin. In drugi namen, ki vas je včeraj ali danes pripeljal semkaj na slovečo Limbarsko goro, je ta, da za hvalite sv. Valentina za vse milosti, ki vam jih je do sedaj sprosil od Boga, in da ga prosite še nadaljne pomoči. Če mi sv. Valentina ali sploh svetnike na ta način poveličujemo, poveličujemo s tem Boga, ker on je njihov kralj, oni pa njegovi služabniki.

A. V velikem altarju vidite lep kip sv. Valentina z napisom: Od Boga je prejel sv. Valentin dva posebna darova. Dar čudežev nad bolniki in dar spreobrnjenja grešnikov.

Bere se v popisu njegovega življenja, da je ozdravil neko slepo deklico, ki dve leti ni prav nič razločevala s svojimi očmi. Ko ga je bil namreč cesar Klavdij zaradi sv. vere dal sodniku Asteriju, naj ga skuša odvrniti od krščanske vere ali pa naj ga obsodi, padel je sv. Valentin prišedši v sodnikovo hišo na svoja kolena rekoč: „O Bog, ti začetnik vseh vidnih in nevidnih reči, ti stvarnik človeškega rodu, ki si poslal svojega Sina, Gospoda našega Jezusa Kristusa, da bi nas odrešil pogubnosti tega sveta in iz teme pripeljal k svetlobi, spreobrni prebivalce te hiše, iztrgaj jih iz teme in dodeli jim luč, da spoznajo tebe in Gospoda Jezusa Kristusa s sv. Duhom vred!“ — Asterij, ki je te besede poslušal in to, kar je svetnik govoril o čeznatorni luči, razumel o natorni, spregovori: „Jaz hočem poskusiti, če Kristus vsacega človeka razsvetli, in če je v resnici Bog. Ako me goljufaš, plačal boš z življenjem.“ Nato pripelje svojo deklico k sv. Valentinu ter zahteva, naj jej pri tej priči naredi, da bo videla. Sv. Valentin položi roke na njene oči in moli: „Razsvetli svojo služabnico, Gospod Jezus Kristus, pravi Bog in prava luč!“ V tem hipu deklica spregleda. — Po tem čudežu notranje razsvetljen, postal je Asterij kristijan z vso hišo, vsega skupaj nad 40 oseb.

Krščanski romarji! Tudi marsikoga izmed vas so trle v pretečenem življenju kake nevarne

a) telesne bolezni. Morebiti si bil tudi ti že v nevarnosti, da izgubiš luč svojega očesa, pa pomagal ti je sv. Valentin, ko si mu storil n. pr. kako oblubo. Morebiti si bil božjasten na

svojih udih, morebiti si več dni svojega življenja prebil v bolezni, kot v zdravju, vendar slednjič se te je Bog na priprošnjo sv. Valentina usmilil, in danes si prišel semkaj na visoko goro, ko si prej že moral misliti, da nikdar ne boš gledal te prijazne cerkve od znotraj, nikdar kipa ni podob sv. Valentina od blizu.

Glej, kako prijetna dolžnost te veže, da danes prav toplo zahvališ sv. Valentina za ljubo zdravje, katero ti je izprosil.

Zahvali ga pa tudi ti, ki se moreš pohvaliti, da nisi bil še nikoli bolan, da nisi še noben dan zaradi bolezni ležal v postelji. Zahvali ga za toliko dobroto zlasti sedaj, ko čvrst in zdrav tu stojiš in moliš v njegovem svetišču, med tem, ko marsikoga tvojih vrstnikov „črne zemlje že krije odeja“.

b) Zahvalo si dolžan sv. Valentinu zlasti še ti spokornik, ki si bil morda po cela leta slep na svoji duši, da nisi razločeval pota, ki pelje v nebesa, in pota, ki vodi naravnost v večno pogubljenje. Pripeljala te je božja roka morda že pred več leti ali še-le letos sem k sv. Valentinu. Tu si spregledal, tu je našla tvoja duša pravo stezo proti nebesom, tu si začel živeti novo življenje. Kako srečen si, komur izmed vas, verni poslušalci, veljajo te moje besede! Blagor ti na vse veke, če ostaneš v spokornosti tudi stanoviten!

B. Drugo, kar vas veže zlasti danes tu na Limbarski gori, je ponižna prošnja.

a) S potrtem srcem, pa vendar zaupljivo prosite sv. Valentina vi vsi, ki vas telesni križi težé, da vam izprosi pri Vsemogočnem olajšanja. Prosite ga, naj vam izprosi telesno zdravje pa le s pristavkom, če je to vašim dušam v prid. Saj on, ki je vseveden in neskončno moder, najbolje vé, kaj nam hasne v dušni prid.

Neki bolnik, ki je že dolgo časa zdihoval na bolniški postelji, poprosi nekega dné svoje ljudi, naj ga ponesó k grobu sv. Tomaža Kanterburiškega, da bi tam dobil ljubo zdravje. Zgodi se mu vse, kakor si je želel. Povrnivšega se domov pa vprašajo, ali je pač molil na grobu s tem pristavkom, če je zdravje tudi duši v korist. Ker se tega ne vé spomniti, podá se nazaj k grobu sv. škofa in mučenca, vrže se na svoja kolena ter moli v ta namen, da bi se mu prejšnja bolezen kar zopet povrnila, ako bi ga dobljeno zdravje zaviralo na poti proti večnemu izveličanju. In glejte! hipoma se ga zopet loti prejšnja bolezen. Iz tega moramo posneti, da je bila bolezen zanj neprecenljive vrednosti, in da ga je otela večnega pogubljenja.

Bogu moramo torej prepustiti, naj v telesnih nadlogah stori z nami po svoji sveti volji. Zakaj človek je po besedah sv. Avguština

proti Bogu le otrok, ki ne vé dobro razločevati, kaj mu je k pridu, kaj mu utegne hudo škodovati.

b) Vaše prošnje naj se potem takem ozirajo bolj na dušo.

Ljubi kristijan! Ti si prišel pred par leti, ti si prišel pred 5, 10, 20, 30 leti semkaj na Limbarsko goro, prišel si pa slep na duši in odšel si ravno tak. Ti, grešnik s smrtnim grehom, si prišel danes spet na Limbarsko goro, prišel si še bolj zaslepljen na duši, ti ne vidiš prepada, proti kateremu te drvé tvoje neukrotene strasti, ti si tako slep, da spreobrnjenje, pokoro še zmiraj odlašaj, pri tem pa se ti smrtna ura vedno hitreje bliža. Oh, prosí vsaj danes sv. Valentina, da te ozdravi na duši, da spet posije v tvojo ledeno srce topel žarek milosti božje. Prosi ga za to milost prav resno! Morda si danes zadnjikrat tukaj na božji poti pri sv. Valentinu, morda te je božja previdnost zadnjikrat hotela še danes ganiti, ko vidiš in slišiš pobožnih romarjev goreče prošnje, ko se čudiš spodbudnemu in lepemu petju; morebiti še tega meseca ali tega leta ne boš več preživel. Tu na zemlji ne boš nikdar več videl kipa sv. Valentina tam na altarju in, oj groza! ne boš ga tega svetnika tudi na vekomaj gledal od obličja do obličja. Drugi današnji romarji se bodo preselili prej ali slej v nebeške višave, k temu sv. mučencu; ti pa, tvoja duša in telo bosta vekomaj v družbi zavrženih duhov.

Tudi vi nedolžni, vi pravični, ki se bojite za svojo stanoovitnost v dobrem, prosite tudi vi danes sv. Valentina za nekaj. Prosite ga, naj on varuje vaše duše, da ostanejo vedno čiste, in se jih grešna slepota nikdar ne loti.

Pa ne le za-se prosite, krščanski romarji, ampak tudi za druge. Jaz vem, da imate nekateri doma dušne slepce. Morda ste ravno zaradi teh prišli k sv. Valentinu. Ti, krščanski oče, imaš morebiti doma sina, ki je že od 16., od 18., od 20. leta sèm slep na duši. Njegova slepota te spravlja v prezgodnji grob. Vsi lepi opomini, vsa tvoja žuganja niso doslej izdala ničesar. Priporoči ga danes toliko gorkeje sv. Valentinu. Trdno zaupaj v njegovo pomoč. Kar sam nisi mogel, storila bo mogočna prošnja svetnikova. Saj Jezus obeta: *Kjer sta dva, ali kjer so trije zbrani v mojem imenu, tam sem jaz med njimi.* (Mat. 18, 20.) Ti, krščanska mati, imaš doma razuzdano hčer, katera vse to vidi, česar bi ne smela videti, slepa pa je za prihodnost svoje duše. Vém, da si jo že mnogo prosila in prijazno opominjevala, vém, da si že marsikatero solzo potočila zavoljo te zbegane revce, obrni se danes še k sv. Valentinu, on je ozdravil na telesu in na duši Asterjevo deklíco, ozdravil bo tudi tvojo po temi blodečo hčer.

Splah vi vsi, ki ste odgovorni za druge, potožite danes sv. Valentinu svoje križe, in prosite ga, naj vam vsaj to milost doseže, da boste voljno prenašali vse stanovske težave. Tako boste imeli nakopičenih vedno več zakladov za nebesa.

Verni poslušalci! Če boste danes ali pa še dalje v osmini binkoštnih praznikov tako ravnali, kakor sem vas sedaj-le opominjal, če bodo iz vaših sre kipeli čuti zahval in prošenj sv. Duha, če boste posebej še zahvaljevali in prosili sv. Valentina za njegovo pomoč, potem se bode moglo tudi o vas reči, da resnično Boga poveljučujete. In, ko bodo vaši angelji varhi videli in slišali, s kako vnemo da Boga poveljučujete, nesli bodo vaša pobožna dela pred njega, ki živi in kraljuje z Bogom Očetom v edinosti sv. Duha Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Valentin Bernik.

Praznik presv. Trojice.

I. Imenitnost te skrivnosti.

V imenu Očeta in Sina in sv. Duha.

Molitev sv. Cerkve.

Pač se je vže eden ali drugi popraševal, čemu je sv. katoliška cerkev vrh vseh dni in praznikov Gospodu Bogu posvečenih še poseben praznik v čast trojedinemu Bogu vpeljala. In kličemo: čast bodi Očetu . . . vsaka nedelja je itak vže Gospodov dan, čemu torej še poseben praznik? Prav ob tej priliki kaže se nam sv. cerkev najboljšo mater. Ko nam je čez leto kazala v posamnih oddelkih ali prizorih neskončno ljubezen božjo do človeka, kaže nam danes na enkrat vso visokost bogastva, modrosti in znanja božjega, zato da bi tudi mi uvidevši ljubezen Boga trojedinega do nas povračevali po svoji moči neskončno to ljubezen. In če tudi ne obhajamo današnjega praznika, rekel bi — z onim vnanjim bliščem, z ono slovesnostjo nego druge praznike prve vrste, je vendar pomen današnjega praznika silno imeniten. Spominja nas poglavitne resnice naše sv. vere: da je en Bog v treh osehah, ki so enega bitja in ene nature: Oče, Sin in sv. Duh. In če tudi te resnice, ki se med največje skrivnosti naše sv. vere prišteva, s svojim umom obseči ne moremo, je vendar za nas silno imenitna. Tega se hočemo prepričati v današnjem govoru, ko vam pokažem, da je nauk o sv. Trojici: I. trden temelj naše vere, II. svetla zvezda našega upanja.

Blagoslov trojedinega Boga: Očeta, Sina in Duha svetega naj se nad nas razlije ter naj nas spremlja ob tem-le premišljevanji!

I. Vse resnice sv. vere so med seboj v zvezi. Utáji le eno samo in vse si omajal. Vsem resnicam pa kot trdna podlaga služi nauk o Bogu trojedinem. Zavrzi to resnico in vsa tvoja vera je razpadla. — Lepo nam sije solnce in ogreva zemljo in vsled tega imamo setev in rast, cvetev in žetev. A mislite si, da je solnce ugasnilo; kaj pač bo nasledek tega? Na zemlji temota, puščoba . . . Vse, kar sedaj občudujemo, bo razpadlo. Življenje mora jenjati, smrt bo nastopila in kosila. Nekaj enacega bi se godilo v duši tvoji, če v njej ugasne vera v trojedinega Boga. Vse, vse si izgubil. Nimaš Očeta v nebesih, ki te je vstvaril, ki vse ohranjuje in vlada. Od kod je potem človek? Čemu je na svetu? Kaj je njegov namen? Na vsa ta imenitna vprašanja si odgovora dati ne moreš. In če ni Boga Sinu, kdo je potem tvoj odrešenik? Človek sam dobro spozna, da je grešnik, da si brez božje pomoči pomagati ne more v nebesa. Ali naj ostane v vednem dvomu, nemiru, obupu? In če ni sv. Duha, od kod doboš pomoč se vojskovati zoper slabo nagnenje, hudobni svet in hudobnega duha? Sami spoznate, da vera v trojedinega Boga je temelj, brez katerega vsa človeška vera razpade. Kdor je to vero izgubil, padel je v poganstvo in še globlje. Ajdje so namreč domišljevali si svoje bogove; kdor pa je popustil vero v sv. Trojico, pasti mora v golo nevero. A človek brez vere je nesrečniši nego nespametna žival. Oči ima, pa ne vidi, ušesa, in ne sliši — in pade v večno pogubo.

Toda vi taki niste. Dobro vedoč, da brez vere v trojedinega Boga ni mogoče zveličati se, ste si to skrivnost kot zvesto voditeljico na potu življenja do danes ohranili. Prav je tako. Na tej resnici namreč sloni vsa vera katoliškega kristijana. En Bog je v treh osebah. Tako verujemo in opiraje se na to resnico vémo, da je ta Bog neskončno svet, vsegamogočen, dobrotljiv in usmiljen; znano nam je, da je svet vstvaril, da ohranjuje in vlada vse, kar je na svetu od priproste rastlinske bilke do pametnega človeka, ki je krona stvarjenja.

Opiraje se na vero v Boga trojedinega spoznamo tudi, da je Bog svet tako ljubil, da je poslal svojega edinorojenega Sina (Jan. 3, 16.), da nas je Sin božji na križi odrešil, da je postavil sv. zakramente, ustanovil sv. cerkev, poslal sv. Duha, kateri nas posvečuje in godí za večnost.

Tako vidite, da je nauk o trojedinem Bogu trden temelj naše vere. Brez njega razpade nauk božji, na njem pa sloni vsa resnica.

Zato tudi sv. cerkev vse molitve, pobožnosti in slovesnosti začenja v imenu trojedinega Boga. Ob vseh prilikah sv. Trojici čast daje. Želi pa tudi, da bi mi, otroci njeni, po izgledu svoje matere ravnali. Dobri kristijani jo pa tudi ubogajo. Pogosto se v imenu trojedinega Boga prekrižujejo. O da bi se to zgodilo le z zbranim duhom! Kolikrat pa izgovarjamo presveto Trojico in pri tem na pomen imenitnih teh besedi pozabimo! Na čelu se pokrižamo, rekoč: *v imenu Očeta* v znamenje, da spoznamo s svojim umom nebeskega Očeta, ter da želimo njemu vse svoje misli posvetiti. Prekrižamo se na ustnicah, izgovarjaje besedo: *in Sina*, s tem pa kažemo, da nam je dolžnost vero v Boga tudi z besedo pričati in vse svoje besede in govorjenja Bogu posvetiti. Prekrižamo se slednjič tudi na prsih, rekoč: *in sv. Duha* ter s tem pričamo, da želimo vero v Boga ohraniti v svojem srečvedno in vsa svoja nagnenja in želje Bogu posvetiti. Ali žal, da pogosto čelo, usta in srce lažejo! Pozabimo namreč v dejanji spolnovati, kar z znamenji kažemo in z besedo oznanjujemo. To pa v bodoče ne sme več biti. Vera v trojedinega Boga naj bode temelj našega življenja, naj se kaže v vseh mislih, besedah, željah in dejanjih. Le tako nam postane tudi

II. svetla zvezda našega upanja. Kako vesel je popotnik, ko na nočnem nebu ugleda svetlo zvezdo, ki ga kakor hčerka nebeška s svitlo svojo lučjo pozdravlja. Kako se vzradosti mornar, ko mu iz temnih oblakov zasije svitla zvezde-vodnice jasni žar. Sedaj vé, kam ga pot pelja, vé, katerih nevarnosti se mu je ogniti, da srečno dojde v zaželeni kraj. Popotnik, mornar je tudi človek na svetu. V daljno nebeško domovino se vozimo. Zvezda pa, ki nas spremlja in vodi po temnem in nevarnem potu življenja, je nauk o sv. Trojici. Upanje nam daje ob vseh prilikah telesnih in dušnih, v življenji in smrti. Kolikrat se čutiš zapuščenega na svetu. Stariši so ti pomrli, dom si zapustil, sredi tujih ljudi ne véš, komu bi potožil svojo revo. Zraven tega pa si v stiskah za časne potrebe. O prekrižaj se pobožno na čelu in kliči: *V imenu Očeta!* Da, Očeta imaš v nebesih, ki vé, da vsakdanjega kruha potrebuješ, ki živi ptice pod nebom, ki oblači bogato lilije na polji; koliko bolj tebe, ki si več nego ptica, več ko cvetica! Le obrni se torej zaupno k svojemu nebeskemu Očetu in kliči z Davidom: *Gospod podpira vse padajoče, in kvišku pomaga vsem omahujočim. Vseh oči gledajo v té, ti jim daješ jedi o svojem času. Roko svojo odpreš in nasitiš, karkoli živi, po volji.* (Ps. 144, 14—16.)

A hujša ko telesna je dušna reva. Največja reva pred Bogom je grešnik. Sam si ne more pomagati. Naj li na veke sovražnik ostane?

Križ na ustnicah in beseda: *Sina* nas uči, da ne. Kristus je prišel na svet in nas je s trpljenjem in smrtjo svojo rešil greha in večnega pogubljenja. *Vas, ki ste bili mrtvi v pregrehah, je (Sin božji) oživil ž njim, ker vam je odpustil vse pregrehe in je izbrisal, kar je bilo zoper nas, rokopis postave, ki nam je bil nasproti, in ga je vzel izmed nas in na križ pribil.* (Kol. 2, 14—15.) Kolika tolažba za nas! Kristus je dosegel nam spravo z Bogom, je nam grešnikom zopet nebesa odprl. In sedaj, *otročiči moji, da govorim z besedo sv. Janeza (I. 2, 1), ne grešite! Ako je pa kdo grešil, imamo beseđnika pri Očetu, Jezusa Kristusa, pravičnega. On je sprava za naše grehe, pa ne samo za naše, nego za vsega sveta.*

In če se želiš posvetiti Bogu, kateremu si se v grehah odtujil, kliči na pomoč sv. Duha. On je naš posvečevalec. Posvetil te je pri sv. krstu na duši, da si postal otrok božje ljubezni, in na telesu. Tvoje telo postalo je tempelj sv. Duha. Dasitudi si morda tempelj ta oskrnil z grdimi pregrehami, zopet te želi omiti v zakramentu svete pokore, da boš *posvečen v Duhu našega Boga* (I. Kor. 6, 11.).

Kako bi torej mogel pozabiti dobrot, katere si sprejel po trojedinem Bogu! In koliko jih še vsaki dan sprejemaš! Za vsako dobro misel, željo, besedo, kaj pa še-le dejanje treba ti je pomoči od zgorej, milosti božje. Bog je, ki dela v nas, hoteti in dopolniti po svoji dobri volji. Da pa se zgodi volja božja nad nami, za to moramo prositi, moliti. Ne zamudi torej ob vsaki priliki pobožno se spominjati treh božjih oseb, trdno ohrani vero v trojedinega Boga do zadnjega vzdihljeja. To ti je pečat, brez katerega tvoj potni list za nebesa ne bo veljaven. Vera v trojedinega Boga ti bo največja tolažba ob smrtni uri. Oziraje se na to tvojo vero ti bo mašnik ob bolniški postelji enkrat klical milosti in usmiljenja iz nebes. *Usmili se o Gospod, bo molil, usmili se te duše, katero si odkupil s svojo krovjo, ne spominjaj se njenih grehov v preteklem življenji. Če tudi je grešila, vendar Očeta, Sina in Duha svetega ni zatajila, marveč je vero ohranila in Boga, stvarnika je zvesto molila.* Ohrani torej, kristijan moj, vero v trojedinega Boga, da ne bo mašnikova molitev za te kedaj brez pomena, brezvspešna ali celo pogubna. Nihče se še ni kesal ob zadnji uri, če je stanovitno ohranil vero katoliško. Koliko pa jih je vže bilo, ki so svojo versko mlačnost na smrtni postelji britko obžalovali!

Pred nekaj leti je umrl v Parizu imenitni profesor modroslovja, ki se je v svojih vednostnih raziskovanjih daleč od vere odtrgal. Kratko pred svojo smrtjo rekel je še svojemu spovedniku: „Častiti gospod! Vsa ta nova raziskovanja nikamor človeka ne privedejo.“

Tisoč in tisočkrat boljše je obuditi samo enkrat pobožno djanje vere . . . Blagor jim, kateri vero v trojedinega Boga imajo in jo stanovitno do konca svojega življenja ohranijo!“

Memo milijonov in milijonov ljudi smo vsi na tem svetem kraji danes zbrani v prvi mladostni dobi sprejeli in do danes ohranili vero v Boga trojedinega. Ta vera je posebni dar božji, za katerega, da nam ne bo odvzet, moramo Bogu tudi posebno hvalo dajati. *Nič ne usuši*, piše sv. Brnard, *bolj rose božjega usmiljenja, nič ne zamaši tako močno studenca milosti božje nego nehvaležnost*. Ne skazujmo se torej tudi mi nehvaležnih za toliko dobroto. Ime trojedinega Boga naj nam ne bode samo beseda, postane naj nam pravo geslo našega življenja. Z Bogom začni vsako delo, pa bo dober tek imelo, — to je resničen pregovor. Pobožno se torej pokrižajmo pred vsakim opraviлом. Ž mislijo na trojedinega Boga na jutro vstajajmo, s to mislijo na večer podajajmo se k počitku. Vsako nedeljo, ki je po namenu sv. Cerkve vže itak posvečena Bogu trojedinemu, posebno počastimo presveto Trojico; zahvalimo se za vse prejete dobrote, posebno za milost sv. krsta, katerega smo sprejeli v imenu Očeta in Sina in svetega Duha. Čez dan pri svojih opravilih vzdihni, če tudi samo v srci: *Čast bodi Očetu* . . . Sveti Frančišek Ksaverij je na morji vihar, ki je silno razsajal tri dni in tri noči, ukrotil z besedami: „Veliki Bog, Oče, Sin in sv. Duh, usmili se nas!“ O króti tudi ti vihar besneč v srci tvojem, vihar skušnjave, vihar poželjivosti z ravno temi besedami! Prav gotovo bo utihnil. Pred vsem pa opravljajmo vsa svoja opravila v imenu in pred obličjem trojedinega Boga. In če se bomo strašili vpríčo trojedinega Boga učiniti kaj pregrešnega, smemo trdno upati, da bomo kedaj peli v nebesih z angelji in vsemi izvoljenimi božjimi: *Čast bodi Očetu* . . . *vkomaj*. Amen.

Andr. Karlin.

2. Dva trona milosti božje.

Videl sem velik beli tron, in se-
dečega na njem. Raz. 20, 11.

A. 1. Reveži smo . . . nadloge nas tlačijo . . . še hujši je greh . . . Brez božje pomoči in milosti ne moremo obstati . . .

2. Zato nas sv. kat. cerkev danes obrača k Bogu, pomočniku . . . god je presv. Trojice . . . in nam kaže tisti zlati božji tron, od katerega nam izvirajo vse milosti, vsa božja pomoč . . . in s svetim

apostolom Janezom smemo danes veselo reči: *Videl sem velik beli tron, in sedečega na njem.*

3. Mesec majnik je Mariji posvečen . . . pa danes še god Marije, pomoči kristijanov, ki jo v litanijah tako radi nazivamo . . . zato vam želim tudi o Mariji danes govoriti in sicer tako, da vam pred oči postavim: Dva trona milosti božje: 1. tron presvete Trojice, 2. tron Marije Device.

Pobožni kristijani, mili otroci Marije, povzdignite svoje oči na ta dva nebeška trona, da bote vedeli, kje se milost božja dobi! V imenu Marije Device začnem.

B. — 1. Jezus razpošlje svoje apostole po vsem svetu v imenu trojedinega Boga . . . (Mat. 28, 18—20.) Nič bi ne vedeli o presveti Trojici . . . če bi se nam ne bila razodela . . . a) Razodel se je Bog Oče . . . Bog Sin . . . sv. Duh (golobček . . . ognjeni jeziki). Ti so presv. Trojica; b) skrivnost nezapopadljiva . . . Že sv. apostol Pavel piše: *O visokost bogastva, modrosti in razumnosti Boga . . . Kdo je spoznal misel Gospoda ali kdo je bil njegov svetovalec?* (Rim. 11, 33—36.) Sv. Avguštin in mladenič angelj . . . Tudi mi jo ponižno moliti moramo: c) tron božji . . . vidi prerok Izaija: *Gospoda . . . angelje, ki so vpili, govoreči: Svet, svet, svet Gospod Bog.* (Iz. 6, 1—3.) Tudi sv. Janez, apostol, je videl tron Boga, in celo trumo nebeščanov okoli, ki so z velikim glasom Boga častili. (Raz. 7, 2—12.) In to je toliko lepo in tako veselo gledati, da sveti apostol Pavel vsklikne, ta božji tron gledajoč, rekoč: *Oko ni videlo, uho ni slišalo, in v srce človeka ni prišlo, kar je Bog pripravil ljubiteljem svojim.* (I. Kor. 2, 9.)

Ta prelepi božji tron presv. Trojice je za nas prebliščeč . . . naše grešno oko ga ne more gledati . . . mi svoje grešne oči rajše obračamo:

2. na Marijin tron. — Marija je hči Boga, najlepša . . . mati Jezusa . . . nevesta sv. Duha . . . zato ima blizo trona božjega svoj zlati prestol. . . *Njeno veselje je biti med človeškimi otroci.* (Preg. 8, 31.) Zato se vsi ljudje najrajše pri tronu Marije zbirajo:

α) pobožniki — od jutra do večera vedno pred Marijo . . . Le idi gledat v Lurd . . . In še tu pred našim altarjem vedno kdo kleči in moli . . . za gorečnost . . . stanovitnost;

β) grešniki — greh teži . . . sodba plaši . . . pred sodnika Jezusa si ne upajo . . . zato pritečejo pred Mater božjo — milosti polno . . . Usmili se jih . . . sprosi jim usmiljenje . . . reši jih pogubljenja . . . Grešnik, gledaj še ti na ta tron . . . *Videl sem velik beli tron in sedečo Mater božjo na njem* (Raz. 20, 11.);

γ) bolniki nadložni posebno radi gledajo na Marijin tron . . . edina pomoč . . . Papež v ječi . . . Marija rešila . . . zato današnji god: Marija, pomoč kristijanov . . . Ni bilo slišati od vekomaj, da bi Marija ne pomagala tistim, ki pritečejo k njenemu tronu . . . moli Marijin posebni častilec sv. Brnard.

C. Ljubi kristijan! zakaj si žalostnega lica? zakaj se ti solzijo oči? Zaupno pogledaj na tron presvete Trojice, vso milost ti ponuja . . . obrni svoje rosne oči na zlati tron Marije, Matere božje . . . O Marija!oglej se milostno na nas! Amen. Simon Gaberc.

Praznik presv. rešnjega Telesa.

Jezus v sredi med nami — nepoznan, neljubljen.

V sredi med vami stoji, ki ga vi ne poznate. Jan. 1, 26.

Ni še dolgo, kar sta dva pobožna moža skupaj popotovala, in kakor vsak o tem najrajše govori, kar ima na sreč, tako sta se tudi ta dva pogovarjala o božjih rečeh. Med drugimi sta si tudi to vprašanje stavila, katera resnica, ki nam jih je Bog razodel, je najveselejša in katera more človeka najbolj giniti in navdušiti. Po kratkem premisleku pravi eden: „Ako me je kdaj v življenju kaj ganilo, je bilo pred vsem včlovečenje Sina božjega. Mislim sem, da na zemlji, kjer jaz živim in hodim, je živel in hodil Bog sam, večno veličastvo. Ta resnica me vselej najbolj gine.“ Drugi pravi: „Tako tudi mene. Kajti kadarkoli premišlujem, da je bil čas, ko je Vsegamogočni sam tukaj bival, ko je neskončni Bog sam vidno na zemlji živel, resnično med ljudmi bival, od obličja v obličje ž njimi govoril in delal; kolikokrat to v svojem srcu premislim, me do solz gine. Potem poljubim s spoštovanjem zemljo, ki ga je nosila, in nehoté kličem: O srečni ljudje, kateri imajo tako osodo!“ Tako se prijazno med seboj pogovarjata in gresta dalje svojo pot, in čedalje gorkeje jima je pri sreč; ta resnica ju tako močno gine, da solze pretakata iz hvaležnosti do Boga, kateri nas je toliko ljubil, da hoče med nami, človeškimi otroci, prebivati.

Preljubi! to neizrekljivo srečo, Jezusa, svojega Zveličarja in Boga v svoji sredi imeti, imamo danes mi ravno tako, kakor judje pred skoro 19 stoletji. — Tisti Jezus je v presv. rešnjem Telesu resnično pričujoč, kateri je bil v Betlehemu rojen, ki je 33 let v judovski deželi živel, učil, čudeže delal, vsem dobrote skazoval in poslednjič na križu umrl. To nas uči nezmotljivo sveta vera. To resnico očitno pred

vsem svetom pričati, obhaja cerkev procesijo s sv. rešnjim Telesom, da se mu ne le v zaprtih prostorih — v cerkvah, ampak očitno tudi na prostem pod milim nebom čast skazuje. Ali žalibog, besede, ki jih je nekdanj govornik Janez Krstnik judom: *V sredi med vami je, katerega vi ne poznate*, veljajo veliko kristijanom; Jezus Kristus je v sredi med nami, in veliko jih noče o njem nič vedeti. Premišljajmo danes to žalostno resnico: I. Jezus je v sredi med nami in veliko jih je, ki ga ne poznajo. II. Jezus je med nami in veliko jih je, ki ga ne ljubijo.

I. Verska resnica je, da je Jezus Kristus v sv. rešnjem Telesu resnično in bistveno pričujoč, ko Bog in človek. To uči sv. cerkev. Bog je tedaj med nami; med svojimi ovčicami je tisti božji Pastir, kateri je v svoji neskončni ljubezni se ponižal, med nami človeškimi otroci prebivati. Ta je najveselejša resnica naše svete vere, katera je v stanu zemljo v nebesa in vse ljudi v ravno toliko angeljev spremeniti. Kako se pa mi zadržimo, kako si to v prid obračamo? Pomislimo!

Jezus Kristus je resnično pri nas in prebiva med nami. On je pravi živi Bog, pred katerim se vsa kolena vklanajo, katerega nebo in zemlja častita in vsi angelji molijo. On je posebno naš Bog, kateri nas je nad vse druge stvari povzdignil, našo naturo na-se vzel in si stanovanje izvolil med nami. Zato bi mu morali to storiti, kar mu angelji delajo; neprenehoma bi ga morali moliti, vso hvalo mu dajati, večkrat ga obiskovati. To se spodobi; hvaležnost to tirja, njegovo ljubezni polno srce to pričakuje. Ali vprašam, kdo to stori? Kdo obiskuje in moli Jezusa v presv. rešnjem Telesu? Le nekateri ga radi obiskujejo — kje so pa drugi? Zakaj ne prideje, da bi Jezusa molili? Zato, kar ga ne poznajo. On je v sredi med njimi, in ga ne poznajo.

Kristus je res pri nas in med nami biva. On je častljiv kralj, kateremu vse živi in služi v nebesih in na zemlji; katerega neutrujeno časté vsi angelji in nadangelji, vsi kerubini in serafini, vsi svetniki in izvoljeni. *Nebesa so polne njegove slave in zemlja polna njegove hvale; svet, svet, svet je Gospod!* Ni ga trenutka, ki bi Boga ne hvalil, ni je stvari na vsem svetu, ki bi njemu ne služila. Ravno to bi morali tudi mi storiti; morali bi Jezusa neprenehoma v presvetem rešnjem Telesu hvaliti, vse dni svojega življenja ga slaviti, iz vse svoje moči mu služiti, nič drugače ko svetniki v nebesih. Oni niso bolj srečni, kakor mi zemljani, ker imamo ravno tistega Boga

med saboj; ali koliko kristijanov vé to srečo prav ceniti? Koliko jih pride, da bi svojemu Bogu v presv. rešnjem Telesu služili? Preljubi! Kristus nam streže po svojih angeljih, najimenitniših duhovih, in njega — kralja angeljev dostikrat samega pustimo! On nam je sam 33 let služil, in mi le včasih pol ure nočemo mu služiti! On se ne utrdi med nami človeškimi otroci prebivati, njegovo največje veselje je pri nas biti, in nam vse v vsem biti, in mi tako redkoma k njemu pridemo! Zakaj? Ker Jezusa ne poznamo!

Jezus Kristus je res pri nas, in prebiva med nami. On je n a j s v e t e j š i; pred njim je najmanjši greh gnjusoba, ki jo neizrečeno sovraži in ostro kaznuje, — in ker ta sveti Bog med nami prebiva, bi se o grehu še govoriti ne smelo. Ves svet bi moral biti takorekoč nebesa, paradiz angeljem podobnih ljudi. To tirja svetost Jezusova, ki med nami prebiva; to zahteva njegova neskončna popolnost, to hoče sv. apostelj Pavel, ki zahteva, da bi tu drugače ne živeli, kakor v nebesih, tako mislili, tako govorili, tako delali, kakor se svetnikom spodobi. Jezus nam kliče: *Bodite popolnoma, kakor je vaš Oče v nebesih popolnoma!* Neskončno sveti zahteva: *Bodite sveti, kakor sem jaz, vaš Bog, svet!* In ta neskončno sveti Bog je tako blizo nas, z nami — skoro bi rekel — pod eno streho prebiva: kdo bi se torej upal vpričo njega greh delati, marveč kdo bi se na vso moč ne prizadeval sveto živeti? Če so pa vendar še tako veliki grešniki med nami; če jih je tako malo, ki se za pravo svetost prizadevajo: od kod ta žalostna prikazen? Ker Jezusa ne poznajo!

Bog noč in dan med nami prebiva, ta misel bi morala vse posvetiti! Ali sploh ljudje pozabijo, da Bog sam na zemlji prebiva, gredó okoli njegovih cerkvá, pa še ne mislijo nanj. Veliko jih pride v cerkev, kakor v kako drugo hišo. Veliko jih pride, da bi druge gledali, sad njihove pobožnosti je pohujšanje in greh. Veliko jih pride, ki se še ne pokrižajo, še očenaša ne zmolijo. Zakaj vse to? ker Jezusa Kristusa ne poznajo. On stoji v sredi med nami in mi ga ne poznamo!

II. Da je Jezus Kristus res pri nas in prebiva med nami, to bi bilo zadostno nas popolnoma srečne storiti. Ali za Jezusovo ljubo Srce to ni bilo zadosti. To Srce je polno ljubezni in dobrote; njegove želje gredó še dalje; on hoče ne le med nami, ampak celo v nas — v našem sreju prebivati. On je nebeški Ženin in se hoče z nami popolnoma skleniti. On je pravi nebeški kruh, in hoče naše duše nasitovati. On je večno življenje, in to življenje hoče tudi nam dati, da bi nas vse deležne storil večne sreče. Kako je to mogoče? Le skoz sveto obhajilo, zato je Jezus postavil sveto rešnje Telo. Ta

zakrament je največji, kajti je Bog sam. On je največji čudež; kajti povzdigne človeka nad angelje, in ga stori deležnega božje nature. Preobilnost ljubezni božje več ne more dati. Zdaj si pa mislite srečo tistega, kateri ta zakrament prejme. Kako neskončno srečen je! Angelji bi mu lahko zavidali, nebesa se čudijo; kajti on pride in prejme Boga; on pride in pomoči svoj jezik v kri božjega Jagnjeta; on pride, da bi neumrljivo življenje v se sprejel!

S kolikim hrepenjem bi se moral temu sv. zakramentu bližati! S koliko ljubeznijo božji ljubezni naproti priti? S kakimi mislimi njega prejeti, ki je neskončno veličastvo, lepota in dobrotà? Ali bi ne imel le pri mislih na tolikega Boga od hrepenjenja skoprneti? Ali bi ne imel biti dan sv. obhajila, ko svoje zaročenje z Bogom obhaja, čist kakor angelj? klečati kakor seraf in pobožnosti goreti? Ali bi se ne imel na to božjo večerjo pripravljati, kakor sveti Alojzij? Tako bi se moralo goditi, to tirja Jezus Kristus, neskončna dobrotà. Ali kdo se tako pripravlja? Kdo ima toliko ljubezni božje, da bi bil pripravljen, rajše umreti, kakor ga razžaliti? Kdo ima toliko ljubezni do bližnjega, da bi se ž njim sprijaznil, mu bil dober, kakor sam sebi? Kdo tako svete želje, da bi zunaj Boga nič več ne želel, in mu vse svoje srce z vsemi željami daroval? Kdo toliko pobožnost, da bi se le eno uro na sv. obhajilo pripravljal? Takih kristijanov je prav malo. Zakaj? Zato ker Jezusa ne poznajo.

Zato pa tako malo sadu iz sv. obhajila. Le eno samo sv. obhajilo bi nas moralo posvetiti; pa jih tega sto ne stori. Vera se ne obudi, gre se k mizi Gospodovi kakor k navadni jedi. Srce je vse razstreseno; kdo je, katerega ima prejeti, to se ne pomisli. Človek je poln pregreškov in hudih navad, pa nima prave volje se jih znebiti. — Po sv. obhajilu premnogi hité kmalu zopet iz cerkve. Preslabo je pripravljanje; in ravno ta mrzlota in mlačnost je tudi v srcu potem, ko smo Jezusa prejeli. Trenutki po sv. obhajilu so najdražji našega življenja. Kajti Jezus je sam v nas in obhaja svoje večno zaročenje z nami. On biva v našem srcu, in ker Bog v njem prebiva, ali ni naše srce kakor nebesa? — O kdo bi se pač mogel dovolj načuditi toliki sreči! In kaj se zgodi? Bog je v tebi! Bog je s teboj in je ves tvoj — ti pa ostaneš ves mrzel! Zakaj? Zato, ker ga ne poznaš! — Vsemogočni Bog je pri tebi in ti ponuja svoje nebeske darove — ti pa skoro ne véš, ali bi ga kaj prosil ali nič! Pa zakaj? Zato, ker ga nočeš poznati! ker ne pomisliš, da ti ne bode ničesar odrekel on, kateri ti je dal samega sebe. O ko bi ljudje vedeli, kako radodaren je Gospod v tem zakramentu, ne nehali bi ga prositi. Ko

bi vedeli, kako dober je Jezus, kako sladak in ljubezuv, ne ločili bi se tako hitro od njega. Kako nas osramoti izgled sv. Alojzija, ki se je po tri dni pripravljaj, po tri dni zahvaljeval! . . .

Preljubi! sv. mati katoliška cerkev nas posebno danes kliče in budi, povzdigniti svoje srce in oči ter prav pomisliti, kdo je on, ki tako ljubezuvivo v presv. rešnjem Telesu med nami prebiva? Naš največji prijatelj, naš dobrotnik, naš Odrešenik in Zveličar v mali podobi belega kruha med nami živi in nam svoje milosti deli. On, pred katerim se vsa kolena priklanajo v nebesih, na zemlji in pod zemljo, On, pred katerim bodo sodni dan stali vsi rodovi. Njemu, svojemu Odrešeniku in prihodnjemu Sodniku dolžno čast in hvalo povrniti, katero smo mu tolikrat nehvaležno jemali, njemu v čast današnjo sv. procesijo obhajamo in Jezusa v častiti procesiji veselo spremljamo. Naj bo torej počeščen, moljen in hvaljen Jezus usmiljeni tolikokrat, kolikor je zvezdic na nebu, lepih rožic po celem svetu, kolikor je vodnih kapljic v morju, drobnega peska . . . Moljen, češčen in hvaljen bodi brez vsega nehanja Jezus v presv. zakramentu! Amen.

† Štefan Gnezda.

Druga nedelja po binkoštih.

I. Naše dolžnosti do Jezusa v presv. altarnem zakramentu.

Nek človek je napravil veliko večerjo in jih je veliko povabil.

Luk. 14, 16.

Akoravno današnja evangelijska prilika o veliki večerji in povabljenih méri v širjem pomenu na Jezusovo cerkev sploh, v katero smo vsi brez razločka poklicani, najprej judje, potlej pagani in z njimi mi, ker naši predniki so bili pagani ali neznabogi: se vendar tudi lahko obrne v ožjem pomenu na prečudno pričujočnost Jezusovo v presv. altarnem zakramentu, ker Jezus je v svojih prelepah prilikah več resnic ob enem imel pred očmi, in jih več ob enem hotel učiti in naznaniti. Zato obrača sv. cerkev s sv. Gregorjem tudi res to priliko na tisto sveto večerjo, katera se vernim v zakramentu presvetega rešnjega Telesa deli, in v kateri se Jezus z dušo in telesom svojim vernim v duhovni živež daje.

Tudi te večerje posvetnjaki ne razumijo, in jo zaničujejo, ter se ji odtegujejo, kakor današnji evangelijski povabljeni, ali pa se

gledé te skrivnosti tako neotesano, mrzlo in nespodobno obnašajo, kakor bi je ne verovali.

V presv. zakramentu biva resnično in bistveno z dušo in telesom Jezus Kristus, Sin božji, kakor Bog in človek. Tega nas zagotavlja njegova beseda sama; tako so učili apostoli, tako uči in veruje vedno sv. katoliška cerkev. — Prav modro torej ravna sv. cerkev, da nam veleva brati ravno današnje nedeljo sv. evangelij o veliki večerji, zato ker stojimo sedaj med osmino praznika sv. rešnjega Telesa. Pretečeni četrtek in skozi celo osmino obhajamo slovesni spomin ustanovitve in izročitve te prečudne skrivnosti božje. Hočem vam torej danes razložiti: kakšne dolžnosti imamo mi do Jezusa v presv. zakramentu pričujočega, ter rečem: Dolžni smo Jezusa v presv. zakramentu 1. ponižno moliti in častiti; 2. se spodobno pred sv. rešnjim Telesom obnašati; in 3. presv. rešnje Telo pridno obiskovati, ter tu goreče za dušne in telesne milosti prositi, ako so nam v zveličanje!

1. Ker je Jezus Kristus v presv. zakramentu resnično pričujoč, sledi iz tega, da ga moramo ponižno moliti in častiti, kakor pravega Boga; kajti njemu gre kakor Sinu božjemu božja čast, enako kakor Bogu Očetu, ali Bogu sv. Duhu. Tako čast je Jezus že sam tirjal záse, dokler je še vidno v človeški podobi bival na zemlji, rekel je namreč: *da je Oče vso sodbo Sinu dal, da vsi časté Sina, kakor časté Očeta, kateri ga je poslal.* (Jan. 5, 22—23.) — Glejte! ravno ta Jezus, ki tirja božjo čast, je tudi v presv. zakramentu, če je prav v revno, ponižno podobo belega kruha skrit. Zatorej uči tudi sv. cerkev, da imamo tej presv. skrivnosti tako česčenje in molitev skazovati, kakor gre samemu pravemu Bogu, govori namreč v Tridenškem zboru (sej. 13. pogl. 5): *Od povzdigovanja* (spremenjenja) *naprej moramo v tej skrivnosti verovati pričujočega ravno tistega Boga, o katerem je večni Oče na svet ga vpeljšajoč rekel: Vsi angelji naj ga molijo; ravno tistega Boga, katerega so modri iz jutrovega klečé molili; tistega Boga, o katerem nam sv. evangelij pové, da so ga aposteljni molili v Galileji.* Zato je tudi sv. cerkev potrdila in priporočila 40 urno česčenje presv. rešnjega Telesa in druge lepe bratovščine v počesčenje presv. zakramenta. Ta molitev in česčenje pa se mora goditi v duhu in resnici, ker velja Sinu božjemu, pravemu Bogu, ter se mora kazati tudi v spodobnem, zunanjem obnašanji do najsvetejšega zakramenta, kakor se mora sploh notranja vera srca

vedno v lepem soglasji z zunajnostjo razodevati. Zatorej se nadalje tirja od nas spodobno zunanje vedenje pred sv. zakramentom.

2. Če je očak Jakop, ko je videl le nebeško lestvico in angelje po nji gori in doli hoditi, ves prestrašen klical: *Kako strašan je ta kraj, tukaj ni družega, kakor hiša božja, in vrata nebeška* (I. Mojz. 28, 17.); če je moral Mojzes, ko mu je Bog iz gorečega grma govoril, sezuti čevlje, češ, da je zaradi pričujočnosti božje zemlja, na kateri stoji, sveta zemlja (II. Mojz. 3, 5.), ter ves prestrašen ni upal pogledati (Dj. ap. 7. 23.); če je veliki judovski duhoven smel le enkrat v letu stopiti v najsvetejši kraj šotora, kjer je Bog s čudnim oblakom naznanjal svojo pričujočnost; in če si mnogi svetniki v krščanskih cerkvah niso upali na tla pljuniti, ne hrbta proti kraji obrniti, kjer so Boga pričujočega častili; se pač iz tega vidi, kako spoštovanje gre božji pričujočnosti skazovati, in kako se nam je na svetem kraji obnašati!

Preljubi v Gospodu! Ali razumete sedaj, zakaj ste tolikrat opominjani, da se v cerkvi, v kateri je shranjeno presveto Telo našega Gospoda, in v kateri se opravlja daritev sv. maše, spodobno obnašajte? Toda žalostno! kake nedostojnosti mora pogostokrat Kristus v presv. zakramentu gledati in prenašati! Vidi jih mnogo, ki pred njim ne upognejo svojih trdih, grešnih kolen, ali pa če kaj storé, storé prav po tlačansko, posiljeno in nespodobno, da upognejo komaj eno koleno; in akoravno je rečeno (Filip. 2, 10.): *da se ima v imenu Jezusovem pripogniti vsako koleno teh, ki so v nebesih, na zemlji in pod zemljo*, mnogi vendar stojé, kakor okamneli, bodisi kadar je presv. Telo v očitno počeščenje izpostavljeno, bodisi pri sv. maši med povzdigovanjem, ali pri sv. blagoslovu! V tej zadevi so si enaki olikani in učeni, kakor kmetje; stari kakor mladi, — in s tako zarobljenostjo se še hočejo nekako ponašati in pobahati! Splošna skoraj pa je grda in nespodobna razvada, da pri sveti maši precej, ko služabnik pred svetim zavživanjem trikrat pozvončka, hitro kviško šinete, če bi bili tudi poprej pobožno klečali. Klečati, moliti, častiti se ima Kristus, dokler je na altarlji zakramentalno pričujoč, to je, do tistega časa, da ga mašnik v presv. hostiji in v posvečenem kelihu zavžije! — Iz tega presvetega zakramenta vidi in sliši nadalje Jezus toliko nespodobnega in posvetnega šundranja, pehanja, letanja in dirjanja po cerkvi, kakor da bi bila cerkev ravno to, kar domača hiša, ali pa še manj! Ali razumete sedaj kristijani? zakaj vas prosimo in svarimo, da ne vpijte pri odprtih cerkvenih vratih, da se vpitje razlega do altarja? Kraj, kjer stojite, je namreč zaradi bližnje

zakramentalne pričujočnosti božje svet kraj! Ali veste sedaj, zakaj vas opominjamo, da se lepo priklanjate pred Najsvetejšim v tabernakeljnu, kadar pridete v cerkev ali greste iz nje? Čast komur čast, in nikakor ni zadosti, da bi se le malo z kolenom pripognil. Ali spoznate sedaj, da ne gré v cerkev hodit pokrit, in da ne gre v cerkev puščati prav malih otrok, če je tudi prazna, da bi v njej upili in razsajali, ker ne poznajo svetega kraja, ter tako zgubijo spoštovanje do Najsvetejšega? Krščanski stariši! če vi naučite svoje otroke prav častiti presv. rešnje Telo, ste jim že dobro polovico krščanskega nauka preskrbeli in vero ohranili, ako jim pa tega v glavo in v srce ne vbijete, bodo kmalu v veri in pobožnosti omrznili! — Ali veste pa tudi, kaj vam je storiti, ko srečate mašnika s sveto popotnico k bolniku hitečega? Treba je poklekniti, se odkriti, roki skleniti in moliti, — in ravno to gre storiti tudi v hiši bolnikovi, dokler je v njej sv. rešnje Telo, ne pa žlobodrati, sem in tje letati, ali po mizi brskati, na kateri je sv. rešnje Telo, tudi ne gre se tako obračati, bodisi v cerkvi, da bi se Najsvetejšemu hrbet kazal! — Meni se zdi in vidi, da si nekateri Boga le samo v nebesih mislijo in tukaj na zemlji vidijo le slab spomin na njega, kakoršni so n. pr. njegove podobe, ali križi, da bi bil pa ravno tisti Bog, kakor je v nebesih, tudi tukaj na zemlji med nami, na to pozabijo. Saj vse te in tem enake nedostojnosti, katere sem vam naštel, pričajo zadosti vašo lakomnišljenost in slabo vero v pričujočnost Jezusovo v presv. zakramentu, ali pa grozno in grešno nevednost! Še hujša kazen in graja velja njim, ki se morda še celo sramujejo Jezusu Kristusu v presvetem zakramentu spodobno češčenje skazovati, njim velja žuganje njegovo: *Kdor mene zataji pred ljudmi, ga bom tudi jaz zatajil pred svojim Očetom, ki je v nebesih!* (Mat. 10. 33.) Kaj pa hočem še-le o tistih reči, ki pijani v cerkev hodijo, ter nespametne in neslane burke vganjajo, ali pa, če iz družih grešnih namenov prihajajo? Prišel bo dan, ko bodo svoje plačilo prejeli, ker Bog se ne pusti zasmehovati!

3. Tretja naša dolžnost do Jezusa v presv. altarni skrivnosti pa je, da ga pridno obiskujemo, in ga z živo vero in trdnim zaupanjem prosimo vseh potrebnih milosti za dušo in telo.

Jezus v sv. zakramentu sedi kot Bog in kralj s prečudnimi darovi, katere želi med nas razdeliti, ko bi jih le iskat hodili in ga prosili zánje. Saj je sam vabil, dokler je bil med nami: *Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi, in jaz vas bom poživil,* (Mat. 11. 28.) Ali mislite, da ima sedaj v tabernakeljnu zavezane roke? Ali ga ni mar ravno tista dobrotljivost, radodarnost in lju-

bezen do ubogih in potrebnih Adamovih otrok, kakor ga je bila v dneih njegovega človeškega bivanja na zemlji? Vi tako radi obiskujete svoje prijatelje, sorodnike in znance, na Jezusa v tabernakeljnu pa pozabite; celo ob nedeljah in praznikih gredó nekateri rajše za posvetnimi opravili, ali pa k svojim zuncem, ali na veselico, lov itd. kakor pa k Jezusu. Koliko pa jih je, ki bi lahko marsikateri delavnik prišli k sv. maši, ali bi vsaj ob nedeljah katerokoli uro obiskali Jezusa — pa kako žalostno je videti gostilne polne ljudstva, cerkev pa prazno! Vem, da se bodele tudi vi hiteli izgovarjati z današnjimi evangeljskimi gosti, češ imamo druga dela in opravila, ki se ne smejo odložiti, sicer bi že prišli. Pa to so večinoma prazni izgovori; le mrzla vera in posvetni duh sta kriva, da vas povabljenih gostov ni k tej prečudni večerji, zato pa tudi ne prejmete milosti, katere so vam na ponudbo! — O koliko src je bilo že potolaženih v nadlogah in stiskah, ker so pomoči in tolažbe iskala pri Jezusu v tabernakeljnu! Vi se pa vedno čutite nepokojne in nezadovoljne, ker za tolažbo Jezusovo ne marate! Koliko grešnikov se je pri tem čudnem ognju ogrelo, da so spoznali svoje zmote, se kesali in poboljšali! Vi pa ostanete vedno stari, slepi, nepoboljšljivi, ker se tu ogrevati nočete! Koliko dobrih je v pobožnosti vzrastlo do velike svetosti, o kateri se vam še ne sanja, ker ne marate za studenec žive vode, ki zamore in hoče vaše duše krepčati in z nebeškimi mislimi in željami napajati!

O kristijani! Kedaj bo pač napočil tudi nam tisti srečni dan, da boste sami spoznali in skušali sladkost in prijetnost bivati pred sv. rešnjim Telesom, kakor sv. Alfonz Lig., ki je rekel: *Verjemi mi, da je vse na svetu velika neumnost, naj si že bodo svečanosti, kakeršnekoli, ali gledišča, ali kratkočasnice; vse posvetno veselje je namešano s trnjem in grenkostjo, kar vem iz svoje lastne britke izkušnje; duša pa, katera le nekoliko zbrana čuje v molitvi pred sv. rešnjim Telesom, vživa več sladkosti in prijetnosti, kot jih more ves svet dati in pokazati.* — Da bi se tak srečen dan spoznanja in skušnje tudi vam skoraj približal, ga pospešujte po zgledu svetnikov in po vabilu Gospodovem s pridnim obiskovanjem in molitvijo pred Jezusom v prečudni altarni skrivnosti ter navdušeno in verno kličite: *Bodi čiščen in hvaljen vsak čas najsvetejši in božji Zakrament! Amen.*

Andr. Šimenec.

2. Presv. rešnje Telo: hrana Marijinih otrok.

Neki človek je napravil veliko večerjo, in jih je veliko povabil.

Luk. 14, 16.

A. 1. Danes je god sv. Angele . . . nedolžno živela . . . deklice učila . . . začetnica reda sv. Uršule . . . tovaršice pogosto šle k sv. obhajilu . . . in vsaki mesec so imele skupno sv. obhajilo . . .

2. To je namreč tista vesela velika večerja, katero Jezus v današnjem sv. evangelju razlaga, govoreč: „Neki človek je napravil veliko večerjo in jih je veliko povabil . . . se nekateri izgovarjajo . . . nečejo priti . . . zato pa zavrženi od nebeške večne gostije.“

3. Imeli smo god presv. rešnjega Telesa . . . vse lepo, preveselo . . . danes slavimo svetnico, ki je to presveto večerjo rada uživala . . . pa je tudi konec Marijinega meseca — maja; jedro te pobožnosti je sv. obhajilo . . . zato bi tudi jaz danes rad govoril o sv. obhajilu ali rešnjem Telesu, in vam želim pokazati da je: **Presv. rešnje Telo — hrana Marijinih otrok**; — zato rečem: **Rešnje Telo je 1. Prava hrana**; posebno 2. za Marijine otroke.

B. 1. Za svoje telesno življenje potrebujemo jedi . . . za svoje zveličanje moramo imeti dušno hrano . . . Jezus nam jo je dal pri posledni večerji, ko je kruh in vino spremenil v svoje Telo in Kri, ter zapovedal: *Vzemite in jejte vsi, to je moje telo.* (Mat. 26, 26.) To je prava dušna hrana, ker Jezus sam tako uči, govoreč: *Kdor je moje meso, in pije mojo kri, ima večno življenje, in jaz ga bom obudil poslednji dan. Ker moje meso je res jed, in moja kri je res pijača.* (Jan. 6, 55—56.) Torej prava nebeška, zveličavna hrana . . . za vse pripravljena. (Luk. 14, 16.)

Mnogoteri jo zanemarjajo . . . se zgovarjajo: a) „Pristavo sem kupil“ . . . Zarad posvetnih skrbi zanemarjajo sv. obhajilo . . . b) „vole kupil“ . . . v mesene . . . živinske sladnosti zakopani . . . ne marajo za nebeško jed . . . c) „oženil sem se“ . . . družinske razmere . . . kregi . . . prepiri . . . jim zabranijo pot k mizi Gospodovi . . . Zato se jih pri tej veliki večerji — malo zbira, ker je pripravljena posebno:

2. za **Marijine otroke** ali služabnike. Neka imenitna mati gredó na god presv. Trojice k spovedi; seboj pa vzamejo svoje tri hčerkice . . . Čudežno lepo in ganljivo jih je bilo gledati pri svetem obhajilu. Mati klečijo na sredini pri mizi Gospodovi, na desni in levi pa imajo svoje otroke pri sv. obhajilu . . . Tako tudi mati Marija svoje otroke pelje k sv. obhajilu:

α) vsak Marijin svetek jih kliče: *Pristopite k meni vsi, kateri me počeljujete, in se nasitite mojega sadu.* (Eccl. 24, 26.) Vsaki Marijin god se zvršujejo besede sv. evangelija: *Neki človek — Marija — je napravil veliko večerjo in jih je veliko povabil* (Luk. 14, 16.);

β) vsaki mesec, če bi tudi Marijinega godu ne bilo. Sveta Angela in tovarišice so imele vsaki mesec društveno sv. obhajilo . . . Ti si v družbi ali bratovščini Marije Device . . . ona ti vsak mesec pripravlja večerjo sv. obhajila, ter jih veliko povabi . . . pa jih tudi mnogo vidiš pri sv. obhajilu . . . Kaj pa ti? . . .

Marija pa svoje otroke pelja k sv. obhajilu posebno:

γ) o b smrti . . . v nevarni bolezni . . . jim oskrbi sv. popotnico . . . Pobožna deklica, zvesta služabnica Marije . . . bolna . . . zapuščena v revni bajti leži . . . Marijo prosi za pomoč . . . da bi sprejela sveto rešnje Telo . . . Dva misijonarja mimo potujeta . . . utrujena stopita v hišo bolnice . . . Bodita pozdravljena . . . Marija vaju je poslala . . . dajta mi Jezusa za popotnico . . . Eden misijonar jo spovedava . . . drugi hiti po sv. obhajilo v bližnjo cerkev. Po sv. obhajilu pa Marijino dete veselo umrje.

Č. Uživajmo radi to sveto večerjo . . . služimo Mariji . . . naj nas ona vodi k sv. obhajilu . . . pa tudi za popotnico v nebeško veselje. Amen.

Simon Gaberc.

Pogled na slovstvo.

A

1. **Marijina visoka pesem ali Magnifikat.** Šmarnice. Sostavil Andrej Kalan. V Ljubljani. Založila »Kat. Bukvarna«. Tiskala »Kat. Tiskarna«. — Morebiti ni noben oddelek našega slovstvenega polja tako obilno pa tudi vsepošno obdelovan, kakor »Šmarnice«, ki so nam Slovencem tako zelo priljubljena pobožnost. Najlepsi čas v letu bi se nam dolgočasen zdel, ko bi se nam »Šmarnice« vzele. In ne dá se tajiti, da imajo mnogoštevilne »Šmarnice« nekako posebno prijeten duh tudi v našem slovstvu; najmarljivejši pisatelji so se z veliko vnelo poskusili v tej stroki. — Veseli nas jako, da zopet letos dobimo nove »Šmarnice« in sicer iz roke tako spretnega in za vse dobro navdušenega pisatelja. Letošnje »Šmarnice« se memo dosedanjih ločijo posebno v tem, da je razvrstitev po nekoliko drugačna ter se naslanja na vsebino prekrasne Marijine pesmi »Magnifikat«, ki že sama po sebi vzbuja najkrasnejše misli o Marijini slavi, o njenih čednostih, o njeni dobrotljivosti, osobito pa o njeni nedopovedljivi ljubezni in hvaležnosti do Boga. Rabnost knjige zlasti še to povekšuje, ker je gospod pisatelj odbral za vsak dan jako primernih in spodbudnih izgledeov.

Ob koncu vsakega berila je še pridejana n a l o g a, naj se moli iz sv. rožnega venca po pet češčenasmarij na dan, da pridejo tako v teku meseca na vrsto vse skrivnosti, ki so prav na kratko razložene s primernimi spodbudljeji.

2. Za tristoletno slavnost blažene smrti sv. Alojzija priporočamo za darila posebno naslednje reči:

a) **Pomladni glasi, posvečeni slovenski mladini.** Uredil in založil Cirilski. V Ljubljani 1891. Tiskala »Kat. Tiskarna«. — Zopet se je s to ljubko knjigo obogatilo naše mladinsko slovstvo. Nalasč rečem: obogatilo, ker se ni — kakor se semtertje zgodi — le številka za jedno naprej pomaknila, marveč dobi naša mladina res veliko zdrave in tečne hrane. Imenujem pa to knjigo v tej zvezi — kot darilo za Alojzijevo slavnost — zato, ker je prvi daljši članek posvečen sv. Alojziju, čigar življenje slika sicer bolj na kratko, vendar jedrnato in mikavno. Tudi igrici »Alojzijeva slavnost« in »V Rim!« ste posebej tej slavnosti namenjeni. Vse drugo pa je bolj splošne vsebine v prozi in pesniški obliki. Knjiga je torej tako uravnana, da nima veljave samo za letos, marveč da ima stalno vrednost in naj bi se vrstila kar v vse šolske knjižnice. Temu namenu bo tembolj služila, ker je tvarina dokaj različna. Da so v taki zbirki posamezni spisi tudi različni po vrlosti in veljavi, to se itak razume; vendar smemo reči o vseh, da so dobri, nekateri prav prizrčni. Smemo upati, da se bode to početje nadaljevalo v veliko korist naši ljubi mladini. Bolj oddaljenim čitateljem morebiti ne bo znana skrivnost, ki jo »Duhovni Pastir« z nekim ponosom razodene, da so to tudi po zunanem jako lepo knjigo spisali in izdali gg. Ljubljanski bogoslovci. Svojo nalogo so dobro rešili, naj še vzgojitelji izpolnijo svojo s tem, da to vrlo delo pridno širijo med našo nadobudno mladino. Mehko vezana stane 30 kr., trdo vezana 40 kr.

b) **Podobica svetega Alojzija ali njegova pot v nebesa.** V spomin tristoletnice njegove blažene smrti. V Ljubljani 1891. Založilo »Kat. društvo detoljubov«. Z dvema podobicama. To je pa le bolj mala knjžica na 2¹/₂ pole, vsa posvečena sv. Alojziju ter kaže, kakor že naslov pové, z ozirom na najnavadnišo podobico sv. Alojzija v osmerih potezah Alojzijevo pot v nebesa z opominom, naj bi tudi naša slovenska mladina po tej poti junaško korakala za presrečnim angeljskim mladeničem. Napisal sem to delce po naročilu ljubljanskega »odboru za praznovanje tristoletnice sv. Alojzija«, da bi se ob tej slovesnosti lahko v ogromnem številu razdelila med našo mladino manjšo in večjo. Po tem svojem namenu knjžica ni smela biti velika, da bi jej visoka cena poti ne zapirala; vendar vabljava in mikavna, kar se je tudi zgodilo po lični zunanji opravi iz »Kat. Tiskarne« in po dveh pripkupnih podobicah. Stane samo 5 kr. in kdor jih več vzame, prejme še na 10 eno po vrhu; dobi se tudi lično vezana v platnu po 10 kr. To delce tembolj priporočam v obilno nakupovanje, ker čisti dobiček — ako ga kaj prinese — je v prid mladinskemu »kat. društvu detoljubov«.

c) **Svetinica sv. Alojzija in Stanislava.** Morebiti se bode komu čudno zdelo, da to stvar omenjam med »Slovstvom«; vendar se kaj lahko opravičim s tem, ako pravim, da d r o b n i n a p i s i, ki se nahajajo na svetinica, podobicah in družih malenkostih, ki pridejo v velikem številu v roke našega ljudstva, pospešujejo morebiti večkrat bolj narodno čut, ako so v d o m a č e m jeziku, kakor celo obširna knjiga, ki pa ne najde pota v toliko hiš. Vsaki domoljub mora torej odobravati početje »Kat. Bukvarne«, ki je že veliko storila za razšir-

janje podobie, svetinic itd. s slovenskim napisom. Na prošnjo prej imenovanega slavnostnega odbora je naročila tudi novih svetinic sv. Alojzija in Stanislava, ki bodo izvestno došle pravočasno; pa že zdaj se sprejemljejo naročila: 144 komadov stane 2 gld. 40 kr., 700 10 gld. 80 kr. Take svetinice bodo porabne tudi za poznejše čase, osobito če se osnovi nameravana bratovščina sv. Alojzija.

č) **Izgledi bogoljubnih otrok.** III. zvezek. Sicer so pripravniki vsi trije zvezki za mladinska darila ob vsaki priliki; a za Alojzijevo slavnost ugaja posebno tretji, ker ima dokaj obširen življenjepis tega svetnika (str. 35—77.) »Izgledi« se prodajajo v »Kat. Bukvarni« à kart. 40 kr., lično v platnu 60 kr.

d) **Angelček,** otrokom učitelj in prijatelj. Izdal Ant. Kržič. Pet zvezčkov. Prvi 4 tudi vezani kart. 45 kr., lično pa 60 kr. — Ker pri vseh rečeh, zlasti pri veselih, velja pregovor »variatio delectat — razlika mika«, bode gotovo to pravilo obveljalo tudi pri obdarovanju otrok za Alojzijevo tristoletnico. Četudi ni to delce pisano nalašč v ta namen, vendar želi doseči pri naši mladini Alojzijeve namene; torej bode poleg drugih dobro došlo ob tej priliki. Saj sem že v uvodu precej na prvi strani se spomnil tega angelčka v človeški podobi — sv. Alojzija in pristavil željo: »Kako bi bilo pri nas na Slovenskem nebeško prijetno, ko bi bili vi vsi tako pridni in dobri, kakor je bil sv. Alojzij!« itd.

e) **Rafael ali nauki in molitve za odraslo mladino.** Spisal Jos. Krčon, duhovni svetovalec. Knjiga v usnje vezana stane 80 kr., z zlato obrezo 1 gld. — To vrlo knjigo je »Duhovni Pastir« že priporočal, pa jo zato danes zopet priporoča, ker sploh po svoji vsebini želi v naši mladini Alojzijevega duha obuditi in utrditi in ker ima med drugim tudi navod za šestnedeljno pobožnost sv. Alojzija. Osobito opozarjamo na to knjigo za slučaj, ko se bode uvedla bratovščina sv. Alojzija.

f) **Steziča v nebesa.** Ta otrokom jako priljubljena knjižica s podobico sv. Alojzija na čelu se še le ponatiskuje. Kaj več o njej, ko se dotiska; za zdaj le opozorimo na njo.

g) Seveda ne smemo tu prezreti večje knjige: **Sv. Alojzij ali šestnedeljna pobožnost v čast sv. Alojzija.** Spisal Val. Lah. Založil Mat. Gerber. V natis. V usnje vezana stane 70 kr., z zlato obrezo 90 kr. — V tej se nahaja obširnije popisovanje Alojzijevega življenja in razne pobožnosti v njegovo čast.

3. **Krščanski detoljub.** List za krščansko vzgojo in rešitev mladine. — Preč. g. naročniki »Duh. Pastirja« lahko dvojno koristijo s tem listom, da ga sami porabijo, pa ljudem dajejo brati. Neki prijatelj se mi je pošalil: »Dva govora mi je dal — 4 gld. je že vreden!« — No, jaz ga pa dajem desetkrat boljši kup — za 40 kr. s prilogami vred.

B

1. **Katholischer Literaturkalender.** Herausgegeben von Heinrich Reiter, Redacteur des »Deutschen Hausschatzes«. Erster Jahrgang. Mit sechs Porträts. Regensburg 1891. Selbstverlag des Verfassers. 12°. Str. 137. Cena 81 kr. — Znani romanopisec, estetik in urednik, Henrik Reiter, je izdal ta mični pregled o sedanjem stanju nemškega katoliškega slovstva, zakaj koledar v pravem pomenu se knjižica ne more imenovati; nima namreč navadne koledarske vsebine. Za pisatelja in prijatelja slovstva je knjižica jako zanimiva, ker nam ne podaja samo statistike o slovstvenih poslednjih proizvodih, posebno o časniških, ampak

tudi jako ukovit spis »Strömungen in der modernen schönen Literatur« izdajateljja samega. Iz tega spisa se razvidi, kam teži in meri sedanje slovstveno gibanje. Ko bi bil pisatelj navedel še nekoliko več pisateljev z imeni, bil bi spis temeljitejši in dragocenejši. Zanimivi so podatki o časnikih. Tukaj čitamo, da ima n. pr. v Essenu izhajajoča »Die christliche Familie« 26.000, Trevirski »Paulinusblatt« 28.000 naročnikov, Paderbornski »Leo« celo 47.000, za njim je najprej v Stuttgartu izhajajoči »Kath. Sonntagsblatt«, ki ima 37.000 naročnikov. Take številke so lepe, a kakor pravijo Nemci sami, še premajhne. Manjši spiski te knjižice poročajo o književnosti v l. 1880 in 1890, o katol. slovstven. društvih. nadalje čitamo vse sedanje katol. nemske pisatelje po vrsti z malimi podatki in naposled vidimo kratek pregled književnih proizvodov iz l. 1889 in 1890.

2. **Das andere Leben**, Ernst und Trost der christlichen Weltanschauung. Von Dr. Wilhelm Schneider, Professor der Theologie in Paderborn. Mit kirchlicher Genehmigung. Dritte, teilweise neubearbeitete und sehr vermehrte Auflage von »Das Wiedersehen im Andern Leben.« Paderborn. Druck und Verlag von Ferdinand Schöningh. 1890. 8°. Str. 530. Cena 3 gl. 60 kr. — To delo je znamenito ne samo po svoji tvarini, ampak tudi po obširnosti in temeljitosti. Ne samo, da nameravamo o njem o drugi priliki obširneje izpregovoriti, kakor je vredno, ampak tudi natančno presoditi in čitateljem ob kratkem podati tako važne nauke v bodočem življenju. Dragi čitatelj naj nam za sedaj to odpusti, zakaj tako obširna knjiga se ne prečita v par mesecih, še manj pa preuči in obdela. Vendar smo jo hoteli naznaniti, da se ne odloži predolgo. Pisatelj je izmed najboljših poznavalcev šeg in verstev raznih narodov, njegova dela na tem polju (n. pr. Naturvölker) so važna. To znanje svoje, kakor tudi znanje zgodovinsko in modroslovno uporablja v to, da doseže vprašanje o nemrljivosti do one globočine, do katere se dá dognati natančnemu preiskovanju.

3. **Die Lehre von der Genugthuung Christi**, theologisch dargestellt und erörtert von Dr. Bernhard Dörholt. Mit kirchlicher Approbation. Paderborn. Druck und Verlag von Ferdinand Schöningh. 1891. 8°. Str. 517. Cena 3 gl. 60 kr. — Ne moremo ugoditi opravičeni želji, da bi obširno razpravljali o tem dokaj velikem delu. Tvarina mu je povzeta iz najvažnejše strani naše vere — iz odrešenja. Pa tudi težka je ta tvarina, ker ne moremo s slabo svetilnico svoje pameti razsvetliti dovolj bliščečih se nebeskih naukov o odrešenju. In kako obširna je tudi zgodovina teh naukov! Delo je vsestransko, vednostno in temeljito; h kratu pa je tudi praktično, zanimivo. Lepa je zunanja oprava. O priliki obdelamo to knjigo temeljiteje čitateljem v nauk in znanstveno vspodbudo.

Dr. F. L.

4. **Weltgeschichte** von Dr. Joh. Bapt. v. Weiss. Graz und Leipzig. Buchdruckerei und Verlagsbuchhandlung »Styria«. — Prijetna dolžnost nam je zopet opozoriti na to izvrstno zgodovinsko delo, katerega natiskovanje vrlo napreduje. Dovršen je že IV. zvezek s prevažno tvarino: »Islam, Karl der Grosse, Gregor VII.« S 34. snopičem pričel se je že V. zvezek. Vestnega ocenjevatelja navdaja neko posebno veselje, kadar dobi v roke delo, s toliko spretnostjo, učenostjo in natančnostjo izdelano, kakor je ta izvrstna zgodovina. Bodi priporočeno vsem olikancem.